Rijswijk

NIET-VASTGESTELD VERSLAG
FORUM SAMENLEVING 7 DECEMBER 2021

Aanwezig
Voorzitter
De heer C. Dolmans

raadsleden en fractieassistenten:
Mevr. F. van Amerongen
De heer T. van den Bosch
Mevr. M. ten Brummelaar (f.a.)
de heer M. Ezinga
de heer S. Fischer (f.a.)
de heer S. Geleijnse (f.a.)
mevr. I. Jansen (f.a.)
de heer J. Karremans
mevr. N. Kistemaker
mevr. A. Koegler
mevr. M. Koopman
de heer G. Kruger
de heer R. Krumeich
de heer J. Loof (f.a.)
De heer M. el Majjaoui
mevr. B. Niesen (f.a.)
Mevr. W. Van Nunen
Mevr. L. Oude Alink (f.a.)
Mevr. J. Schröter-Haas
De heer C. Sleddering
De heer R. Veerman

Portefeuillehouders:
wethouder mevr. Besteman
wethouder mevr. Bentvelzen
wethouder dhr. Keus
burgemeester dhr. Verkerk

Forumgriffier:
Mevr. P.E. van Santen

1. Opening

De voorzitter: Dan open ik hierbij de forumvergadering. Volgens mij kan Paula zien wie er allemaal aanwezig is. Ik zie wel van heel veel mensen iets, maar niet van iedereen. Dus Paula houdt, als ik niet zie dat je een handje opsteekt, of je het woord wil hebben.

2. Algemeen spreekrecht inwoners

De voorzitter: Dan beginnen wij met het algemeen spreekrecht van de inwoners. Ik heb begrepen dat er drie insprekers zijn, twee via de griffie en een die zelf rechtstreeks inspreekt, klopt dat? Ja. Dan kunnen we daarmee beginnen, denk ik.

Mevrouw Van Santen: Ja, dan ga ik van start. Ten eerste met de inspraak namens de heer Rodenburg. Geachte raadsleden van de gemeenteraad van Rijswijk. Mijn naam is de heer Rodenburg, en ik woon al 33 jaar in Pauwhof waarvan de laatste zestien jaar met ROC Mondriaan als overbuur. Wij Pauwhofbewoners willen dat deze overburen zich gaan gedragen en gaat zorgen dat de dagelijkse bezetting van Pauwhof door hun bezoekers stopt. Wij en soms het bevoegd gezag hebben in de afgelopen tien jaar Mondriaan er niet van kunnen overtuigen dat deze bezoekers niet welkom zijn in Pauwhof. Daarom vragen wij uw hulp om ROC Mondriaan aan de gemaakte afspraken te houden die in hun GRO zijn beschreven. Pauwhof moet ook op schooldagen weer de parkeerruimte krijgen die voor de inwoners bedoeld is. Verklaring. Ik verklaar niets tegen de organisatie van Mondriaan te hebben. Integendeel, er is zelfs veel respect voor de maatschappelijke functie van deze organisatie in Haaglanden. Het bouwplan. Voor hun plannen rond 2005 moest goedkeuring van diverse overheden op meerdere locaties worden verkregen. Door deze plannen van mooie beelden en een goed verhaal te voorzien sprongen de lichten op groen. Dit alles zonder dat de buren van het megalomane plan op de hoogte waren gesteld. Tactisch manoeuvreren van het toen nog hetende Mondriaan Onderwijsgroep en de respectievelijke overheden zou de maatschappelijke tegenstand die verwacht werd wel wegnemen. Nepotisme, zo voelde dat, tegenover naïeve en ondeskundige burgers. Zonder respect voor de belangen van de locals ontvouwden zich acht procedures waarvan de uitkomsten vaststonden. Ontvankelijk, maar ongegrond. Tegenwerpingen en voorstellen voor verbeteringen door omwonenden aangedragen verdwenen in de mist van de burelen der instituties. Wat restte was het volgen van dit niet te stoppen

bouwproces door het COM, Commissie Omwonenden Mondriaan. Een 180 meter lang, drie verdiepingen hoog gebouw ontwikkelde zich als een mastodont in het ministraatje Pauwhof. Om deze 16.000 vierkante meter te mogen bouwen werden er ruimtelijke en functionele onderbouwingen verlangd. Zo moest het volume met gekwantificeerde faciliteiten worden verklaard. Toevallig bleef er nog een stukje grond over waar Mondriaan bestuurders later hun woningbouwplan op konden ontwikkelen. 107 appartementen over zeven bouwlagen met 242 p.p. en 25 p.p. voor Mondriaan. Het plan en de lay-out van ROC Mondriaan lijkt geredigeerd en getekend voor dit toeval. De bouwvergunning werd voor deze 16.000 vierkante onder meer gebaseerd op de behuizing van 2850 gewogen leerlingen. De parkeerbehoefte 185 p.p. werd afgestemd op deze leerlingen op een aantal lokalen en 165 medewerkers. Er zou zelfs, zo werd expliciet gesteld, voor bewoners verbetering komen in hun bestaande parkeersituatie. Direct vanaf moment dat het bouwverkeer uit Pauwhof wegreed werd Pauwhof gevuld met verkeer dat op het eigen terrein van ROC Mondriaan geen plaats kreeg. Dit bleken de met hun auto naar school komende leerlingen en sommige medewerkers te zijn. Pauwhof deed de jaren daarna beklag bij dovemansoren. Later, op 23 april 2018 in het gesprek met de bestuursvoorzitter van de Mondriaan zou blijken dat het weren van leerlingen op een schoolplein beleid is bij de totale Mondriaanorganisatie. Als daardoor buiten het hek van de Mondriaan een probleem ontstaat is dat een zaak van de gemeente, zo verklaarde de bestuursvoorzitter. Dat dit geheel in tegenstelling is tot hun GRO is mag duidelijk zijn. Dat het bevoegd gezag Mondriaan niet aan deze belofte heeft kunnen houden, is zeer bedenkelijk en vraagt om een onderzoek. De parkeerdruk neemt toe. Je zou denken dat het niet kan, en het gebouw veel te klein is geworden voor de huidige leerlingenaantallen in vergelijking met 2006, 2850 leerlingen en 165 medewerkers. We schatten nu het aantal ingeschreven leerlingen op een factor 1,8 ten opzichte van 2006. Het aantal medewerkers is vermoedelijk 2,6 keer zo hoog. Het aantal parkeerplaatsen is van 185 door de bouw van een sporthal op de plaats van de gecancelde woningen vergroot naar 192. De gevolgen van de schaalvergroting en het buiten het hek parkeren beleid van de Mondriaan levert de parkeeroverlast met vele neveneffecten in een straatje als Pauwhof. De heer Maser wil daar verder op ingaan. Dank dat u mij wilde aanhoren, en ik hoop dat u met de verstrekte informaties ook tot de conclusie komt dat onrechtvaardig handelen moet worden rechtgezet en niets doen geen oplossing is.

De voorzitter: Dat was die eerste. Dank je wel.
Mevrouw Van Santen: Ik zie een handje. Maar dat is vast niet voor mij.

Mevrouw Kames (RB): Nou, ik wilde eigenlijk al gelijk vragen: kunnen wij straks dit agenderen dit punt, omdat het toch best wel ernstig is als ik zo het allemaal hoor en heb gelezen. Ik weet niet of dat gewoon kan?
De voorzitter: Ja, daar moeten we dan … Ik heb daar geen bezwaar tegen. Iemand die daar bezwaar tegen heeft? **Dat doen we het helemaal aan het einde van de agenda.**
Mevrouw Kames (RB): Oké.

Mevrouw Van Santen: Ga ik direct door in sneltrein naar de volgende, de inspreektekst van de heer Maser. Geachte raadsleden van de gemeente Rijswijk. Graag stel ik mijzelf voor, de heer Maser, woonachtig in de Pauwhof sinds 2014 betrokken bij de Mondriaan parkeer- en verkeerproblematiek in onze straat. Voor de duidelijkheid: het gaat om parkeerproblematiek met daaraan gekoppeld allerhande van de welbekende zeer vergaande overlast. Waarvoor ik persoonlijk betrokken ben? Er is bij mij reeds tweemaal schade aan mijn auto gereden door een Mondriaan leerling. Ik ben een keer met de dood bedreigd nadat ik een leerling aansprak op zijn gedrag, een buurvrouw is uitgescholden nadat ze een leerling aansprak op zijn gedrag. Wat ik schets is een topje van de ijsberg van wat er zich nu al jaren afspeelt in de Pauwhof. Bewoners durven overdag niet met de auto weg, want op een doordeweekse basis wordt bij terugkomst de hele straat in beslaggenomen door Mondriaan bezoekers. De woonomgeving is verziekt. Gemeente en Mondriaan faciliteren hierin. Er zijn reeds een aantal bewoners verhuisd vanwege de problematiek. Het is te triest voor woorden. Wat is er de laatste jaren gebeurd om de problematiek in de Pauwhof te duiden? Er zijn drie enquêtes uitgevoerd om de problematiek te inventariseren. Twee parkeerdrukmetingen zijn er uitgevoerd, er zijn vier werkgroepen

opgericht. Drie bewonersavonden zijn er georganiseerd, avonden waar de bewoners stoom mochten afblazen, en formulieren invullen om de problemen in kaart te brengen. Vier rondgangen door de buurt zijn er geweest, gemeenteafvaardiging, Mondriaanafvaardiging, een wijkagent, een gemeente wijkbus is in de Pauwhof op bezoek geweest. Bewoners kregen de mogelijkheid om de problematiek te duiden, tips en tops konden genoteerd worden, opvolging bleef helaas uit. Een convenant is er opgesteld tussen de gemeente Rijswijk, Mondriaan en Vidomes. Het convenant stierf een stille dood. Vidomes trok haar conclusie en sloot de parkeerterreinen naar beide flats in Pauwhof en Pauwenstein af met slagbomen om te voorkomen dat de Mondriaan parkeerterreur daar nog verder door kon gaan. Er is een overleg georganiseerd op het gemeentehuis waar Pauwhof bewoners zijn uitgenodigd. Pauwhof bewoners hebben overleggen thuis georganiseerd waarbij gemeenteambtenaren en raadsleden zijn uitgenodigd om voor de zoveelste keer de problematiek te schetsen. Diverse beleidsmedewerkers van de gemeente en Mondriaan, bestuursvoorzitters van Mondriaan, wethouders en burgemeesters van de gemeente Rijswijk zijn in de Pauwhof in beeld geweest en de bovengenoemde medewerkers zijn vervolgens weer geruisloos uit beeld verdwenen. Men liet niks meer van zich horen of veranderde van baan. Een gebiedsregisseur van de gemeente is in de Pauwhof in beeld geweest en heeft gesprekken gevoerd met bewoners. En de gebiedsregisseur is vervolgens ook weer uit beeld verdwenen zonder enige vorm van communicatie. Vragen uit Pauwhof aan de gebiedsregisseur niet langer beantwoord. Verschillende gesprekken zijn er tussen bewoners en de politie geweest. Onder de streep was de boodschap: het spijt ons Pauwhof bewoners, de school staat er nu eenmaal, leer ermee leven. Politie en handhaving worden in de straat nagenoeg niet gesignaleerd. Verschillende gesprekken zijn er geweest tussen Pauwhofbewoners en Mondriaanafgevaardigden. De uitkomst: sorry bewoners, onze verantwoordelijkheid stopt toch echt bij het schoolhek. De parkeerproblematiek wordt letterlijk en figuurlijk over het hek gedeponeerd. Iedere vorm van verantwoordelijkheid en daadkracht ontbreekt. Een woonomgeving wordt gezien als een verlengd parkeerterrein voor de school. ROC Mondriaan maakt dankbaar gebruik van de steken die de gemeente in het verleden, ondanks waarschuwingen van de bewoners, bij het goedkeuren van de bouwvergunning inclusief parkeerparagraaf, heeft laten vallen. Bij Mondriaan ontbreekt het aan iedere vorm van verantwoordelijkheid en zelfreflectie om te beseffen met wat voor ellende hun woonomgeving wordt opgezadeld door het: gooi het over het schoolhekbeleid dat wordt gevoerd. Verschillende keren zijn de media benaderd door Pauwhof om via deze weg aandacht te krijgen voor de problematiek. Als je bovenstaande op je in laat werken kan je niets anders doen dan concluderen dat er door de jaren heen piep en knijpbeleid is uitgevoerd. Het is jarenlang pappen en nathouden geweest. Het is Nederland praatland in optima forma. De term het is complexe materie is een gevleugelde uitspraak geworden. Het gaat om een parkeerprobleem, het gaat niet om rakettechnologie. Bewonersparticipatie is een wassen neus gebleken. Het vertrouwen van de Pauwhof is in de loop van jaren tot onder het absolute nulpunt weggezakt. Het parkeerprobleem zoals dat dagelijks aanwezig is in de woonerfomgeving die Pauwhof genaamd is alleen door de gemeente en het Mondriaan op te lossen. Gemeenten, voer zo spoedig mogelijk vergunning parkeren in. 31 juli 2020 werd in een brief door de gemeente het licht op groen gezet voor vergunning parkeren in Pauwhof en Pauwenstein met de mogelijkheid om uit te breiden naar de omliggende straten. De vlag ging uit in Pauwhof en Pauwenstein. Het was een zucht van opluchting. Pauwhof en Pauwenstein werden vervolgens door de gemeente in de wachtstand gezet. Bewoners die daadwerkelijk overlast ervaren werden tot mede-probleemeigenaren gebombardeerd, mochten zich in een werkgroep verdedigen tegen bewoners die mogelijk overlast verwachten bij de invoering van vergunning parkeren. Spreek en denken staat over vergunning parkeren niet langer over een groot gebied, het gaat om mensen en maatwerk. Kom primair op voor de bewoners die op een dagelijkse basis overlast ervaren. Doorbreek een spagaat die nu al bijna 11 jaar duurt. Alleen een handhaafbare maatregel waarmee verkeerde leerlingen worden geweerd uit Pauwhof en Pauwhof wordt teruggegeven aan de bewoners zal leiden tot een duurzame oplossing. Het gaat om de woonomgeving en niet om een parkeerterrein voor een school. Pauwhof was een plezierige straat om in te wonen. Na de opening van de Mondriaan nieuwbouw vertoonden bewoners vluchtgedrag om overdag niet thuis te hoeven zijn. Het is absurd. Heb ik nog tijd? Er is nog een klein stukje, een oproep aan Mondriaan.

De voorzitter: We zijn inmiddels al twee keer vijf minuten ruim. En volgens mij kunnen we het nalezen.
Mevrouw Van Santen: Het is te vinden al op iBabs, dus dan hou ik het hierbij.

De voorzitter: Dan hebben we als derde inspreker de heer Caminada. Is hij inmiddels aanwezig? Dan geef ik de heer Caminada het woord. Maar ik zie hem nog niet.

De heer Caminada: Ik heb iets brutaals gedaan, want ik mocht echt niet aan deze computer zitten, maar daar was nu niemand in de buurt, dus ik heb toch maar aan de knopjes gezeten. Dan moet het dadelijk gedesinfecteerd worden. Dank voor de spreektijd. Mijn naam is Koen Caminada. Ik ben voorzitter van de Stichting Strandwalfestival en de afgelopen week heeft u – als u dat heeft gedaan - kennis kunnen nemen van ons persbericht gelijktijdig met de raadsinformatiebrief van het college, en dat was onderling ook echt zo afgestemd. Zowel wat inhoud betreft als qua timing. Maar toch maak ik even graag gebruik van de gelegenheid om een en ander toe te lichten ook omdat ons vragen hebben bereikt en enkele misverstanden mogelijk zijn ontstaan, dus vandaar. Nou, ik doe het langs vijf punten. Het eerste punt is de reden dat het Strandwalfestival in ’22 niet wordt georganiseerd is dat de randvoorwaarden dat niet toelaten, en het is dus niet zo dat er een jaartje later wel weer een Strandwalfestival zal zijn, want die toekomst is ongewis. Ten tweede, er is geen enkele directe relatie met het coronacrisisbeleid, want de oorzaak dat het niet wordt georganiseerd is meer structureel van karakter. Ten derde, het bestuur van Strandwalfestival heeft de problematiek van de passende voorwaarde voor het Strandwalfestival al vaker geagendeerd. En waar gaat het dan om? Waar loopt het mis? Een meerjarige benadering van wat de stad nu eigenlijk wil met het Strandwalfestival en welke financiële ambities daarbij passend zijn, ontbreekt. En sponsors vragen daar ook om langjarige verbintenissen met de stad aan te gaan. Een ander probleem is een garantstelling. Die is nodig want de stad vraagt via het gemeentebestuur om een opdracht te verstrekken aan ons. Maar het daarbij lopende risico van ongeveer een kwart miljoen euro wordt bij individuele vrijwilligers neergelegd. Elk jaar weer opnieuw. En daartoe is ons stichtingsbestuur nu niet langer meer bereid. En een derde randvoorwaarde is natuurlijk een goede bestuurlijke en ambtelijke inbedding van het Strandwalfestival. Pas op het moment dat aan dergelijke logische voorwaarden is voldaan kan in de stad weer een groot festival worden georganiseerd. Nou, over het ambitieniveau waarover u vast zal praten, en het benodigde budget, daar kan erg veel over worden gezegd. U heeft de scenario’s kunnen lezen in onze jaarverslagen en anderszins, er is gewoon ruwweg drie ton nodig voor een festival met twee feestavonden of een kwart miljoen euro voor een eendagsfestival. En wellicht helpt het als ik een beetje help in historisch perspectief. Het allereerste festival in 2009 werd vanuit de gemeentelijke organisatie georganiseerd. Dat kostte toen 238.000 euro en omgerekend was dat 23 euro per bezoeker. Er was op dat moment eigenlijk nog niet zoveel publiek. Ruim tien jaar later kwamen er 35.000 bezoeker maar het budget vanuit de gemeente was inmiddels wel veel lager geworden, omgerekend ongeveer vijf euro per bezoeker. En nu op dit moment zou de stad dan ongeveer 150.000 euro nog over hebben voor het festival, zo’n vier euro per bezoeker, maar zonder de benodigde garantstelling. Kortom, het gaat gewoon niet meer. Namens ons bestuur wens ik u allen veel succes met de ontwikkeling van gedachten over wat de stad nu eigenlijk wil met dergelijk gezichtsbepalende activiteiten, en het voelt toch een beetje als een afscheidsbrief, vandaar dat het bestuur van de Strandwalfestival graag van de gelegenheid gebruik wil maken om onze dank uit te spreken tegenover de gemeente, de politie, de bedrijven, de lokale media, de horeca, de sponsors, vrienden van het Strandwalfestival, de medewerkers van de diverse organisaties, de Rijswijkse Schouwburg en met name alle vrijwilligers, zeker op de Dag van de Vrijwilliger. De gevoelde sociale cohesie door het samenbrengen van mensen laat bij ons in ieder geval de indruk achter dat het Strandwalfestival van toegevoegde waarde was voor de stad. Het was een eer om zo’n samenbrengfestival voor de Rijswijkers te mogen organiseren. Mogelijk zit er misschien in de toekomst toch nog wel iets in het vat als daarover een uitgesproken en breed politiek draagvlak zou kunnen ontstaan. Pas in dat geval zullen wij ons weer melden.

De voorzitter: Dank u wel, heer Caminada. Zijn er vragen? Ik zie mevrouw Kames. Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames (RB): Even een vraagje aan die meneer. Er is al een soort antwoord gekomen, ik neem aan dat die meneer dat ook ontvangen heeft van dat Strandwalfestival, en hoe vindt hij dat antwoord?

De heer Caminada: Ik neem aan dat u doelt op de raadsinformatiebrief die wij samen met het college hebben opgesteld, dus daar ben ik bekend mee, ja.

Mevrouw Kames (RB): Oké, en ik lees daar een beetje tussenin dat het waarschijnlijk rond de 150.000 euro waarvoor ze eventueel garant willen staan. Zou …
De heer Caminada: Ze willen niet garant staan. Zo willen …
Mevrouw Kames (RB): Helemaal niet garant staan?
De heer Caminada: Ze willen een opdracht verstrekken van 150.000 euro en niet garant staan voor hetgeen wat nodig is, drie ton. Dat betekent dat vrijwilligers zoals ik dus garant staan voor het verschil, en daar zijn vrijwilligers zoals ik niet meer bereid toe.
Mevrouw Kames (RB): Nee, dat begrijp ik. Ik zie dat het ook op de agenda staat voor vanavond, dus we gaan daar verder mee met mijn collega's aan de slag. Fijne avond, meneer.
De voorzitter: Verder nog vragen? Nee. Dan sluiten wij dit agendapunt af. Dan gaan we door naar de lijst van ingekomen stukken. Zijn daar vragen of opmerkingen over? Niemand? Dan gaan we door naar de vaststelling van de agenda.

Mevrouw Van Santen: We missen nog een inspreker.
De voorzitter: O, we missen nog een inspreker. Ik had er maar drie op mijn lijstje staan. De heer Van Overbeek, u heeft het woord.

De heer Van Overbeek: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, december is wat het weer betreft een duistere en ook een trieste maand. Twee kwalificaties overigens die ook van toepassing zijn op de manier van werken van de raad. Het aandachtig lezen van de agenda van vanavond en bovendien het op de hoogte zijn van zaken die spelen dwingen mij hier om vanavond maar weer eens in te spreken en de raad te wijzen op haar te volgzaam functioneren en het onvoldoende bijhouden van lopende zaken. Want voorzitter, wat opvalt is dat de voorliggende agenda vragen oproept over zaken die direct raken aan het verantwoording afleggen door de raad zelf. Wat op de agenda ontbreekt, voorzitter, is de toegezegde evaluatie van het participatiebeleid over de gefingeerde periode 2018-2022. Gefingeerd, omdat de onderliggende nota pas verscheen in september 2020 en niet in 2018. Voorzitter, ik heb meerdere keren over die notitie ingesproken, en dat was nodig, want in die notitie ontbrak de essentie, namelijk het gedeelte dat zou moeten gaan over de positie van de burgers. Voorzitter, sinds de raad toch akkoord ging met die halve notitie is er niets meer over vernomen en is er ook door de raad niet meer naar gevraagd. Wel zijn er recentelijk vanuit het gemeentehuis pepernoten rondgestrooid zoals een nietszeggende enquête over democratie. Een enquête die vervolgens ook doodgezwegen is, en niet te vergeten een wijkinrichtingsgesprekje waarvan de bevindingen ook het daglicht niet hebben gezien. Voorzitter, je houdt het niet voor mogelijk, maar met dit soort acties moet de indruk gewekt worden dat participatie bij het college en de raad nog enigszins in de belangstelling stond. De feitelijke non-interesse en de daarmee verbonden failliete aanpak heb ik regelmatig kritisch aan de orde gesteld, en niettegenstaande mijn forse kritiek was het vervolgens telkens opnieuw doodstil in de zaal. Voorzitter, natuurlijk is het burgers duidelijk. Geen enkele fractie in deze raad wil burgers structureel betrekken bij de beleidsvoorbereiding en de beleidsuitvoering. Zelfs mijn suggestie van besluitend volkssysteem om de raad zelf beter te laten functioneren wordt stilzwijgend aanhoort, doodgezwegen en langs die weg naar de prullenbak verwezen. Voorzitter, de raad wil helemaal niets veranderen, laat staan verbeteren. De angst voor een grotere betrokkenheid van burgers bij het beleid zit bij elk van de raadsleden in de genen. En voorzitter, de onwil om open te staan voor kritiek en deze bespreekbaar te maken wordt ook nog eens duidelijk uit mijn tweede opmerking bij de agenda. Het agendapunt ingekomen stukken voormeld onder RA 21 082 de brief van mevrouw Enkhuizen. Zij geeft daarmee aan per 1 november haar lidmaatschap van de rekenkamer te

beëindigen. De reden die zij vermeldt spreekt boekdelen. De waardering en de steun door en vanuit de raad zijn niet optimaal. Voorzitter, diplomatieker kun je een vernietigend oordeel niet onder woorden brengen. Maar voorzitter, omdat per 1 september jongstleden mevrouw Lansu ook al de rekenkamer had verlaten betekent dit dat, voor zover ik heb kunnen nagaan, dat de rekenkamer momenteel nog uitsluitend bemenst voor door de voorzitter? En hoe je het ook wendt of keert, de rekenkamer heeft een functie en relatie naar de raad toe, en dus zal het de raad een zorg moeten zijn. Maar noch in september, noch in oktober, noch in november komt het woord rekenkamer over de lippen van onze 31 raadsleden. Voorzitter, mevrouw Enkhuizen is bereid over haar argumenten met de raad in gesprek te gaan. Mijn vraag aan elk van de raadsleden is dan ook: wie durft publiekelijk dit gesprek met haar te voeren, en wilt u dan die bereidheid daartoe hier nu uitspreken? Ik dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Overbeek. Zijn er eventueel vragen? Nee, dat is niet het geval. Mevrouw Kistemaker.
Mevrouw Kistemaker (GL): Ja, toch nog even een vraag aan de heer Overbeek. Heeft mijnheer Overbeek de vacature gezien voor de nieuwe rekenkamerleden, want er zijn als de rekenkamercommissie een klankbordgroep hard bezig met het vullen en zoeken van nieuwe rekenkamerleden.

De heer Van Overbeek: Ik en iemand die onder andere Groot Rijswijk uitpluist, dus ik denk niet dat het daarin is verschenen.
De voorzitter: Goed, het is in ieder geval wel publiek gemaakt. Zijn er verder nog vragen?
De heer Van Overbeek: En waar, voorzitter, want dan wil ik ook graag weten waar het publiek is gemaakt en wanneer.
De voorzitter: Dat gaan we dan even bij de griffie navragen. Dank u wel.
De heer Van Overbeek: Nee. Nee, voorzitter. U zegt …
De voorzitter: Ik heb hier de orde. Ik bepaal hier de orde. Ik heb dat niet nu zo in mijn hoofd, dus ga maar even bij de griffie navragen, mijnheer Van Overbeek.
De heer Van Overbeek: Maar ik denk dat mevrouw Kistemaker…
De voorzitter: Mijnheer Van Overbeek, dank u wel. We sluiten hier bij dit agendapunt af.

3. Lijst ingekomen stukken

De voorzitter: Gaan we door naar de lijst van ingekomen stukken. Daar ging ik dan net even heel snel overheen, maar er zijn een aantal mensen die daar het woord over willen voeren.

De heer Kruger (BVR): Ja, in het vragenuurtje heeft D66 ook wat vragen gesteld. Dat heeft betrekking op de brief RA 21 086, met betrekking tot Pauwhof. De problematiek daar in dat gebied blijkt ook uit de brief is veel breder, is diverse malen ook vanuit Beter Voor Rijswijk naar gevraagd. Tot op heden blijkt er niet veel gedaan te hebben. Ik zou de brief graag op de agenda willen plaatsen van een volgend forum dat we er uitgebreid op in kunnen gaan.

De voorzitter: Er was net een ander verzoek geweest. We gaan het allebei even behandelen bij de vaststelling van de agenda.
De heer Kruger (BVR): O, nou. Zat dan voortaan die lijst … Ja, dan ken ik de volgorde niet goed, want hierna komen die lijst van de agenda.
De voorzitter: We hebben net voorgesteld dat dit agendapunt nu te behandelen. U doet het voorstel om het in het volgend forum te behandelen. We gaan daar zo direct even naar kijken.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Dank u wel, voorzitter. Ik had een vraag over IB 21 111 de uitvoeringmotie iedereen doet mee. Ik vroeg me af wat de stand van zaken hieromtrent was? En IB 21 118 had ik een aantal vragen over de Wmo.

De voorzitter: Ja, maar heeft u de vragen aangemeld voor het vragenuur?
Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Ja, die heb ik aangemeld.
De voorzitter: Oké. Dan gaan we die daar behandelen. Ja.
Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Oké.

De heer Ezinga (VVD): Ik zou graag IB 112, IB 115 willen agenderen voor het volgend forum. IB 112 gaat over het scenarioanalyse kwijtschelding, IB 115 over het voortgangsrapportage bouwproject.
De voorzitter: Is daar voldoende steun voor in het forum?
Mevrouw Ten Brummelaar-Hermans (RB): Rijswijks Belang steunt het voorstel.

De voorzitter: **Dan vragen wij aan de griffie om dat voor de volgende keer op de Forumagenda te zetten. Even kijken**. Ja.

De heer Kruger (BVR): Voorzitter? Ja, want dat is even een probleem. Ik vroeg net om een brief ook te verplaatsen naar het Forum om te kijken of die ook overgesproken wordt straks.

4. Vaststelling agenda

De voorzitter: Nou, we gaan uit met het vaststellen van de agenda, dus dat gaan we zo meteen doen. Het voorstel van mevrouw Kames was om het Pauwhof nog op deze forumagenda te behandelen en ik wil even kijken of daar voldoende steun voor is. Het is gewoon een ordevoorstel.
De heer Kruger (BVR): Nou liever niet …

Mevrouw Kames (RB): Ik heb het net voor lief op een volgende vergadering, hoor, dus ik ben het met Ger eens, maar het moet gewoon wat uitgebreider behandeld worden. Dus ik ga het eens worden met Ger om het gewoon naar de volgende agenda te doen.
De heer Kruger (BVR): Oké, met meer informatie.
De voorzitter: Nou, dan is daar in ieder geval voldoende steun voor, **dus dan vragen we ook voor dit punt aan de griffie om het op een volgend Forum te agenderen**. Ja?

Mevrouw Koopman (D66): Mag ik daar dan nog een opmerking over maken?
De voorzitter: Mevrouw Koopman?

Mevrouw Koopman (D66): Realiseren we dan wel dat dit een heel ernstig probleem is, dit pas in februari behandeld wordt, want volgens mij is dat de eerstvolgende … Of eind januari, dat het dan aan de orde komt. En misschien is het daardoor beter om het vandaag wel te bespreken en een vervolgbespreking te doen met de stand van zaken in het volgende Forum?

De voorzitter: Het volgende Forum is inderdaad 25 januari.
De heer Kruger: Ja, het moet maar. We hebben toch niet de illusie dat we het nu gaan oplossen vanavond?

Mevrouw Koopman (D66): Maar we kunnen er natuurlijk wel wat vaart achter zet…

De voorzitter: Oké. Het voorstel is om het in het volgend Forum te behandelen. Ik denk, als ik zo'n beetje kijk – ik kan niet iedereen zien – maar ik zie wel wat steun daarvoor. Is daar ernstig bezwaar tegen? Ik denk niet dat we in de tussentijd niks hoeven te doen. De heer Krumeich? Ik kan u niet horen.

De heer Krumeich (Fractie Krumeich): Nee, ik heb het net aangezet. Ik ben inderdaad met mevrouw Koopman van mening dat het vandaag op zijn minst even aan de orde moet om de gang erin te krijgen, want dit is wel heel erg ambtelijk om te zeggen nou …
De voorzitter: Ik geef u zo direct even de gelegenheid bij het vragenuur om vragen aan de wethouder daarover te stellen.
De heer Krumeich (fractie Krumeich): Prima.

De voorzitter: Ja? Dan is het voorstel om agendapunt 13 te behandelen na punt 8, en dat heeft een beetje te maken met de logistiek van de wethouders die van de een naar de ander Forum toe moeten gaan. Dus punt 13 dat is de behandeling van het raadsvoorstel slotwijziging om dat na punt 8 te doen, zodat de heer Keus daarna naar de andere Forumvergadering kan gaan. Is daar bezwaar tegen? Nee? Dan gaan we dat zo doen. **En dan is hierbij de agenda vastgesteld**.

5. Mededelingen college

De voorzitter: Dan mededelingen vanuit het college. De heer Keus had volgens mij een mededeling.

Wethouder Keus: Ja, dank u wel, voorzitter. Betreft mededeling omtrent de verordening tot wijziging verordening afvalstoffenheffing, beter bekend als de verordening betalen voor halen grofvuil. Vandaag is gebleken dat het besluit de verordening niet is gepubliceerd zoals dat zou moeten. Dat maakt dat het inwerkingtreding van dit besluit dus achterwege is gebleven. Dat is spijtig. We onderzoeken op dit moment hoe dit precies heeft kunnen gebeuren, maar ook vooral belangrijker hoe we daar inderdaad nu mee omgaat en of daar ook gevallen zijn waar wel al betaald is. Daar wil ik graag later bij uw raad op terugkomen. Maar voor nu wil ik het graag bij deze mededeling laten, want ik vind het wel belangrijk dat u daarvan op de hoogte bent.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn daar vragen over? Mevrouw Schröter-Haas, u heeft uw handje omhoog.
Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Ja, ik wil daar graag even op reageren want toevallig heb ik het zelf aan de hand gehad en ik moest gewoon via iDeal betalen, dus het is al gewoon doorgevoerd.

Wethouder Keus: Nou, dan kan dat onderzoek achterwege blijven. Nee, dat is duidelijk dat er al betaald is en wat we dus nu moeten uitzoeken is hoe we daar dus nu mee omgaan. En daar kom ik graag ook bij uw raad zo snel mogelijk op terug.

De voorzitter: Oké. Dan heb ik een mededeling namens wethouder Bentvelzen die in het andere Forum zit, en dat is dat er morgen een bijeenkomst is van de GGD Haaglanden. En er zijn tot nu toe drie mensen die zich vanuit de raad Rijswijk hebben aangemeld daarvoor, dus de vraag was of er eventueel nog andere mensen waren die daar belangstelling voor hadden en daarheen wilden gaan. Dan sluiten we dit agendapunt af.

6. Terugkoppeling Gemeenschappelijke Regelingen o.a. jeugdzorg

De voorzitter: En dan gaan we door naar agendapunt 6, terugkoppeling Gemeenschappelijke Regelingen. Zijn er vanuit de raad terugkoppelingen? Dat is niet het geval. Dan sluiten we deze af.

7. Overzicht toezeggingen en moties

De voorzitter: Dan gaan we naar overzicht toezeggingen en moties. Zijn daar op- of aanmerkingen over? Mevrouw Kistemaker.

Mevrouw Kistemaker (GL): Ik heb twee opmerkingen naar aanleiding van de toezeggingen aan de raad. Dat gaat om nummer 227, de uitkomsten van het participatietraject Wilhelminapark. Dat voorstel om het af te voeren, maar de uitkomsten zijn volgens mij nog niet gedeeld met de raad en de betrokkenen, of ik moet dat gemist hebben, maar dan hoor ik graag waar ik die uitkomsten kan vinden. En nummer 221 was een vraag van mevrouw Van der Kooij over het aantal statushouders dat gehuisvest is in Rijswijk de afgelopen tijd. Er wordt ook voorgesteld om het af te voeren omdat DUO die cijfers niet zo kunnen regelen, maar volgens mij kan de gemeente die cijfers wel leveren omdat zij gewoon als taak heeft om statushouders te huisvesten. Dus die zouden er toch moeten zijn.

De voorzitter: Ik neem aan dat de griffie deze meeneemt? Ja. De heer Van den Bosch, u heeft ook een handje omhoog.

De heer Van den Bosch (GL): Ja. Het viel mij op … Ik zit gelukkig sinds kort in de raad, en mij viel me op dat die lijst ongelooflijk lang is. Zestig items staan erop, en sommigen al van 2018. Ik vroeg me af of we als raad niet iets meer prioriteit moeten stellen aan de toezeggingen. Als wij hiermee naar onze inwoners gaan dan zouden we het denk ik niet eens redden, dus ik vind dat het college richting de raadsleden dit ook niet kan maken. Dus ik weet niet precies hoe we dit moeten aanpakken, maar ik zou wel graag wat meer drang willen uitten richting het college om het wat hoger op de prioriteiten te stellen, want dit is natuurlijk belachelijk eigenlijk.

De voorzitter: Uw opmerking is genoteerd, en volgens mij denk ik dat de meeste van ons daar van harte achterstaan. Tegelijkertijd krijg ik ook vanuit de griffie dat er ook nog een opschoningsactie moet plaatsvinden door het bestuur. Maar volgens mij kunnen we er allemaal achterstaan dat toezeggingen gewoon moeten worden nagekomen en niet pas na jaren.

8. Vaststelling verslagen 29 september 2021 en 26 oktober 2021

De voorzitter: Oké. Dan gaan we door naar agendapunt 8, dat is het vaststellen van de verslagen. En ik heb hier voor mij staan het verslag van 28 september van het Forum Samenleving. Zijn daar op- of aanmerkingen over? Dat is niet geval. Dan het volgende verslag is het gezamenlijk verslag van Stad en Samenleving 26 oktober? **Dan zijn die allebei vastgesteld.**

13. Raadsvoorstel slotwijziging (21-075)

De voorzitter: Dan gaan we eerst naar agendapunt 13, en dat is de slotwijziging. Wie mag ik daarover het woord geven? Helemaal niemand? Nou, gelukkig, er is er nog één. De heer Ezinga, vermoed ik.

De heer Ezinga (VVD): Zo waar, voorzitter. Ja, eigenlijk met een hele simpele mededeling dat we graag dit stuk als een bespreekstuk naar de raad toe willen brengen als een akkoordstuk.

De voorzitter: Ja, daar ga ik dan als voorzitter toch een beetje bezwaar tegen maken. Op het moment dat we hier geen discussie voeren gaan we in de raad ook niet voeren. Dus als u het in stemming wil brengen vind ik prima, maar we gaan er dan geen discussie aan wijden in de raad als u dat niet hier al wil doen.

De heer Ezinga (VVD): Oké. Dan gaan wij het in stemming brengen.

De voorzitter: Ja, dan gaat het als besluit stuk naar de raad, maar met het verzoek om daar … Dan zie ik toch ook mevrouw Van Amerongen. Mevrouw Van Amerongen.

Mevrouw Van Amerongen (GBR): Ja, ik dank u wel. Ik dacht dat ik mijn handje ook op had, maar het is niet goed gegaan, denk ik. Ik heb een hele korte vraag, hoor. Of het college een beeld heeft van de mogelijke overschrijdingen als gevolg van de coronacrisis. Dat was het.

De voorzitter: Dan geef ik het woord aan de wethouder.

Wethouder Keus: Ja, daar zal ik dan ook kort op antwoorden. Waar we wel zicht op hadden dat hebben we in de tweede halfjaarrapportage over gerapporteerd. Er wordt op dit moment weer een ronde gedaan over de ontwikkeling van de budgetten. Alleen, ja, dat zal niet tijdig kunnen worden aangeleverd, die informatie, maar voor de behandeling van de slotwijziging. Dus die zullen we uiteindelijk zien bij de jaarrekening.

De voorzitter: Beantwoord dat uw vraag, mevrouw Van Amerongen?
Mevrouw Van Amerongen (GBR): Ja, dat doet het. Dank u wel.
De voorzitter: Oké. Dan sluiten we dit agendapunt af.

9. Raadsvoorstel Strategisch veiligheidsbeleid (21-067)

De voorzitter: En dan gaan we naar agendapunt 9, dat is het strategisch veiligheidsbeleid. Wie mag ik daarover het woord geven?

Mevrouw Van Amerongen (GBR): GBR vindt het een goed en duidelijk raadsvoorstel. De uitgangspunten zijn duidelijk, ook de actualisatie ten opzichte van periode 2017-2021. We hebben nog wel een vraag over de verwarde personen. Wat nu in het raadsvoorstel staat dat de aanpak voor de personen geëvalueerd gaat worden, en dat zou worden bijgesteld in plaats van de ontwikkelingen. Ik vraag me toch eigenlijk af waarom het zo vrijblijvend omschreven is, omdat we ook nog signalen hebben dat verwarde personen in Rijswijk een groot ordeprobleem is bijvoorbeeld door signalen van de politie, dus waarom zitten we nu neer dat we gaan evalueren en niet direct gaan aanpakken? En verder zijn wij van mening dat dit goede kaders zijn, en wij kijken uit naar de invulling in de veiligheidsagenda.

De heer Kruger (BVR): Ja, het doet het nog wel, voorzitter. Ja, met betrekking tot agendapunt 9. De problematiek is inmiddels bekend, en belangrijke vraag is hoe we dit dan straks ook handen en voeten gaan geven, want veel problemen zoals ook aangegeven is dat is niet echt een Rijswijsprobleem, dat gaat ver over onze grenzen heen. Ja, verder is niet helemaal duidelijk hoe dan de samenwerking gaat verlopen in de regio, en is er uiteindelijk ook voldoende menskracht? Krijgt de politie hier in Rijswijk voldoende capaciteit om criminaliteit en dergelijke naar behoren aan te pakken? Er wordt steeds meer weggehaald voor inzet in Den Haag om daar allerlei demonstraties te begeleiden. Verder is echt ook van belang wat wordt de rol van handhaving, en zijn de huidige medewerkers voldoende opgeleid, want het is natuurlijk een hele andere tak van sport. En in hoeverre moet dat dan weer ten koste gaan van hun huidige werkzaamheden? En dan een punt waar we erg zwaar op achterlopen. We zien dit iedere keer als er ergens iets gebeurt dat mensen worden neergestoken, er zijn altijd voldoende camerabeelden voor de reconstructie om veel te achterhalen. Ik heb niet de indruk dat in Rijswijk veel camera's beschikbaar zijn om bepaald beeldmateriaal te verzamelen die we zouden kunnen gebruiken bij onderzoeken. En dan is ook de vraag - het een staat natuurlijk los van het ander - in welk kader moeten we dat gaan bezien? Komen daar ook voorstellen voor? Dat was eigenlijk de reactie en vragen op dit stuk.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): In het strategisch veiligheidsbeleid 2022 – 2025 wordt onder andere aandacht gegeven aan de jeugdproblematiek en de demografische ontwikkelingen. Wij zouden graag een paragraaf zien die niet specifiek gaat over de veiligheid van ouderen, zeker gezien het feit dat wij heel veel ouderen in onze gemeente hebben wonen. We denken daarbij aan digitale criminaliteit zoals valse e-mails die verstuurd zijn over de boosterprik en phishingmails, borreltrucs en ouderenmishandeling, maar ook financieel misbruik bij ouderen. Hier hebben we ook al eerder aandacht voor gevraagd en we zouden graag willen horen of het college hiertoe bereid is. Naar aanleiding van de opmerking ook in Rijswijk zijn er gewoon drugsvangsten in loodsen, worden er drugs en wapens aangetroffen in woonhuizen, de volgende vraag: kan het college meer actuele informatie verschaffen over drugsgebruik in onze gemeente? En tot slot hebben wij een motie ingediend over boa's om langdurig werklozen in te zetten als boa, en of daar nog iets mee gedaan kan worden?

Mevrouw Koopman (D66): Ja, ik zal het heel kort houden. D66 Rijswijk vindt dat heel helder in kaart gebracht is hoe de ontwikkelingen zijn, en verder hebben wij geen opmerkingen of vragen en zien we dit als een hamerstuk.

De heer Ezinga (VVD): Ja, misschien een iets ander geluid ten opzichte van de andere fracties. Wij hebben ook kennisgenomen van deze visie en zijn blij dat deze visie tot stand is gekomen. We hebben de vergelijking opgemaakt in een eerdere visie die in de vorige periode is opgesteld. Wij constateren eigenlijk dat deze visie in mindere mate zich concentreert op de Rijswijkse zaken. En we zien eigenlijk dat, net zoals bij Beter voor Rijswijk ook heeft geconstateerd, dat heel veel in algemeenheden wordt geschreven en verwezen, en ik zie daar moeilijk identificaties te maken met de Rijswijkse problematiek. Ook mevrouw Schröter-Haas geeft dat aan. Er zijn diverse zaken die binnen Rijswijk specifiek aan de orde zijn die wat ons betreft meer aan de orde kunnen zijn. En er wordt wat ons betreft ook vrij makkelijk verwezen naar de nog te publiceren uitvoeringsagenda terwijl een visie zoals deze echt wel wat serieuzer mag worden beschreven en omschreven. Kan de burgemeester in dit geval uitleggen waarom niet wordt gesproken over de ondermijning die plaatsvindt in Plaspoelpolder, zoals al eerder in het begrotingsdebat al aan de orde kwam, als ook de overlastgevende hotspots die met regelmaat worden geagendeerd door de raad. En over zoals mevrouw Schröter-Haas opriep hoe gaat het met de cybercriminaliteit in relatie tot de kwetsbare groepen in onze gemeente, want ook daar kan specifiek op gemeenteniveau echt wel wat meer gezegd over worden. De Veiligheidsvisie spreekt over het samenwerken met publiek en private partijen en de regie over de veiligheid. Ervaring leert dat publieke en private samenwerking in het veiligheidsdomein best wat uitdaging kent, maar wel tot grote toegevoegde waarde kan zijn. Hoever is het college het dan ook met ons eens dat er meer nadruk op publiek en private samenwerking in de Rijswijkse zaak kan bijdragen, en welke mogelijkheden zijn er dan voor het college om daar de uitvoeringsagenda op aan te passen?

Mevrouw Ten Brummelaar-Hermans (RB): We hebben het stuk gelezen. Het is een goed stuk, duidelijke kaders, zoals mijn collega mevrouw Van Amerongen al aangaf. Wat wij echter wel missen in het stuk en graag aangevuld zouden willen zien is de aandacht met betrekking tot de jongeren en messen. Het is natuurlijk een trend de laatste jaren dat veel jongeren met een mes op zak lopen en dit ook gebruiken indien zij dat nodig achten, en ons verzoek zou zijn om daarin iets op te nemen bijvoorbeeld voor een verbod van verkoop op messen jongeren onder de 18 jaar. Dus wij zouden graag horen of dit mogelijk is.

Mevrouw Kistemaker (GL): Ja, op zich kunnen we ons prima vinden in dit stuk, maar wat we wel echt missen en ook graag aangevuld zouden willen zien is wat onderbouwingen. Er staan best wel wat uitspraken in en ik hoor het ook andere raadsleden zeggen het is dit soort problematiek, de drugsvangsten. Nou, er wordt van alles genoemd, maar ik ben eigenlijk wil heel erg benieuwd: waar heb je het nu precies over? Hoe vaak komt dat dan voor? En ik vind als je zulke dingen echt beschrijft dan moet daar ook wat cijfermateriaal onder zitten.

De heer El Majjaoui (Fractie Majjaoui): Ik heb het stuk gelezen. Het is eigenlijk een mooi stuk, mooie uitgangspunten op het gebied van repressie met name. Maar wat ik echt mis, het preventieve deel. Dus preventief inzet plegen om te voorkomen dat men in de criminaliteit verzeild. Met name de kwetsbare jongeren op school waaruit blijkt dat ze te maken hebben met schooluitval, pooiers die gewoon rondhangen om de school, drugscriminelen die kinderen of jongeren verleiden om een aantal spandiensten te verrichten. Dat zit in de beginfase. Kijk, de crimineel die gewoon al crimineel is een gepasseerd station, daar moet gewoon hard tegen opgetreden worden. Maar dan hebben we het over een vroeg stadium waar ook de jeugdzorg mee te maken heeft. Dat klein aspect mis ik hier, dus dat proactief en preventief handelen: hoe gaan wij voorkomen dat de jongeren, en vooral de jongeren die in een kwetsbare positie zitten ook vanwege de armoedeproblematiek, uitsluiting, verleiding uiteraard, deze jongeren te behoeden dat ze verzeild raken in de criminele wereld? Dus dat punt vind ik van belang, en ik zou het graag aan toegevoegd hebben.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ik wil eigenlijk een beetje aansluiting vooral bij datgene wat de heer Ezinga en ook mevrouw Schröter zei. Ik mis echt toch wat meer informatie ook op Rijswijks niveau over sociale veiligheid. En er zijn al een paar groepen genoemd, daar wil ik nog aan toevoegen dat wel aan de linkerzijde van de kolom staat namelijk huiselijk geweld als nationale ontwikkeling. Ik wil graag toch ook wel een impactanalyse hebben van huiselijk geweld op Rijswijks niveau, en zeker nadat onze minister-president er ook aandacht voor vroeg in zijn laatste persconferentie kan ik me niet voorstellen dat juist ook in deze tijd daar ook niet in Rijswijk mogelijk – ik hoop het natuurlijk van harte niet – ook wat meer schakel van is. Dus ik verwacht eigenlijk nog wel een impactanalyse op sociale veiligheid. Huiselijk geweld kan natuurlijk naar vrouwen maar ook naar kinderen een belangrijke bedreigende factor zijn voor veiligheid. En helaas is dat niet uitgewerkt, alleen verwarde personen onder kwetsbare groepen. Ik vind dat echt een behoorlijk gemis in de hele visie, want wat ons betreft wordt het vooral gebaseerd op criminele organisaties en activiteiten. En ik hoor graag de reactie van de portefeuillehouder daarop.

De heer Karremans (Wij): Wij Rijswijk heeft een aantal technische vragen over dit stuk. Allereerst lezen wij dat Rijswijk veiligheidsvraagstukken oppakt op basis van cijfers en data, maar ook op basis van subjectieve veiligheidsbeleving en het wordt dan ook gemonitord. En onze vraag is hoe wordt een subjectieve veiligheid nu daadwerkelijk gemeten en gemonitord? En in het verlengde daarvan lezen wij ook dat eigen initiatieven van partners en inwoners de prioriteiten beïnvloeden van de gemeente. Hoe omarmen wij natuurlijk eigen initiatieven van inwoners? Alleen wij vragen ons wel af wat wordt nu eigenlijk bedoeld met eigen initiatieven van inwoners als het veiligheid betreft? En kan het college daar voorbeelden van noemen? En hoe deze initiatieven nu eigenlijk de prioriteiten beïnvloeden van de gemeente. Tot slot lezen we ook dat de impact op Rijswijk in de kolommen onder het kopje belangrijke thema's. Ja, we vinden de inhoud eigenlijk de vraag, en tevens oplossingsgericht. Wij! heeft het idee dat de inhoud bij de impact op Rijswijk nagenoeg eigenlijk bij elke gemeente van toepassing is. Ik heb het ook al eerder gehoord van andere raadsleden. Onze fractie ziet dan ook graag wat specifiekere inhoud op wat de impact nu daadwerkelijk op specifiek Rijswijk heeft. En dat een eventuele oplossingen daarvan in een ander kopje geplaatst kunnen worden, of het college daar een reactie op kan geven.

De voorzitter: Ja, dank u wel. Dan wil ik vragen of iedereen even zijn handje naar beneden doet, want dan hebben we weer de boel schoon. En dan geef ik het woord aan de burgemeester, de heer Verkerk.

Burgemeester Verkerk: Ja, dank u wel, voor uw uitgebreide behandeling van deze kadernota. Daar zit gelijk denk ik de belangrijkste restrictie in. Dit is een kadernota waarin wij in algemeen, brede zin signaleren wat er aan veiligheidsitems te doen is met daarop een antwoord in hoe we het aanpakken. Mij valt op dat u zeer betrokken bent bij een problematiek en op een aantal aspecten er meer van wilt weten en meer aanpak wilt. Ik begrijp dat, dus dat zal mogelijk verder zijn gang kunnen krijgen in de verdere uitwerking. Dit is een kadernota, ik zeg het maar even heel nadrukkelijk. Ik ga even de sprekers af. De verwarde personen is

inderdaad – mevrouw Van Amerongen zei dat – een toenemende problematiek. Het ingewikkelder worden van onze samenleving, het snelle karakter van de digitale wereld en allerlei andere antwoorden maakt dat er meer verwarde personen zijn die soms een risico vormen in het openbare leven. Daar is absoluut de aandacht voor, maar capaciteit schiet af en toe tekort. Dat vergt veel politiewerk. En nu we het over capaciteit hebben – mijnheer Kruger begon daar ook over – heel veel capaciteit van de politie-eenheid in Den Haag wordt opgeslokt door 300% toename van demonstraties. En dat kost dus inzet op andere aspecten. Ik wil niet zeggen dat we door de veiligheidsvloer heen zakken, maar af en toe is het beslist precair. Wat er allemaal gevraagd wordt van de politie, u ziet dagelijks de beelden, is inderdaad een serieus probleem. Dus er moet gekozen worden wat wel, wat niet. We zitten nog niet op code zwart, maar daar blijven wel zaken liggen, en dat is zeer pijnlijk. Dan gaan we praten over capaciteit van de politie. Basisteam Rijswijk die is 10 jaar geleden bepaald op een bevolkingsomvang van ongeveer 46.000. We zitten nu al op 55.000 plus, en binnen acht jaar groeien wordt door naar 65.000. Dus dat betekent dat de politiecommandant en ik in het spel zijn om te zorgen dat er meer capaciteit naar de Basiseenheid Rijswijk gaat. Ik denk dat we een terechte casus hebben. Wat het ingewikkeld maakt is dat andere gemeentes ook bijbouwen en de bevolkingstoename zien, dus we zijn in concurrentie met anderen. Zal er opnieuw een moeilijke afweging gemaakt worden hoe we het doen. Nou, ik vind het zelf dat we absoluut meer recht hebben op capaciteit, en dat we op dit moment gewoon te kort zitten als je gewoon kijkt naar de omvang. Als je kijkt naar de ontwikkeling van de stad dan zie je ook meer grootstedelijke aspecten naar voren komen bij de ontwikkeling van Rijswijk. U ziet dat elke dag, u praat er ook over, en daarop moet dus ook gerespondeerd worden in capaciteit voor de veiligheidsdiensten, daar zijn wij dus mee bezig. De heer Kruger heeft nog gesproken over samenwerkende regio's. Die is op zich goed, maar vaak gaat het over verdelen van de armoede. We proberen ook al samen te werken met de verschillende politie-eenheden en gemeenteambtenaren op deelaspecten. Ik kan u melden dat bijvoorbeeld onze boa's een nauw samenwerkingsverband zijn aangegaan met die van Zoetermeer en Pijnacker-Nootdorp. Dus dan kun je het meer delen, dan kun je ook pieken, kun je het makkelijker aan. Nou ja, en het capaciteitsniveau wordt effectiever door de samenwerking. Dat is een voorbeeld van regionale samenwerking. De kermissen zullen we gewoon heel goed opnieuw moeten bekijken, want de afgelopen kermis was geen feest. Het heeft te maken met de manier waarop de bedrijfsvoering is opgezet. Wat wel werkte is dat het kermisterrein goed was afgehekt waardoor er goed controle mogelijk was. De zaak wordt grondig geëvalueerd. Ik vind de plek op de huidige situatie niet goed. Volgens mij zijn de deskundigen het er ook over eens dat we dat anders moeten gaan organiseren. Een ander element is dat een kermis een aantrekkelijke plaats is voor jongeren om stoer te doen en dingen uit te vechten. En dat is ook met het tweede weekend gebeurt. We hebben de indruk dat er gewoon drillrapgroepen uit Den Haag en Delft bij ons hebben afgesproken, en dan heb je gelijk de poppen aan het dansen. Dat is niet helemaal te vermijden in de regio waarin wij leven, maar we moeten er wel meer acht opgeven. En over die kermissen zitten we dus nog heel zwaar te evalueren of het nog kan in de huidige opzet, en hoe we het dan moeten doen. Mevrouw Schröter heeft gesproken over de veiligheidssituatie van ouderen. Dat is een terecht punt. Waarom? Men wordt kwetsbaarder voor ICT-criminaliteit. Daar doen oudere mensen toch te lichtvaardig gegevens prijsgeven. Daar wordt op dit moment al aan gewerkt. Er is al een project gaande om daar voorlichting over te geven en om daar nauwer op toe te zien, dus we hebben al behoorlijk wat ervaring met oudere mensen om ze daarvoor te bewaken en te waarschuwen. Maar het is wel een stijgend punt van aandacht. Het is goed dat u dat nog eens aangeeft naast de veiligheid voor jeugd, ook met name zware veiligheid voor ouderen. Mevrouw Koopman had verder geen commentaar, dus dat beschouw ik als instemming, waarvoor dank. Mijnheer Ezinga heeft indringend gesproken over ondermijning. Ja, dat heeft ook mijn hele grote zorg. Er gebeuren allerlei dingen in onze stad waar we waarschijnlijk te weinig weet van hebben, en waar we er wel weet van hebben ontbreken de middelen om het effectief aan te pakken. Mijnheer Ezinga heeft een amendement ingediend op de begroting om in ieder geval het bedachte geld – nou, hoe zal ik het voorzichtig zeggen – in de koelkast te stoppen. Nou, dat belemmert mij om direct een gerichte aanpak te doen op ondermijning. We zijn met het RIEC bezig om te kijken hoe we dat op een juiste manier coördineren, waarvoor dank. En ik hoop heel snel met een plan te komen om te laten zien hoe we het geïntegreerd aanpakken waarin we ook nauw contact zullen hebben met andere organisaties die zich met ondermijning

bezighouden. Dan kunt u denken aan een aantal rijksorganisaties, maar misschien ook anderen. Ik wil het heel breed aanpakken. Het begint en eindigt ook vooral met de Plaspoelpolder waar het nodige te doen is, maar ook andere locaties in de stad vindt ondermijning plaats op verschillende manieren. We hebben hier af en toe tekenen van mensenhandel. We hebben vooral tekenen van witwassen. Ik heb u in een vertrouwelijke presentatie uitgelegd hoe dat zo'n beetje in zijn werk gaat, en dat is veel groter dan wij denken. Dat is trouwens een allesoverheersend gevoel in onze regio ook, de georganiseerde criminaliteit inmiddels weer is opgeschaald en wij onvoldoende bijkomen. Dus er moet de komende tijd absoluut veel meer geld bij om ondermijning te bestrijden en de samenwerking van alle bestrijdende partijen in de regio door de overheid moet veel nauwer gebeuren. Dat is ook mijn ervaring in andere functies. Ja, natuurlijk is de publieke en private samenwerking van belang om samen op te trekken om dit te doen. Maar goed, dan moet je wel de informatiepositie hebben en ook private partijen moeten het gevoel hebben dat met hun informatie op correcte en snelle wijze wordt omgegaan. Want daar moeten wij nog wel een slag in maken. Ik sta ervoor open, dat is bekend bij velen. Maar goed, we moeten eerst het plan met het RIEC maken dan kom ik daar wel op terug. Even kijken. Mirjam heeft gevraagd voor jongeren en messen. Ja, dat is een terecht probleem. Ik zie in de politie-overzichten bijna elke dag in onze politie-eenheid wel een incident met een mes, dus dat heeft de hoogste aandacht. We hebben ook een inleveractie gehad op wapens bij de politie-eenheid. Nou, dat heeft 2000 opgeleverd, dus in dat opzicht heeft dat veel aandacht. Wat belangrijker is, en dat is ook wat mijnheer El Majjaoui zegt, moet preventief aan de gang om onze jongeren voor te lichten, te begeleiden en te bekwamen om niet in criminaliteit te belanden, en die messen niet aan te nemen en daar niet mee over straat te lopen. Dat is heel belangrijk dat dat gezamenlijk ook vanuit de maatschappij gebeurt, dat daar op scholen op wordt gelet. En preventief mee om moeten gaan moeten ook ouders worden aangesproken. Ik heb twee weken geleden een uitzending van Een Vandaag gezien met burgemeester Aboutaleb die ook heel dringend een lans breekt voor ouders om hier alert op te zijn en hun verantwoordelijkheid te nemen. En ik ga het niet nadoen, maar het is wel precies mijn beleving. We zullen toch wat breder in de maatschappij ook zorg moeten hebben dat onze kinderen met kennis gewapend en met steun gewapend beter in staat zijn om de verleidingen van criminaliteit en verkeerde stoerheid aan kunnen pakken. Daar is nog wel het nodige op te winnen, en ik doe daar graag aan mee. Mevrouw Kistemaker heeft nog wat gevraagd over – even kijken, hoor – het drugsgebruik. Ja, dat is bijna hetzelfde laken een pak. We moeten ons veel meer wapenen tegen de negatieve kanten van drugs. Ja, het wordt in sommige kringen, sommige steden heel gewoon gevonden om dat te doen terwijl men zich geen rekenschap geeft van het gebruik en de nadelen die je toebrengt aan mensen die kwetsbaar zijn, dus het gesprek over drugsgebruik zou toch echt eens in dit land moeten worden gevoerd. En wellicht komt het er nog van als het nieuwe kabinet er is, want de nadelen zullen toch ook wat beter in beeld worden gebracht dan alleen maar het plezier wat daar kennelijk in wordt beleefd. Dus ik deel dat wel. Ja, dat was het. Mijnheer El Majjaoui en mevrouw Van Nunen willen ook sociale veiligheid uit diepen. Je ziet natuurlijk door alle onderwerpen heen. Ik zou het ook niet willen etiketteren als sociale veiligheid, is iets anders dan fysieke veiligheid of andere veiligheid, maar ik snap wel wat u bedoelt. Dat is natuurlijk ook gewoon de veiligheid in openbare ruimte, en dat maakt er wel onderdeel van uit. Ik zal proberen in de uitvoerder van deze kadernota - let op, kadernota – dat wat explicieter te formuleren en dat in overleg met de partners in het sociaal domein. Mijnheer Karremans tenslotte heeft het nog gehad over … Dat vond ik wel een goede insteek om meer te gaan kijken naar eigen initiatieven. Mensen willen zelf ook iets doen aan de veiligheid. Voor hun gezin, voor de straat, voor de buurt, en ik heb het gevoel dat we daar nog iets te weinig een antenne voor uitsteken. Dus dat is beslist een goed punt om dat meer naar ons toe te halen. We hebben natuurlijk wel de wijkpreventieteams. Die kent u ook wel, wat ik al een heel goed initiatief vind, dus wat dat betreft is de voedingsbodem in Rijswijk goed, want we zitten op een schaalgrootte en op een wijkindeling waarin men elkaar nog wel kent, en ook wel voor elkaar wil zorgen en daar solidariteit in wil betrachten. Dus een goed punt van Karremans om daar eens even wat meer naartoe te werken. Voorzitter, dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik voor nu het woord geven? Even kijken. Ik loop gewoon even het lijstje af, en dan kunt u zelf aangeven of u nog een tweede termijn wil.

Mevrouw Van Amerongen (GBR): Ja, graag nog even kort. De burgemeester geeft zelf ook aan dat verwarde personen dus inderdaad een toenemende problematiek, dat weten we, dat zien we ook. Het is wel fijn dat de burgemeester dat beaamt, maar specifiek mijn vraag: waarom doen we dat niet op die manier dan in de kadernota? Waarom gaan we er nu inzetten: we gaan het evalueren of dat überhaupt het geval is? Dat is mij nog niet helemaal duidelijk.

De heer Kruger (BVR): Ja, of ik had bloemkool in mijn oren net, maar ik had ook nog aan de burgemeester gevraagd wat we hier in Rijswijk gaan doen aan camerabeveiliging om daarmee vluchtauto's makkelijker te kunnen traceren. De criminaliteit gebruiken steeds gebruik van snellere auto's om weg te wezen, en zoek ze dan maar eens op. We hebben vaak geen goed beeldmateriaal, en daar vraag ik ook speciale aandacht voor. En daar zou ik nog even graag een reactie op willen hebben.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Ja, we zouden toch echt wel graag een aparte paragraaf willen zien voor ouderen inderdaad in de nota, maar ook rondom het drugsgebruik, hoe mensen zich ertegen kunnen wapenen, en met actuele informatie hierover. En daarnaast de boa's, dat punt is niet meegenomen, in hoeverre bijvoorbeeld langdurig werklozen ook daarvoor ingezet kunnen worden. Dat is een motie die we eerder ingediend hebben.

Mevrouw Koopman (D66): Ja, dank u wel. Nou, ik had geen vragen in eerste termijn. Ik werd al even getriggerd door de opmerking van de burgemeester of we zelf iets doen tegen veiligheid en geweld. In Westland is er een heel mooi initiatief, en dat u de burgemeester misschien wel kent. Orange the world, actief tegengaan van geweld tegen vrouwen. En misschien dat we daar als Rijswijk ook bij kunnen aansluiten zodat we elk jaar in ieder geval 25 november daar goed aandacht aan besteden.

De heer Ezinga (VVD): Burgemeester, dank u wel voor de beantwoording. Nou ja, u weet de VVD staat voor veiligheid, en wij hechten net zoveel belang aan deze kadernota dat mag duidelijk zijn. U geeft meerdere keren aan dat het om een kadernota gaat. Dat weet ik, maar dat ontslaat u niet van het gegeven dat een kadernota zich wel om de Rijswijkse kaders te plaatsen en niet over kaders die over heel Nederland gaan. Natuurlijk we zijn er voor om ons licht erover schijnen dat deze kadernota echt wel een aantal thematieken meer mag agenderen, adresseren die echt rondom de Rijswijkse gemeente draaien. En daarom kan ik ook echt wel mij goed vinden in het pleidooi van mevrouw Schröter bijvoorbeeld, maar zo ook de ondermijning, zoals u zelf al aangeeft rondom de Plaspoelpolder. Dus dan in de kadernota misschien ook wel wat meer naar de voorgrond komen, in mijn optiek. Dat is puur mijn eigen idee daarop. Dus dat rondom de identificatie. Graag uw reactie daarop. U geeft aan ook: ja, we hebben vanuit het amendement het plan rondom Plaspoelpolder in de koelkast gezet. Ja, zonder een goed plan is er ook geen geld wat ons betreft, maar we zien het aankomend plan natuurlijk graag tegemoet om op basis daarvan een oordeel te kunnen vellen. En verder, u schetst ook als het gaat om de publiek private samenwerking. Ik zie daar ook zeker nog wel mogelijkheden in om dit in de kadernota al reeds te adresseren, want als we dit pas in een uitvoeringsprogramma gaan adresseren dan mist het eigenlijk net die kaders die je dan met deze visie zou willen hebben om het te laten begeleiden. Waarom zou je daar niet wat meer aandacht aan besteden? Dat waren mijn opmerkingen voor de tweede termijn.

Mevrouw Ten Brummelaar-Hermans (RB): Bedankt ook voor de antwoorden, burgemeester. Als eerste fijn dat er erkend wordt dat de messen onder jongeren toch wel een steeds groter wordende problematiek is. Moet ik dan toch nog een keer de vraag stellen of het een mogelijkheid zou zijn om in het APV een verbod op te nemen voor jongeren en de koop van messen onder de 18 jaar, en anders zullen wij daarvoor een amendement gaan indienen. U heeft het ook gehad over dat er meer geld moet komen met betrekking tot ondermijning en veiligheid. Hebben wij dat dan gemist in de begroting, of is dat geld wat vanuit de overheid geboden zou moeten gaan worden? Verder kunnen we ons helemaal aansluiten bij het cameratoezicht waar de heer Kruger het over heeft. Het is immers ook al aardig wat jaren het stokpaardje van Rijswijks Belang, dus

daar zijn wij ook een grote voorstander van. En wij zijn ook voorstander van het mee laten groeien van handhavers met de huidige aantal inwoners. We zijn alleen geen voorstander persoonlijk van om dat te doen met mensen die langdurig werkloos zijn. Volgens mij is dat ook ooit al een keer onderzocht en is dat niet rendabel gebleken. Daarbij komt dat de opleiding tot boa is er niet zomaar een, en ik denk dat dat ook gedaan moet worden door mensen die dat echt willen en niet moeten omdat ze langdurig werkloos zijn.

Mevrouw Kistemaker (GL): Ja, dank u. Ik had geen vraag gesteld over drugsgebruik. Daar hebben we wel antwoord op gekregen, maar ik had wel vragen gesteld over onderbouwing van de problemen die hier in dit beleid genoemd worden. En ik hoor menig raadsleden allerlei problemen noemen zoals messenproblematiek, verwarde personen, maar ik mis gewoon cijfers. Dus waar hebben we het nu precies over? Ik vind het prettig wel om de problemen hier allemaal benoemd en beschreven worden om die in de juiste context te kunnen plaatsen. Ik zou daar graag nog wel een antwoord op willen.

De heer El Majjaoui (Fractie Majjaoui): De burgemeester gaf net aan dat er een verregaande samenwerking is met betrekking tot de boa's. Ze zitten meer in PiNo, Pijnacker-Nootdorp. Dat is op zich goed, dus die samenwerking is goed. Kennisuitwisseling, ervaring uitwisselen, dat is allemaal goed. Maar ik mis Den Haag met complexe casussen met veel ietsje meer ervaringen, waarom is die samenwerking niet aanwezig tussen de boa's, Den Haag en overige handhavers en onze boa's? Dat is één. En ten tweede is inderdaad als je het verslag strategisch beleid leest zie je hier en daar over preventief heel abstract wordt gesproken, maar ik zou graag een kop op willen nemen vanuit de preventieve hoedanigheid: hoe kunnen wij voorkomen dat de jeugd, vooral de kwetsbare jeugd op scholen zich verzeild raken in het problematiek met betrekking tot criminaliteit, drugs, pooierschap, mensenhandel en allerlei zaken? Dus ik vind dat de scholen betrokken moeten raken, die samenwerking mag wat mij betreft niet alleen vrijblijvend maar wat intensiever en daar een casus aan vastleggen. Halt mag wat mij betreft wat goed geprononceerd worden, de ouderbetrokkenheid is van belang, jeugdzorg vanuit preventief mag betrokken raken, dus dat zijn allemaal ingrediënten om te voorkomen dat de jongeren vooral in de criminaliteit … Want als het eenmaal gebeurt dat ze messen dragen, dat ze drugs handelen, dat ze ondermijnen dan is het voor ons te laat als samenleving. Want aan de voorkant moeten wij voorkomen dat dat gebeurt. Dat zijn eigenlijk de twee vragen, dan wel opmerkingen, de heer burgemeester. Bedankt, voorzitter.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): En dank, burgemeester, voor de niet helemaal bevredigende reactie op mijn vraag. Ik sluit me natuurlijk van harte aan bij het voorstel van mevrouw Koopman, Orange the world, een landelijke Internationale dag tegen huiselijk of tegen geweld tegen vrouwen. Maar als je iets aan de linkerkant zet in een kadernota dan ga ik ervanuit dat hij daarmee ook de bedoeling heeft – en dan sluit ik aan bij een paar collega's van mij – om er ook iets op Rijswijks niveau over te zeggen, en dat doet u dan vervolgens niet, en heeft u het alleen over verwarde personen in de kolom kwetsbare groepen. En ja, dan sluit ik mij aan bij mevrouw Schröter. Ja, dan ben ik uiteindelijk juist in een kadernota wel ontzettend benieuwd naar cijfers op Rijswijks niveau. En die moeten er ongetwijfeld zijn als er op landelijk niveau een toename is met betrekking tot huiselijk geweld naar diverse groepen. Minister-president zei dat niet voor niets, denk ik juist in deze tijd dan verwacht ik daar ook op Rijswijks niveau informatie over. En kunt u die alsnog toezeggen? Dat is mijn vraag, voorzitter.

De heer Karremans (Wij): Ik zou graag nog van de burgemeester willen horen hoe de subjectieve veiligheidsbeleving nu gemeten en gemonitord wordt, want dat heb ik volgens mij nog niet gehoord. En daarnaast, niet zozeer naar de burgemeester, maar meer aan mevrouw Ten Brummelaar. Ik hoor u zeggen dat u graag een messenverbod zou willen zien in de gemeente Rijswijk, en ik vraag me af hoe u dat precies ziet? Want kan ik door dat verbod dadelijk in de toekomst bijvoorbeeld mijn leerling slagers geen missen meer laten halen als zij die nodig hebben voor de opleiding? Ja, ik vraag me af hoe u dat nu precies voor u ziet?

De heer Krumeich (Fractie Krumeich): Nee, ik wilde nog heel kort reageren op een van de laatste zinsneden van de burgemeester op de kermis die plaats heeft gevonden, en dat daarover na wordt gedacht of we dat moeten gaan voortzetten, als ik het goed vertaal. Het is bij mij voor de deur gebeurd. Ik heb precies gezien wat er allemaal aan de hand was, maar als dat alsnog gaat inhouden dat van ja, we raken op die manier de kermis kwijt. Ik vind dat ook weer een onderdeel wat hoort bij een Nederlandse en Rijswijkse identiteit. En ik vind het dan ook als we inderdaad in die lijn gaan, het heeft overlast veroorzaakt voor de buurt, voor mijnheer Krumeich zelf, en wij gaan het daarmee om die reden stoppen, ja, dan vind ik dat pure capitulatie. Dus dan wil ik eigenlijk wel mee met mijnheer El Majjaoui in het idee: hoe gaan we nu voorkomen dat die groepen wel zou optreden zoals ze nu hebben gedaan? Dus volgens mij moet de inzet zijn: we gaan wel degelijk geen kermis houden en sinterklaasfeest en oud en nieuw, alleen op een gezellige manier. En daar moeten wij ons gewoon voor inzetten. Dus dat wilde ik toch even melden.

De voorzitter: Dank u wel. En burgemeester.

Burgemeester Verkerk: Ja, veel dank voor de verdere verdieping in de discussie. Nogmaals, hier blijkt uit dat u zeer betrokken bent en dat u daar ook ideeën, suggesties voor doet. Ik moet nogmaals zeggen: het is een kadernota. Dus er staat ook niet heel specifiek een uitwerking op nationaal niveau, maar dat gaan we in de praktijk dus doen, en dan pakken we ook de dingen mee waar u aandacht voor vraagt. Dus ik zit even te zoeken naar de vorm om de punten die u aangeeft in bestuurlijke locaties in te laten landen. Daar moet ik nog even over nadenken hoe we dat doen. Het is een kadernota. We hebben dus lopend werk naar aanleiding van de veiligheidsaanpak. En er zijn een aantal accenten die u legt van ik al heb aangegeven dat zit on the job. Zijn we mee bezig, maar wat ons echt wreekt - en ik heb het al gezegd – is de afname van politiecapaciteit door grote inzet in Den Haag. En verder zijn wij dus onderbemand omdat de toedeling is gebaseerd op oude cijfers. Dus dat moeten we eerst wel inlopen. Daarnaast moeten we in Den Haag zien te ontlasten, en dan kom je meer capaciteit op het werkveld. Dus dat is wel een ernstige restrictie die ik nu heel duidelijk aan u meegeef. Hetzelfde geldt voor mijn team, voor de boa's, die op dit moment behoorlijk overlopen worden door het handhaven van corona en nog een aantal dingen. Dus dat zijn wel de disclaimers die ik op dit moment aangeef bij al uw wensen en ideeën die op zich gegrond en terecht zijn, daar ben ik het gauw over eens. Dus we moeten gewoon kijken hoe we dat in de schaarste kunnen doen. Door het aangenomen amendement is ook het geld niet beschikbaar voor ondermijning. Daar moet eerst dan even een aanpassing worden gemaakt via planning, via het RIEC. Daar heb ik de hoogste spoed opgegeven, dus dan weet u een beetje hoe dat nu financieel zit en met capaciteit van boa's en politie. Ik wou beginnen met de vraag van mevrouw Van Amerongen en die kon ik door het geruis even niet verstaan. Dus mevrouw Van Amerongen, kunt u dat nog even herhalen?

Mevrouw Van Amerongen (GBR): Jazeker. Dat u zegt en ook beaamt dat de toenemende problematiek is omtrent verwarde personen en waarom we dan in de nota hier hebben staan dat we het gaan evalueren of dat inderdaad is toegenomen en dat we niet gewoon er inzetten hoe het feitelijk is, omdat we eigenlijk wel weten dat het probleem is toegenomen. Waarom staat het er niet zo in? Dat is mij nog niet duidelijk.

Burgemeester Verkerk: Oké. Ik heb dat op dit moment niet paraat. **Daar kom ik echt op terug.** Ik heb dat niet scherp. Mijnheer Kruger heeft nog eens een keer gevraagd naar cameratoezicht. Volgens mij hebben wij er al eerder over … Of camerageбruik. Daar hebben wij het al eens eerder over gehad. Dat zit hem in de hoge kosten van het uitlezen van de bovendruk of de onderbezetting, zoals je het noemen wilt, bij het uitlezen door de politie. Dat is een hele kostbare zaak waarin je dus echt over hele zwaardere gevallen moet spreken om dit te doen. Ik wil het nogmaals wel aankaarten, maar de reden dat we het wat minder gebruiken is dat het heel erg kostbaar is. Ik kan het niets anders maken dan dat. Dan blijft dat instrument natuurlijk wel in de toolkit zitten, maar het is gewoon duur. Maar …

De heer Kruger (BVR, ter interruptie): Ja, dank voor uw reactie. Ik wou even aangeven dat registratieapparatuur de afgelopen jaren dankzij onze vrienden uit China enorm zijn verlaagd. De kosten van het uitlezen is alleen noodzakelijk indien er aanleiding is voor een onderzoek, onderzoek moet altijd plaatsvinden, maar met de resultaten van een onderzoek van videobeelden kan heel veel zoekwerk worden beperkt. Dus de ene kant je geeft geld uit maar aan de andere kant leidt het ook wel tot besparingen. Het is niet zo dat we in Rijswijk 36 camera's hebben hangen en dat er 24 uur per dag een mannetje gaat kijken wat er allemaal gebeurt. Dat is niet zo. Dat ding registreert alleen maar bewegingen, en als er aanleiding is … Hetzelfde soort systeem hebben wij rondom het stadhuis heb ik gezien, dus daar vraag ik naar en niet: ja, het kost veel geld, want dat vind ik een beetje … Ik vind het geen goed argument dat ik hoor, dus ik hoop toch dat u zich daar toch voor in zult zetten.

Burgemeester Verkerk: Ja, nou ja goed, **ik zal dat meenemen en opnieuw onderzoeken.** Dit is wat ik weet, dit is wat u zegt, dus ik ga het gewoon nader uitzoeken. Misschien komen we nog wel samen in gesprek om dat uit te plussen. Mevrouw Schröter vraagt opnieuw aandacht voor de ouderen, aparte paragraaf. Ja, het zit er al wel in, daar waar geschreven wordt over de toenemende zorg van digitale crime naar ouderen toe. Ja, ik erken, herken dat en de organisatie herkent dat, dus dat is helemaal gezien. Ik heb ook voorbeelden van genoemd. Misschien moeten we het dan nog ergens apart formuleren. Nogmaals, dit is een kadernota. Ik snap uw wens, ik snap uw behoefte, ik deel dat en we doen het al, dus ik moet even zien hoe we dat verder dan gaan vormgeven in de uitwerking, maar uw punt is gezien en ik zie dat. Het drugsgebruik in Rijswijk neemt toe, dat ziet u alleen al door die lachgasflesjes en allerlei andere rotzooi op straat en dingen. Dus wat dat betreft liften wij gewoon mee met het algemene gebruik in Nederland. Gisteren stond in de krant dat we één van de koplopers in Europa zijn, dus wat dat betreft klopt dat wel, het neemt toe. Dan over de boa's. Inderdaad gewoon uitgezocht of werklozen snel konden toetreden tot boa's, maar ik dacht dat … Even kijken, hoor. Eén de vorige sprekers. Ik dacht dat het Mirjam was … Al heeft gezegd dat gebleken is dat het niet rendabel is om dit te doen omdat mensen toch een basisniveau missen om inzetbaar te zijn. Volgens mij zijn er ook antwoorden opgegeven ergens midden in dit jaar. Ik kan me herinneren dat we dat beantwoord hebben. Dan over de boa's. Ja, die worden regionaal ingezet. Ik weet niet goed waarom de gemeente Den Haag daar niet wat meer mee doet. In ieder geval ben ik er wel in geslaagd om met twee andere gemeentes de uitwisseling te doen. Het verschilt een beetje per gemeente hoe dan die boa's worden ingezet, waar de zwaartepunten liggen, maar ik ben in ieder geval wel heel blij dat we deze hebben. Ik wil absoluut wel het initiatief starten om daar nog eens een keertje naar te kijken, maar er zijn ook gemeentes terughoudend om dit te doen. Ik kan het niet helpen, en alleen geef je het beste voorbeeld. En verder is er het plan om de boa's met versterking uit te rusten. Daar hoort ook een camera bij, en we denken nog na over verdere beschermingsmiddelen. Er loopt net een proef in Nederland over een wapenstok. Die verloopt, volgens de laatste berichten, best goed, maar het is wel mijn wens en ook van de boa's om wat meer uitrusting te hebben om zich weerbaar te kunnen opstellen tegen publiek wat agressief is. Mevrouw Koopman breekt nogmaals een lans voor het geweld tegen vrouwen 25 november. Het is heel goed dat daar de aandacht voor wordt gevraagd. **Ik zal zien dat we daar volgend jaar meer uiting aan geven, maar dit aspect van de bescherming van geweld tegen vrouwen ook in beleid en uitvoering zwaarder accent te geven**. Je hoort toch verontrustende verhalen vanuit de media, dus het is terecht dat u daar aandacht voor vraagt. Uw voorbeeld uit Westland, ga ik achteraan. Mijnheer Ezinga: ja, help nogmaals het belang van ondermijningaanpak in de Plaspoelpolder. Maar ook in andere delen van onze stad is het absoluut aanwezig. Ja, er is twee jaar geleden naar gekeken, dus voor Rijswijk een focus gemaakt op de automotive branche. Dus vanuit garage- en autobedrijven wordt al medewerking verleend, en daar loopt op dit moment een project. Ik zit ten anderen male echt gewoon afwijzingen van vergunningen af te tekenen, dus er gebeuren echt wel dingen op dit moment. Het bestuur van Plaspoelpolder wil er ook mee aan de slag, dus wat dat betreft is de inbedding er wel, maar we hebben echt gewoon meer financiële middelen nodig om het stevig te kunnen aanpakken. En ook de relatie – ik herhaal het nogmaals – met andere rijksorganisaties onder andere, regionale organisaties, superbelangrijk om hier als eenheid en georkestreerd in op te treden. Daar zet ik mij ook volop in en dat weten ze ook. Maar goed, het zou wel goed zijn dat we na

afkomen van het plan met het RIEC het geld weer ter beschikking krijgen om daar wat mee te doen. Private samenwerking. Ik herhaal nogmaals: we staan ervoor open, we hebben daar contacten over. Misschien moeten we er meer bekendheid aan geven. We horen …
Mevrouw Ten Brummelaar-Hermans (RB, ter interruptie): Nou, ik had mijn handje omhoog gedaan, na de opmerkingen van de heer Karremans waarop ik wilde reageren, maar de burgemeester mag wat mij betreft z'n gesprek … Ja.

Burgemeester Verkerk: Ik kom aan uw punt toe over de messen. Ja, zo langzamerhand wordt in ieder geval een onhoudbare situatie jongeren en messen. Daar moet je inderdaad ook gewoon met ouders met scholen en winkeliers en ook met …

De heer Ezinga (VVD): Sorry, voorzitter. Sorry, burgemeester voor de digitale situatie. U heeft geen antwoord gegeven op de vraag in hoeverre u de kadernota, ook al is het een kadernota, toch wat meer kan laten identificeren met de Rijswijkse problematiek, want daar is nog wel de vraag die ik in eerste en tweede termijn aan u stelde. Ziet u daar mogelijkheden toe, en kunt u daar dan aan mij ook antwoord op geven? En laatste, ik kon uw beantwoording rondom de publieke, private samenwerking niet goed verstaan door de interruptie van mevrouw Ten Brummelaar, dus vandaar. Zou u die nog kunnen herhalen?

De voorzitter: Ja, mijnheer Ezinga, het spreekt van mij vanzelf dat we de Rijswijkse situatie in beeld hebben, dus ik begrijp eigenlijk niet zo goed de bedoeling van uw vraag.

De heer Ezinga (VVD): Ik ben op dit moment van mening dat de huidige nota die u hier heeft voorgelegd onvoldoende op de Rijswijkse politiek is geadresseerd. Ik vind het te veel drijven op algemeenheden, algemene problematiek, en ik zou het meer willen toespitsen op de Rijswijkse problematiek. En daar worden door diverse fracties al voorbeelden op gegeven. Die hoeft u niet in uw kadernota daar meteen actiepunten aan te verrichten, want daarvoor hebben wij een uitvoeringsagenda, maar een kadernota kan zich wel toespitsen op specifieke problematiek die bij Rijswijk past in plaats van de algemeenheden die her en der toch drijven binnen deze kadernota. Erkent u dit, en zou u hier ook een oplossing kunnen vinden?

Burgemeester Verkerk: Nou ja, volgens mij is dit de Rijswijkse problematiek, dus ik snap niet goed waar uw probleem zit. Al deze dingen spelen zich af in Rijswijk, fysiek, tastbaar, herkenbaar, en daar besteden we allemaal aandacht aan en daar hebben wij uitvoering op. Dus hoe Rijswijks wilt u het hebben?

De heer Ezinga (VVD): Nou, kijk, een laatste opmerking nog. Een laatste opmerking? Kunt u dan bijdragen in het geheel door beantwoording te geven aan mevrouw Kistemaker door te beargumenteren met cijfers?

Burgemeester Verkerk: Ja, natuurlijk die cijfers daar leven wij ook op. Maar goed gebaseerd op deze cijfers identificeren wij in deze deelproblemen met veiligheid. Dat is allemaal aan de orde hier. **En als u dan wilt weten hoeveel overtredingen er zijn, hoeveel strafbare feiten of hoeveel mensenschade er is, ja, dan gaan we door naar de basisgegevens. Die kunt u best wel krijgen**, volgens mij, als dat u overtuigd dat dit gewoon de items zijn, ja, dan kunnen we ook gewoon verder met de aanpak. Maar dit zijn dé Rijswijkse items. Het speelt allemaal hier. Wij zijn gewoon een middelgrote stad in de Randstad, dus we hebben het allemaal hier, het is in beeld, het wordt geadresseerd, er wordt inzet op gepleegd.
Ja. We waren gebleven bij de messen, om te kijken of we het via de APV kunnen verbieden. Dat wordt denk ik een moeilijk verhaal, maar goed, een messendrager onder de 18 is misschien ook lastig omdat je soms gebruik moet maken van de mensen op je werk of wat anders**. Ik zal in ieder geval ook kijken wat zich landelijk afspeelt op deze aanpak**. Maar er zijn een aantal dingen wel mogelijk, een aantal niet.

Mevrouw Ten Brummelaar-Hermans (RB, ter interruptie): Ja, nu ik er dan toch mooi op kan inhaken als reactie op de burgemeester en gelijk als antwoord op de heer Karremans, dit verbod is er op dit moment al in onder andere Amsterdam en Ede, daar is een messenverbod. En als reactie op de heer Karremans: een echt slagersmes koop je doorgaans niet bij de Blokker, maar bijvoorbeeld bij een Hanos, en voor een Hanos is ook een pas nodig die aangemeld is bij de KvK, en daarvoor ben je doorgaans 18 plus. En als de leerlingen een echt slagersmes moeten kopen dan zou ik zeggen: onder de 18 dan moet de leerkracht maar mee als dat de veiligheid van onze kinderen daar een bijdrage aan doet, dan lijkt me dat een klein iets om op die manier aan bij te dragen.

Burgemeester Verkerk: Goed, bedankt voor uw suggesties. Ik neem dat graag mee, maar ik wil ook een beetje waarschuwen voor al te optimistische ideeën omdat je het via regelgeving de wereld uitpraat. Dat was een beetje de kern van mijn opmerking. Ik wil het allemaal wel, maar we moeten ook kijken of het juridisch en technisch kan. Maar uw suggesties neem ik graag mee in de verdere behandeling van dit onderwerp. Even kijken, mevrouw Kistemaker had ik dacht ik ook al gehad. Ja, geld in de begroting en onderbouwing van de problemen, is een beetje wat mijnheer Ezinga ook zegt. U wilt gewoon duidelijk wat meer basisgegevens om te kunnen zien hoe het er allemaal bij staat. Ja, ik denk dat dat allemaal wel kan. Maar goed, het voegt niets toe aan het feit dat in deze kadernota de Rijswijkse problematiek nadrukkelijk per sector in beeld is gebracht en wat we daaraan doen. Maar goed, ik zal kijken of dat mogelijk is. Mijnheer El Majjaoui herhaalt zijn oproep om te voorkomen dat jeugd in de criminaliteit belandt. Ja, ik herhaal mijn antwoord: dat moeten we gezamenlijk doen in de scholen waar volgens mij al initiatieven voor zijn. Ook de ouders zullen hierop moeten worden aangesproken, gezien mijn referentie naar Aboutaleb. Dus volgens mij hebben we het al in beeld, maar moeten we het nog indringender uitvoeren. Ik doe dat heel graag, en ik hoop ook mijnheer El Majjaoui, dat u mij ondersteunt in de zorg om voldoende menselijke en financiële capaciteit te hebben om dit te doen. Goed. Ja, het geldt ook een beetje voor het antwoord van de heer Karremans. Ja, de subjectieve veiligheidsbeleving. Ja, dat is een wetenschappelijk onderwerp in hoe je dat doet. Kwetsbare mensen beleven er meer angst en nadelen van minder kwetsbare mensen, dus hoe subjectief wil je het hebben? Dat is precies de reden waarom we ook vooral natuurlijk bij een vorm van beleid naar uitvoering uitgaan van harde gegevens, maar ook de subjectieve kant moet je wel meenemen. En die zit natuurlijk gewoon meer bij kwetsbare mensen in de stad, neem de ouderen. Dus in dat opzicht zie ik dat punt wel, en hebben we dat ook wel in beeld. Mijnheer Krumeich komt een keer terug op de kermis. Nou ja, ik heb daar voldoende over gezegd. We moeten echt heel goed nadenken hoe we het doen. Waarom? Nou ja, omdat kermissen ook gewoon een aantrekkingskracht hebben voor jonge mensen om te gaan rotzooien, en dat ook gewoon vrij professionele, dat zijn de wat oudere jongetjes, dat een leuke plek vinden om daar vetes uit te vechten en om stoer te doen. Dus dat moet ook regionaal worden aangepakt. Ik ben erg voor kermissen, maar ik ben erg tegen rotzooitrappen, dat heeft iedereen. Dus dan moet je de juiste oplossingen voor vinden, en daar zijn we mee bezig. Voorzitter, dit was mijn tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Als ik goed heb geluisterd dan denk ik **dat een meerderheid van het Forum dit stuk als bespreekstuk naar de raad wil**. En ik heb ook de toezegging van de burgemeester gehoord, en volgens mij **zijn die cijfers inderdaad gewoon op jaarbasis ook reeds beschikbaar**. Ik kijk even naar de griffie of inderdaad nog een keer de veiligheidscijfers van Rijswijk met de raad gedeeld kunnen worden, dan kunnen we daar denk ik de discussie in de raad mee afsluiten. Dan gaat dit als bespreekstuk naar de raad toe. Sluiten we hierbij dit agendapunt af. Ik stel voor, het is nu 20 uur 34, dat wij tot 20 uur 38 even pauzeren voor een glaasje water, of een kopje thee of anderszins, en dan over 4 minuten terug, ja.

Schorsing

Einde schorsing

10. Raadsvoorstel Inkoopvisie WMO H5 (21-068)

De voorzitter: En mijnheer Kruger, u heeft uw handje nog omhoog. Dat maakt het lastig voor mij om te zien wie er zo direct het woord willen voeren. Wie willen er het woord voeren? Ja, ik zie vijf mensen, en dan begin ik bij mevrouw Koegler.

Mevrouw Koegler-Böhm (RB): Dank u wel, voorzitter. En dank aan de wethouder voor de Inkoopvisie en het raadsvoorstel. Een uitgebreid stuk, helder geschreven ook, het is goed te lezen. Ik heb uiteraard nog wel wat vragen. De voorliggende Inkoopvisie die gaat uit van een aanbesteding waarbij inkoop jaarlijks wordt opengesteld. Ja, dat brengt natuurlijk het risico met zich mee dat we jaarlijks te maken krijgen met veel aanbieders. Daar hebben we het inderdaad eerder met elkaar over gaat. En door goed te sturen op die kwaliteitseis kan een beeldgroei in aanbieders voorkomen worden? En aan de wethouder de vraag: wordt hier voldoende rekening mee gehouden bij het uitzetten van de aanbesteding? In het raadsvoorstel staat beschreven dat open inkoop kansen die op te krappe arbeidsmarkt, maar juist door met een open inkoop constructie te werken kunnen onze partners geen enkele vorm van lange termijn zekerheid geven. Brengt dat nu niet juist een afbreukrisico met zich mee? Graag een toelichting van de wethouder daarop. De Inkoopvisie gaat uit van een sterke eigen regie, en een eigen netwerk waar de inwoner op terug kan vallen, maar de realiteit is ook dat vaak het eigen netwerk ontbreekt. Houden we daar met deze visie voldoende rekening mee, en is er straks wel tijd en ruimte voor dat extra bakje koffie op zijn tijd wat echt nodig is? We kopen de maatwerkvoorzieningen met de H5 in. Dat is efficiënter en kostenbesparender, en afgelopen jaar hebben we daar ook goede stappen ingezet tijdens het verminderen van de bureaucratie en het vereenvoudigen van de processen. Wat nog wel opvalt is dat in elke gemeente de aanvraagprocedure en de formulieren die gebruikt worden verschillen. Wordt er nog een uniformiceringslag gemaakt? En tenslotte de samenwerking met de welzijnsorganisaties en de andere algemene voorzieningen komen maar mondjesmaat tot stand. Het is natuurlijk juist belangrijk, zeker als een eigen sociaal vangnet ontbreekt. Wat gaat de wethouder daaraan doen?

Mevrouw Koopman (D66): Nou, de regionale Inkoopvisie. Goed dat het er ligt, maar ook wij hebben daar nog een aantal kritische vragen over. Nou, eerst een meer algemene opmerking. Er wordt aangegeven dat er een schriftelijk advies van de Adviesraad Sociaal Domein wordt meegenomen in de uitwerking, maar het advies zelf is niet toegevoegd. Kunt u aangeven wat hun advies is, en zou u dat voortaan standaard kunnen opnemen zodat als er sprake is van een advies van de Adviesraad als bijlage? In de visie staat: de geschotte financiering tussen de verschillende wettelijke zorg- en ondersteuningsregelingen is niet leidend, de passende oplossing is dat wel. Wat bedoelt u daar nu concreet mee? Gaat u een zorgplan maken waarin u Wmo en zorg dan onder de verzekering zet in één plan komt? En betaald door de gemeente omdat dat maatwerk biedt? Dat is nogal wat. Of gaat u vooral betere voorlichting geven waar iemand terecht kan komen met de zorgbehoefte, om dat beter te managen, en ze minder het gevoel hebben dat ze van het kastje naar de muur worden gestuurd? U stelt ook: we zijn in samenwerking met dé zorgverzekeraar, projecten opgestart. Gaat het hierbij om de collectieve zorgverzekering voor Rijswijkers of in ieder geval die onder de collectieve verzekering vallen, of gaat u aan de slag met alle verzekeraars voor alle Rijswijkers om te kijken of er in de preventie ook iets opgenomen kan worden? U geeft ook aan in de nota: de consument stuurt op uitvoering van het ondersteuningsplan door regelmatig met de inwoner en de zorgaanbieders te evalueren. Ja, met al die aanbieders gaat het nogal wat tijd kosten, denk ik. Gaat u nu vier keer per jaar bellen met iemand of het huis wel schoon is, of gaat u dat alleen bij begeleiding doen? Dus dat lijkt me … Er zitten een aantal dingen in die niet helemaal kloppen. U geeft ook aan dat er ruimte nodig is om te bepalen hoe de situatie eruitziet als het

probleem is opgelost. Nou, de meeste mensen die in de Wmo zitten zijn ouder. Die mogen blij zijn als het op hetzelfde niveau blijft, maar grote kans is dat ze meer zorg nodig hebben, dus dat probleem opgelost, dat weet ik eigenlijk niet. Gelukkig zie ik wel in de praktijk dat het wel met een vijfjarenplan wordt gedaan, dus het wordt wel gedaan, maar het staat niet duidelijk in deze nota. Ook wij zien een openeinderegeling. Werd door mevrouw Koegler al genoemd. Waarom willen we dit eigenlijk? Elke extra aanbieder kost extra tijd voor contractmanagement. Elke aanbieder heeft dus een eigen overhead, en waarom kiezen we niet voor een beperkter aantal aanbieders? Hoeveel aanbieders Huishoudelijke Hulp en begeleiding zijn er nu? Willen mensen wel kiezen uit 20 verschillende of zijn er een paar voldoende? Wat ik mis in de nota is toezicht en handhaving, hoe dat georganiseerd gaat worden. Gaan we dat nu of gaan we dat lokaal doen, want vanaf 2023 is dat wettelijk verplicht. Dan nog een stukje over: hoe gaat u concreet innovatie stimuleren? Het staat er niet echt in, dat is ook logisch, het is natuurlijk uitwerking. Maar komt er een innovatiefonds? Want ik denk eigenlijk dat de meeste innovaties helemaal niet bij de huidige aanbieders beginnen maar veel meer bij andersoortige bedrijven die niet tot onze aanbieders behoren. En hoe wilt u daar nu op gaan sturen? En in het hoofdstuk sturen op financiën is er geen financieel kader opgenomen voor de hoofdonderdelen, Huishoudelijke Hulp en begeleiding. Wat betekent dat nu voor Rijswijk? In het volgende agendapunt staat dat wel duidelijk aangegeven voor de kadernota schulden. Kunt u nu gewoon in elke nota, dus ook in deze, gewoon op hoofdlijnen de kosten die het vanuit de begroting voor bepaalde punten, hoofdpunten zijn opgenomen? Ik zou dat graag concreter zien. En tot slot, maar ik denk dat het meer een lokale vraag is, wachttijden tussen moment van aanmelden en totdat de zorg ingaat is nog steeds een zorgpunt binnen Rijswijk. Zit er ook verbetering in door de invoering van deze nota?

Mevrouw Van Amerongen (GBR): Wat in het raadsvoorstel duidelijk is terug te lezen dat er echt goed gelet wordt op de inwoner en dat deze centraal staat erin. En daar doen we dat natuurlijk allemaal voor, want we zijn als gemeente verantwoordelijk voor de ondersteuning van onze inwoners. Toch heeft onze fractie niet een bijzonder positief gevoel overgehouden na het lezen van dit raadsvoorstel wat te maken heeft met woorden zoals openeinderegelingen, er ligt heel veel keuzevrijheid bij de inwoner, en een verwachte toename in de vraag. Ik wil eerst een aantal specifieke vragen stellen voor de wethouder. Allereerst, wat mevrouw Koopman al aangaf is de financiële paragraaf erg beperkt. En we lezen dat verdere financiële uitwerking komt bij de inkoopstrategie, maar betekent dat dat we als raad niet meer gaan kijken naar de verdere uitwerking van de financiën? Dan wordt in het stuk gesproken over resultaatsturing. Dus dit betekent dat we sturen op resultaat en niet op producten, maar er wordt ook gestuurd op financiën, dat staat hier ook in. Maar mijns inziens lijkt het haaks op elkaar te staan, en ik vraag me ook af hoe we dit dan in de praktijk moeten gaan zien? Dan ligt er heel veel keuzevrijheid bij de inwoners, zoals u ook net al benoemde. En er wordt gezegd dat de keuzevrijheid geborgd is, maar hoe wordt het dan geborgd naast dat de krapte op de arbeidsmarkt als argument wordt genoemd? En tot slot een vraag over eventuele financiële consequenties om die door te voeren aan de zorgaanbieders die hun doel niet behalen. Ontzettend goed punt, maar dan wordt hier nog gesproken over eventueel, en waar hangt dat dan vanaf? En zou ik willen afsluiten met een bruggetje maken naar jeugdzorg, want omtrent jeugdzorg hebben we een groot succes behaald. We gaan begin volgende raadsperiode een fundamentele discussie voeren omtrent jeugd. En ik wil de wethouder vragen of het ook mogelijk is om dit te doen voor Wmo. Natuurlijk wat wettelijk is en moeten we uitvoerders zijn als gemeente, maar is er een discussie mogen omtrent het bovenwettelijke zaken? Tot zover.

Mevrouw Jansen-Dirkx (Wij): Wij! Rijswijk ondersteunt de visie zoals beschreven in de nota, maar wil toch nog speciale aandacht vragen voor het eigen netwerk. Mevrouw Koegler die benoemde het al: niet iedereen heeft een eigen netwerk. Ondanks het feit dat we een voorstander zijn van een eigen netwerk bij het ondersteunen in de zorg willen we er wel voor waken dat als er wel een eigen netwerk is het niet overbelast raakt en afhaakt en nauw betrokken wordt in het samenstellen van het zorgaanbod. Brengt bijvoorbeeld de gemeente al in kaart wat een cliënt nodig heeft ook als er dus bijvoorbeeld geen netwerk is? Daar bedoelen wij dus bij in kaart brengen wat een cliënt 24/7 nodig heeft aan zorg, en is dit overzicht dan afgestemd met alle

betrokkenen, dus in dit geval ook het netwerk? Neem de cliëntondersteuner ook de tijd om het eigen netwerk sociaal in kaart te brengen, want persoonlijke relaties komen altijd onder druk te staan. En als de relatie al niet goed is dan kan zo'n mantelzorger sneller afhaken of minder snel geneigd zijn om bij te springen. Houdt de gemeente genoeg rekening met het eigen leven ook van die mantelzorger? Waakt de gemeente ervoor dat de mantelzorger niet overvraagd wordt, want hun loyaliteit is groot, en nee zeggen is dan moeilijk. Het is daarom in de ogen van Wij! Rijswijk van groot belang dat er een goed samenspel is tussen diverse partijen om zo een zorgnetwerk te creëren waarbij het voor iedereen behapbaar is en iedereen open en eerlijk zijn grenzen kan en mag aangeven. Dat was het.

De heer Loof (VVD): Voorzitter, VVD Rijswijk wil de wethouder graag bedanken voor het voorliggende raadsvoorstel, en heeft daarbij natuurlijk een paar vragen. Kan de wethouder aangeven in hoeverre er nog sturing mogelijk is op dit dossier mocht het raadsvoorstel worden aangenomen. Wij vragen ons af of dat proces nog lopende is totdat de gemeenteraad ergens in 2022 wordt geïnformeerd over de uitkomst, of er nog tussentijdse besluitvorming nodig is? In hoeverre kan het aankomende regeerakkoord invloed hebben op dit voorstel? Ik begrijp dat de wethouder waarschijnlijk niet weet wat er in het aankomende regeervoorstel staat, maar in een begeleidende brief wordt in ieder geval kort aangestipt dat wordt verwacht dat het nieuwe kabinet met voorstellen komt om dit op te lossen. Heeft het dan ook echt het gevoel dat de Inkoopvisie mogelijk na december, 6 januari weer moet worden aangepast? Aanhakend bij de eerdere vraag die ik net stelde. Wordt in een begeleidende brief tevens aangegeven dat mantelzorgers een grote rol spelen in het wel of niet kunnen verlenen van zorg? Wordt het beleid van het college ook ingezet om deze groep te vergroten, en heeft het de afgelopen jaren effect gehad of niet? Op pagina 11 van de Inkoopvisie wordt right to challenge aangestipt als de mogelijkheid. Wij vroegen ons af hoe de wethouder dit in de praktijk ziet uitpakken, en of er een nieuwe voorbeelden zijn, tenzij het in Rijswijk, zij het elders, om te benoemen? We zijn wel benieuwd hoe we dat in dit kader moeten zien. Op pagina 15 worden flatcoaches nog aangestipt in de blauwe extra informatiebalk als voorbeeld van innovatie. Hoe zit dat eigenlijk met deze flatcoaches in de praktijk? Werkt de uitvoering hiervan, worden ze gewaardeerd zo die zo nog bezig is? In andere woorden: hoe staat het hiermee? Als laatste vraag, voorzitter. Op pagina 18 geeft de wethouder aan dat richting de inkoop beheersmaatregelen worden geformuleerd om risico's te beperken. We vragen ons af waarom dat pas richting de inkoop gebeurt, aan wat voor maatregelen de wethouder zoal denkt, en wanneer de gemeenteraad over deze maatregelen wordt geïnformeerd?

Mevrouw Kistemaker (GL): Ja, deze Inkoopvisie bouwt voort op de bestaande Inkoopvisie en dat lijkt ons in het kader van continuïteit alleen maar heel erg goed, want we zijn eigenlijk net begonnen met de transformatie. Om hier verder vorm te geven moeten we niet nu weer aan de uitgangspunten gaan sleutelen. Maar het lijkt ons wel goed om te blijven evalueren, want de gedane evaluatie is heel erg kort gedaan op de invoering van de Wmo. Dan kun je nog wel iets vinden van de resultaten, en ook het evalueren op de doelstellingen van de Wmo en de doelstellingen van de bekostiging op het resultaatgericht werken die liepen wat ons betreft echt door elkaar. We hebben nog wel een aantal vragen over de visie zelf. We sluiten ons aan bij de vraag van mevrouw Koopman over het advies van de Adviesraad, dus daar willen we ook graag iets meer over horen. Verder zien we dat in het stuk over integraliteit in samenhang is er uitgehaald, en ook de teksten die in de oude visie stonden over de samenhang met het inkooptraject jeugdzorg van H10 zijn eruit. En dat terwijl ons dat onverminderd belangrijk lijkt, dus we horen graag waarom dit is geschrapt. En ook lezen we bij het thema keuzevrijheid dat dit beïnvloed wordt door de krappe arbeidsmarkt. Ja, we willen graag weten wat die zin precies betekent. En tot slot werd daar even gezegd met deze visie continueren we eigenlijk het resultaatgericht bekostigen, en vragen ons af of we daardoor echt specifiek gaan evalueren komende tijd?

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ik had op het laatst nog even mijn handje opgestoken. Ik sluit nog heel even aan bij die balans zoeken tussen mantelzorg en professionele zorg. De wethouder heeft het over een waakvlam die aan blijft staan zodat er een signaal kan blijken als mantelzorger overbelast raakt en professionele hulp moet

worden ingeschakeld. Hoe werkt dat precies, die waakvlamfunctie? Want ik begreep de symboliek erachter, maar dan de praktijk. Ik begreep dat de Adviesraad Sociaal Domein zowel mondeling als schriftelijk advies heeft gegeven. Ik zie graag beide adviezen naar ons toekomen, zoals mevrouw Koopman en mevrouw Kistemaker ook zeiden, maar ook graag de mondelinge opmerkingen die in het stuk staan die blijkbaar zijn gegeven. En ik heb nog heel even cliënttevredenheidsonderzoeken Wmo erbij gehaald, en ik hoop dat u daar ook iets mee doet als het gaat om de Inkoopvisie, want daaruit blijkt wel degelijk dat bijvoorbeeld specifieke groepen als mensen die rolstoelafhankelijk zijn of mensen met extra begeleiding onder het gemiddelde tevreden zijn, laat ik het zo zeggen. Beneden gemiddeld tevreden zijn met de groep waar het mee vergeleken is, dus doet u daar iets mee, want dat vind ik wel verontrustend dat juist die groep op verschillende punten in het tevredenheidsonderzoek minder tevreden is dan in naburige gemeenten. Ik hoor graag van de wethouder hoe wij deze groepen wat op een hoger niveau kunnen tillen met deze nieuwe Inkoopvisie. Tot zover, voorzitter, even voor deze termijn.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Ik sluit me graag aan bij de vorige sprekers, want er zijn heel veel vragen gesteld en ik ga ze niet opnieuw herhalen. Ik vind de openeinderegelingen en de open house aanbesteding … Nou, dan kun je je vraagtekens bij zetten of dat zo wenselijk is inderdaad, ook omdat je meer in kan zetten op kwaliteit op het moment dat je regulier aanbesteed. En ik vroeg me af in hoeverre aanbieders die bijvoorbeeld actief zijn met innovatie in hoeverre die nog voorrang krijgen? En de rol van de mantelzorger vinden we ook echt een belangrijke dat daar voldoende aandacht voor is en dat die niet overbelast raakt, want dat zie je toch gebeuren bij deze kwetsbare groep ouderen die gewoon veel langer thuis moeten blijven, en de consequenties, daar draait de familie toch echt voor op.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de wethouder, mevrouw Bentvelzen.

Wethouder Bentvelzen: Ja, voorzitter, dank, en dank aan de raad die altijd kritisch en scherp is op dit soort documenten, wat alleen maar heel goed is vanuit Rijswijk, wil ik daarbij aangeven. Voorzitter, ik heb echt mijn best gedaan. Ik heb kramp in mijn handen van het schrijven, dus het spijt me als ik niet alle vragen heb, maar het waren er behoorlijk wat, dus ik ga nogmaals ontzettend mijn best doen. Om te beginnen met de Adviesraad, want daar zijn meerdere fracties die mij daarover bevraagd hebben. De Adviesraad Sociaal Domein vraag in haar advies aandacht voor een aantal zaken, dat zijn invulling van de monitoring. De achterliggende reden als een resultaat niet wordt behaald, en het feit dat mantelzorgers het recht hebben om zelf te bepalen welke zorgtaken zij op zich nemen of dan wel niet op zich nemen. De inzet van het voorliggende veld, het serieus nemen van cliënten bij intake, de geschotte financiering en de kwaliteitscriteria voor begeleiding. En uiteraard, daar wil ik mee afsluiten, wat het Adviesraad betreft, **wil ik het advies van de Adviesraad die wij gehad hebben als college en de reactie van het college daarop naar u toesturen voorafgaand aan de raadsvergadering van 21 december**, zodat u die even tot zich kan nemen. En ik begrijp niet helemaal wat mevrouw Van Nunen bedoelt met een mondeling advies, want ik kan meegeven wat er aangegeven is door de Adviesraad. Wat ik nu doe? Ik kan het advies wat zij op papier hebben gezet wat daarmee ook een formeel advies is en dus leidend, die kan ik naar u toesturen met daarop de reactie van het college, en ik hoop dat dat voldoende is. Dan zijn er meerdere vragen gesteld over de openeinderegelingen, voorzitter. En ik wil in ieder geval alvast kenbaar maken dat wij spreken over een Inkoopvisie, en dat dat een Inkoopvisie die gaat over vijf gemeenten. Pijnacker-Nootdorp sluit in 2024 ook aan, dus het is niet de Inkoopvisie van Rijswijk op zichzelf staand, het is een Inkoopvisie van meerdere gemeenten. En het doel daarbij is niet om zoveel mogelijk zorgaanbieders te contracteren, maar het moet er wel voldoende aanbieders zijn om al die cliënten van al die gemeenten waar we het over hebben te kunnen ondersteunen. En daardoor kunnen we niet gaan beperken in het aantal zorgaanbieders. Daarnaast is het ook belangrijk dat al die vormen binnen de Wmo ondersteuning zijn vertegenwoordigd in die contracten, en dat verschilt ook nog wel eens per gemeente. En daarnaast vinden klanten het zelf ook belangrijk om zelf een keuze te kunnen maken, en dan kom je weer terug in dat stukje keuzevrijheid. Er zijn op dit moment 37 aanbieders voor

Rijswijk actief als het gaat om … Of er zijn op dit moment 37 aanbieders Huishoudelijke Hulp actief, moet ik zeggen. **En de onderlinge verdeling van de gemeente daarin die heb ik nu niet paraat, maar die kan ik wel nazenden, dus die wil ik u nog wel toezeggen.** We willen in ieder geval vanuit Rijswijk niet meer aanbieders contracteren dan dat we nu hebben. Ik zie een interruptie, voorzitter. Ik weet niet of dat in de eerste termijn al nodig is? Van mevrouw Koopman.

Mevrouw Koopman (D66, ter interruptie): Ja, u geeft aan 37 verschillende organisaties voor Huishoudelijke Hulp alleen al. Heeft u wel eens onderzocht of mensen daar echt wel op zitten te wachten dat ze die keuze hebben? Ze krijgen een hele lijst, voorzitter, en ze weten het echt niet. Ik heb het wel bij verschillende mensen …

Wethouder Bentvelzen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik begrijp dat dit u nauw aan het hart gaat, maar het zijn 37 aanbieders Huishoudelijke Hulp én begeleiding voor de Wmo over de gemeentes die wij hebben, en ik denk dat vanuit begeleiding gezien er bijvoorbeeld meer aanbieders in zitten dan de Huishoudelijke Hulp. Nogmaals, de onderlinge verdeling van de gemeente en de onderverdeling van HH en begeleiding die heb ik niet paraat. En HH daar bedoel ik mee de Huishoudelijke Hulp, maar die wil ik u wel nazenden, dus die krijgt u dan nog van mij te goed. Dan ga ik verder, voorzitter. Er is gevraagd hoe gaan we om met toezicht en handhaving zeker nu dat verplicht wordt? Dat wordt nog verder uitgewerkt, mevrouw Koopman. We pakken dat gezamenlijk op waar we kunnen, en lokaal ook waar dat moet. Daarin, in de gezamenlijkheid gesproken, kom ik gelijk even bij mevrouw Koegler terug van Rijswijks Belang over de formulieren waarin u aangeeft: nou, dat kan wel eens geharmoniseerd of geüniformeerd worden. Nou, dat gaan we ook doen. Daar zijn we mee bezig om dat zo uniform mogelijk te krijgen, zodat het ook wat overzichtelijker wordt, niet alleen voor de gemeente en cliënten maar ook voor de aanbieders die continu met andere formulieren te maken hebben. Mevrouw Koopman heeft gevraagd: hoe gaat u concreet innovatie stimuleren, en is er dan een fonds voor? Samen met de gecontracteerde zorgaanbieders stellen we een actieprogramma innovatie op met daarin kaders, en die kaders zijn zowel inhoudelijk, wat willen we doen en hoe gaan we dat meten? Financieel: hoeveel geld is er beschikbaar en wie financiert wat? En organisatorisch: wie gaat het vormgeven? U vraagt in dit hoofdstuk: sturen op financiën, is er geen financieel kader? Nou, het financiële tabel en de gevraagde informatie, de vraag die u gesteld hebt, die heb ik niet voor u paraat nu. **Maar ik ga dit wel navragen bij de financiële werkgroep van de H5, en die nasturen naar u.** En ik hoop die dan ook voor 21 december paraat te hebben, maar daar heb ik niet alle invloed op, dus dat is met een kleine kanttekening. De laatste vraag die u stelde rondom de wachttijden, die heb ik uitgezet bij het zorgloket, dus helaas kan ik er niks meer van maken dan dat ik daarop terug moet gaan komen op 21 december. Dus, voorzitter, we kunnen nu al wel de conclusie trekken dat dit een bespreekstuk gaat worden voor de raad. Desondanks zet ik mijn beantwoording van de vragen graag voort. Er zijn nog vragen gesteld over de geschotte financiering tussen wettelijke zorgtaken en de passende op dat … Sorry, de verschillende wettelijke zorg- en ondersteuningsregelingen is niet leidend. De passende oplossing is dat wel. En mevrouw Koopman vraagt: wat bedoelt u daar nu precies mee? Nou, wat ik in eerste instantie zei is dat de Inkoopvisie over de hele H5 gaat. En binnen de H5 hebben de vier andere gemeenten, dus buiten Rijswijk, hebben DSW als zorgkantoor. En wij hebben in Rijswijk CZ als zorgkantoor. En gezamenlijk worden daar allerlei verschillende projecten opgezet met een gezamenlijke bekostiging, en daar is een voorbeeld van te noemen projecten in regionale aanpak, ouderenzorg, de inzet van een casemanager in het kader van dementie. Maar Rijswijk die zit niet in die H4 samenwerking. Wij zijn daarin losstaand vanwege het andere zorgkantoor. Wij zijn wel al met de zorgverzekeraar aan het onderzoeken waar we de zorg beter en gezamenlijke kunnen oppakken als zorgkantoren bij elkaar. U daarnaast ook gevraagd: geldt het alleen voor mensen met een collectieve zorgverzekering of geldt dat voor al onze inwoners die zorg nodig hebben? Nou, wij hebben als gemeente te maken met CZ als zorgkantoor, daar zit alles aan verwikkeld en verbonden, dus het heeft niet per se te maken met de collectieve zorgverzekering of een gewone zorgverzekering. Dat geldt voor alle mensen die zorg nodig hebben en die aanvragen via de Wmo. Mevrouw Schröter-Haas.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA, ter interruptie): Ja, u heeft het over de zorgkantoren. Het is heel belangrijk dat u dat even uit elkaar trekt. Zorgverzekeraar en zorgkantoor, want CZ is zorgkantoor, maar is niet per se de zorgverzekeraar op dit moment.

Wethouder Bentvelzen: Nou, voorzitter, ik weet het verschil tussen een zorgkantoor en een zorgverzekeraar, maar de vraag ging over de geschatte financiering tussen de verschillende wettelijke zorg- en ondersteuningsregelingen, dat die niet leidend zijn en dat de passende oplossing dat wel is. De vraag die mevrouw Koopman daarbij stelt, is, gaat u een plan maken waarin zorg Wmo en zorg zorgverzekeringswet in een plan staan en vandaar dat ik het zorgkantoor daar ook bij benoem.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): U had het ook over de samenwerking bijvoorbeeld vanuit het zorgkantoor DSW en het zorgkantoor CZ, de zaken die zij regelen, maar dat betreft echt puur de WLZ-zorg.
Wethouder Bentvelzen: Ja, vandaar dat ik ook zeg dat we samen met de zorgverzekeraars onderzoeken waar we de zorg met elkaar beter kunnen oppakken.
Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Ja, maar de zorgverzekeraar is daar dus los van. Het zorgkantoor is niet, werkt op dat moment niet als zorgverzekeraar, maar echt puur als financier voor de WLZ.

De voorzitter: Nou, misschien dat mevrouw Bentvelzen daar nog even naar wil kijken.

Wethouder Bentvelzen: Ja, ik wil daar naar kijken, want nu gaat de WLZ en de Wmo ook nog eens een keer door elkaar heen lopen. Dus dat zijn drie verschillende wetten in de zorg. Nou wordt het een heel lastig verhaal en er zijn al niet zoveel kijkers thuis. Dus het wordt hier niet gezelliger van denk ik. Die trekt hier geen mensen mee. Voorzitter, er is aangegeven, of tenminste mevrouw Koopman, u heeft mij nog gevraagd, gaat u vier keer per jaar bellen of iemand zijn huis wel schoon is. Dat gaan we niet doen. De evaluatie hangt af van de duur van een indicatie. De ene heeft een aantal weken of een aantal maanden, de ander heeft langdurig. Tussentijds wordt er altijd na een aantal weken, als het gestart is wordt er na een paar weken contact opgenomen hoe verloopt het nu. Hoe gaat het? Bent u tevreden? Et cetera. Bij langdurige indicatie wordt het op een iets later moment gedaan. Ook bij tussentijds contact tussen de cliënt en de consulent dan vraagt de consulent na hoe het gaat, maar het is niet zo dat we vier keer per jaar gaan bellen, vindt u dat uw huis schoon is? U heeft gevraagd dat er ruimte nodig is om te bepalen hoe een situatie eruitziet als een probleem is opgelost en dat de meeste mensen in de Wmo oud zijn. Dat die hooguit op hetzelfde niveau of op hooguit dezelfde peil kunnen blijven, maar meestal wordt de hulp alleen maar meer die ze nodig hebben. Nou, bij klanten, of cliënten waarvan de situatie niet zal verbeteren, dan kan het doel inderdaad zijn om de situatie voor die persoon op peil te houden. Daar waar verbetering wel mogelijk is, kan worden afgeschaft. Op hoeveel personen dat gaat, want u heeft gevraagd hoe vaak gebeurt dat dan. Als er minder of geen Wmo meer nodig is bij mensen, dat weet ik nu niet. Ik heb het wel bij het zorgloket neergelegd. **Dus ik zal die uitkomst naar u toesturen als ik die heb.** Voorzitter, dan ga ik door naar nog wat losstaande vragen. Even kijken, ja, mevrouw Koegler heeft nog gevraagd, is er nog wat tijd voor een kopje koffie als een eigen netwerk ontbreekt. Dat blijft altijd een lastig punt. Ik heb, zoals u als het goed is wel weet, zelf als Wmo consulent gewerkt. Dus die vraag kreeg ik ook veel van klanten als ik een indicatie stelde. Dat blijft lastig. Ze proberen het natuurlijk wel, maar in het verlengde daarvan hebben er ook een aantal fracties vragen gesteld over de keuzevrijheid en in de samenhang daarmee de arbeidsmarkt. Die arbeidsmarkt is gewoon krap. Die arbeidsmarkt ga ik als bestuurder niet beïnvloeden. Die gaan we met een inkoopvisie niet beïnvloeden. Daar hebben we gewoon mee van doen. De mensen die daar last van hebben, dat zijn de mensen die hulp nodig hebben en zorg vragen. Vandaar dat die open einde regeling in dat opzicht niet zo heel gek is, want daarin kunnen we een hoop ondervangen met elkaar en kunnen de mensen die hulp nodig hebben tot nu toe terecht in het zorglandscha, maar dat wordt natuurlijk wel steeds krapper. Dat zien we niet alleen bij de Wmo. Dat zien we in alle facetten van de zorg, kan je wel bijna zeggen. Dat is ergens natuurlijk ook wel triest te noemen, maar nogmaals wij gaan hier de wereld daar niet in veranderen in Rijswijk. We kunnen alleen maar hopen dat de cao's goed zijn voor de zorg en dat

de mensen, of de jongeren die nu onze toekomst gaan worden. Dat die een keuze maken om in de zorg te willen gaan werken. Voorzitter, er is nog een vraag gesteld door mevrouw Van Amerongen. Die heeft de discussie van waar zijn we wel of waar zijn we niet van als gemeenteraad, wederom eens aangezwengeld. Die is al eens aangezwengeld in het kader van de jeugdzorg, die vraagt dat nu ook voor de Wmo. Nou, ik ben daarin zeker geen tegenstander. Dat we daar als raad misschien eens over moeten gaan praten: joh, waar zijn we wel van en waar zijn we niet van? Zeker als het om de bovenwettelijke taken gaat. Dus dat lijkt mij een prima idee, mevrouw Van Amerongen. Volgens mij heb ik bij jeugdzorg aangegeven, bij uw vraag vanuit de fractie, dat ik zou kijken wat ik daarin kan voorbereiden vanuit de ambtelijke organisatie, zodat de nieuwe gestarte gemeenteraad daar in een vroeg stadium ook de discussie over kan voeren. **Gezien dat ook in het verlengde ligt van het actieplan jeugd en Wmo denk ik dat het geen enkel probleem is als ik die toezegging hierbij doe**. Dan zijn er vragen gesteld over de overbelasting van mantelzorgers. Ja, daar wordt heel erg op gelet. Dat is een beetje een dooddoener. We houden rekening met wat een mantelzorger wel of niet kan doen. Daar houden we ook contact over met een mantelzorger. Mijn collega, mevrouw Besteman, vanuit de portefeuille Welzijn, probeert daar ook op aan te sturen. Ja, meer dan dat kan ik er eigenlijk momenteel niet over zeggen, niet over zeggen, maar ja, we proberen in ieder geval te zorgen dat de mantelzorgers die er zijn, dat we die niet overbelasten en vervolgens kwijtraken, want dat zou wel ontzettend zonde zijn. Dat is zeker niet de bedoeling van mantelzorg of de inzet daarvan. De manier van, of tenminste, er is nog een vraag gesteld hoe gaan we die groep nou vergroten? Er wordt via de sociale media kanalen en dergelijke, links en rechts nog wel eens een oproep geplaatst. Sommige mensen die doen aan mantelzorg en die weten dat niet eens. Dus sommige mensen proberen we er ook bewust van te maken: joh, zorg jij dat je één keer in de week een prakje eten bij je opa of oma brengt, dan is dat eigenlijk al heel minimaal, maar toch een vorm van mantelzorg. Nou ja goed, op die manier proberen we in ieder geval continu de aandacht daarop te vestigen vanuit, ook vanuit de portefeuille van mijn collega, mevrouw Johanna Besteman. De VVD heeft nog gevraagd, heeft het regeerakkoord invloed op het voorstel? Nou, ik heb inderdaad geen glazen bol, mijnheer Loof. Ik weet niet of u al wat meer weet dan ik weet, maar ik hoop het niet. Wat ik wel kan zeggen, alle gekheid op een stokje, is dat het rijk natuurlijk wat uitspraken gaat doen als het goed is, over resultaatsturing wat we doen. Dat we daarin wat meer keuzevrijheid gaan krijgen als gemeente, beleidsvrijheid gaan krijgen, moet ik zeggen, als gemeente, als het gaat bijvoorbeeld om het abonnementstarief. Die is afgeschaft, of die is opgelegd, waardoor er geen indicaties meer gesteld worden naar aanleiding van het inkomen van mensen, maar dat daar gewoon één bedrag wordt gevraagd. Dat het geen ene moer meer uitmaakt hoeveel je wel of niet verdient per maand. Dus dat zijn van die kleine dingen die in het regeerakkoord hopelijk komen te staan, want daar heeft onder andere de heer De Jonge natuurlijk al een aantal keer zich over uitgesproken in de media. Voorzitter, ik heb echt mijn best gedaan, maar ik zal in het tweede termijn vast wat vragen vergeten zijn.

De voorzitter: In ieder geval al hartstikke bedankt voor beantwoording tot nu toe. Ik verzoek iedereen wel in het tweede termijn het kort te houden, gezien de tijd. Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Koegler.

Mevrouw Koegler-Böhm (RB): Ja, dank u wel, voorzitter en dank aan de wethouder voor de beantwoording. Ik heb het pleidooi over de open inkoopconstructie gehoord. Ik begrijp haar ook. Aan de andere kant, we doen natuurlijk de inkoop juist openstellen. Dat betekent dat elk jaar aanbieders zich kunnen melden. Dat is voor de aanbieders die nu onze zorg gaan leveren er ook geen vastigheid is, geen zekerheid. We gaan geen lange termijn partnerschap aan met onze partners. Dat biedt hem natuurlijk ook weinig zekerheid om van flexkrachten om te gaan naar vast personeel. Misschien is dat nou juist wel een van de grootste knelpunten momenteel op de arbeidsmarkt. Dat we hield veel te maken hebben met flexkrachten, hoog personeelsverloop, veel wisselende gezichten. Wat ook weer impact heeft op de kwaliteit. Nou, ik hoor graag hoe de wethouder daar tegenaan kijkt. Verder had ik nog een vraag openstaan over de samenwerking met de welzijnsorganisaties en andere algemene voorzieningen. In het stuk staat geschreven dat dat tot nu toe maar mondjesmaat tot stand komt. Terwijl dat nou juist belangrijk is. Nou ja, wat gaan we daaraan doen om die samenwerking te bevorderen de komende periode?

Mevrouw Koopman (D66): Ja, dank u wel, voor het woord en hartelijk bedankt voor alle antwoorden. Ik denk dat de meeste van mijn vragen goed beantwoord zijn. Misschien ben ik het niet overal mee eens, maar ik denk … Waar ik nog wel een aanvullende opmerking over wil maken, is de financiële tabel. Het zou heel mooi zijn als er in de regionale visie een tabel komt, zowel voor huishoudelijke hulp en begeleiding, wat nou de budgetten zijn voor de verschillende gemeentes. Gewoon een kort overzichtje, hoeft helemaal niet veel werk te zijn. Dat zou heel mooi zijn als dat er gewoon in opgenomen is. Dan heb je daar het financiële kader helder staan. Mijn tweede opmerking gaat over die samenwerking Wmo, WLZ, zorgverzekering, want volgens mij is dat toch nog niet helemaal duidelijk. We gaan ons echt niet focussen, als gemeente denk ik, om het loket te zijn voor de zorg, waarbij alles geregeld wordt via ons. Of dat nou via de WLZ, de zorgverzekeringswet of via de Wmo gaat, maar ik denk wel dat het heel helder moet zijn hoe we mensen begeleiden daarin. Mensen weten zelf niet precies waar al die loketten zijn. Het is zelfs als je er heel veel kennis van hebt, is het ingewikkeld. Ik denk dat we daar een hele goede slag kunnen maken om mensen bij te ondersteunen, maar niet dat we één zorgplan maken voor alle drie de wetten.

Mevrouw Van Amerongen (BVR): Ja, dank u wel. Allereerst de wethouder bedanken voor de toezegging. Erg fijn dat zij ook inziet dat het samenkomt met het actieplan jeugd en Wmo, dus bedankt daarvoor. Ik had nog wel een aantal openstaande vragen. Ik zal ze nog even kort samenvatten. Ik had gevraagd over hoe het in de praktijk gaat als we gaan focussen op resultaatsturing, dus op resultaten in plaats van producten, maar ook op financiën. Hoe gaat dat in de praktijk samen? Ook dat er veel keuzevrijheid bij de inwoners ligt, maar dat dit geborgd wordt. Hoe wordt het dan geborgd? Naast de krapte op de arbeidsmarkt. Dan de eventuele financiële consequenties doorvoeren op de zorgaanbieders, maar dit was nog niet een concreet plan. Dit is een eventueel, waarom kunnen we dit niet al erin zetten? Dan tot slot, we weten eigenlijk al dat de vraag gaat toenemen in de Wmo en hebben wij hier nu al op voor gesorteerd in deze inkoopvisie of is dit een verwachting en gaan we kijken wat er gaat gebeuren? Wat gebeurt er als die vraag toeneemt? Is dat een direct effect op de wachtlijst of kunnen we dit op een andere manier opvangen?

Mevrouw Jansen-Dirkx (Wij): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik moet heel eerlijk zeggen dat even op een gegeven moment bij mij de verbinding heel slecht werd. Dus ik heb niet alles kunnen horen van de wethouder. Dus ik stel de vraag die ik denk die niet beantwoord is nog even een keer opnieuw. Of er in kaart wordt gebracht wat een cliënt nodig heeft zonder dat er een direct naar een eigen netwerk gekeken wordt? Dus als er nou geen netwerk is, is er dan wel duidelijk in beeld van wat is er dan aan zorg nodig? Dat was volgens mij de enige vraag die ik niet beantwoord heb gekregen. Dank u wel.

De heer Loof (VVD): Voorzitter, ja, dank u wel. Ook dank aan de wethouder voor de beantwoording, met excuses voor de hoeveelheid schrijven dat de wethouder moet doen. Twee vragen die ik volgens mij heb gemist. Eerst nog een reactie kort op de wethouder op de vraag over of er verwachting is wat er in het regeerakkoord komt, wat het kabinet gaat zeggen, omdat het zo expliciet in het stuk stond, maar het is nu duidelijk wat er mee wordt bedoeld. Ik mocht helaas niet bij de onderhandelingen zitten, maar wie weet wat er uit gaat komen. Nog de vraag over de right to challenge, had ik nog gevraagd over hoe ziet de wethouder dat in de praktijk uitpakken in dit kader? En of daar al voorbeelden van zijn te benoemen? De vraag over pagina 18 waarin staat dat beheersmaatregelen worden geformuleerd om risico's te beperken. Zijn die er al een wat voor maatregelen worden er bedacht, gedacht en wanneer worden we daarover geïnformeerd? Dat was het, voorzitter, dank u.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ja, voorzitter, ik had maar twee opmerkingen, dan wel vragen gesteld en die zijn niet beantwoord. In het raadsvoorstel staat dat de adviesraad tijdens de bijeenkomsten mondelinge opmerkingen heeft gemaakt, maar goed, dat zijn natuurlijk meer partners geweest. Omdat het zo expliciet wordt genoemd dat de mondelinge opmerkingen zijn meegenomen in de inkoopvisie, was ik even benieuwd welke opmerkingen dat waren, maar volgens mij heeft u dat wel deels beantwoord door te zeggen dat het om

monitoring ging. Maar goed, dat waren mondelingen opmerkingen tijdens de bijeenkomst, maar ze staan wel in het raadsvoorstel. Vandaar dat ik er een beetje door getriggerd werd. En ik had een vraag gesteld over de rolstoelafhankelijke cliënten, die beduidend minder tevreden zijn in het tevredenheidsonderzoek dat u ons gestuurd hebt. Ook specifieke groepen, of laat ik het zo zeggen, groepen met een specifieke begeleiding. Hoe breng je die tevredenheidsscore op een hoger niveau? Want het zijn beduidend minder goede scores dan, nogmaals een vergelijkend onderzoek met onze naburige gemeente. Dus ik wil heel graag weten wat we doen om die groepen tevredener te maken met betrekking dus tot deze inkoopvisie. Kunt u daar een hopelijk goed antwoord op geven. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Bentvelzen. Ze is nog even aan het schrijven.

Wethouder Bentvelzen: Ja, voorzitter, sorry. Het zou mij natuurlijk niet gebeuren dat ik de laatste vragen van mevrouw Van Nunen nog een keer oversla. Dus ik dacht, ik schrijf nog heel even door voordat ik mijn microfoon aandoe. Mevrouw Koegler, die heeft nog een keer aangegeven de open einde regeling. Nou, we hebben die discussie natuurlijk wel vaker met elkaar gevoerd. Ik denk dat dat ook een punt is waarin we, waar we niet helemaal uit gaan komen, omdat we daar misschien fundamenteel iets anders in zitten. Ik denk namelijk niet dat dat ontzettend veel risico met zich meebrengt in het kader van flexwerkers, vaste contracten en dat dat nou juist de reden is dat er mensen al dan niet in de zorg blijven werken. Ik denk dat dat ook wel dingen brengt. Dus als er innovatie op de markt komt en die kan zich na een jaar wel aanmelden, omdat het dit jaar nog niet kan en volgend jaar misschien wel, omdat ze ver genoeg zijn. Dat het ons ook wel mooie dingen kan brengen. In ieder geval niet mij, als bestuur, maar wel de cliënten die die zorg nodig heeft. Dat er op dat moment misschien nog wel niet is en wel in een jaar tijd verzonnen kan worden of bedacht kan worden. U geeft aan de samenwerking bevorderen met de voorliggende voorzieningen. Dat is wel een van de speerpunten die hier ook voor liggen. Het efficiënter inzetten van het voorveld. We moeten dat gewoon beter doen. Dat is in ieder geval geconstateerd in alle gemeenten. De samenwerking ook in partnerschap en dat wordt ook verder uitgewerkt in de inkoopstrategie Wmo. Uit mijn hoofd ligt die, moet ik heel even spieken, 18 januari ligt die als het goed is ter vaststelling in de colleges. Daarna dan zal die binnen enkele dagen erna, zal die bij de raad liggen. Dus dan zal u die ook tot u kunnen nemen en wellicht wel agenderen als dat nodig is. Er is mij nog gevraagd door mevrouw Van Amerongen, de Wmo vraag gaat toenemen en hoe ondervangen we dat dan. Ik weet niet of die Wmo vraag, ja, de Wmo vraag kan wel toenemen, maar je hebt natuurlijk ook het voorliggende veld, die we veel beter in kunnen zetten en ook moeten inzetten om duurdere zorg te voorkomen. Sommige mensen zijn al prima geholpen met het voorliggende veld en die zetten we nu eigenlijk onterecht in een indicatie voor de Wmo. Dus ik denk dat we … Het is een psychologie van de koude grond, mevrouw Van Amerongen, maar ik weet niet of we nou een gigantische toename gaan krijgen in Rijswijk, als het gaat om de Wmo. Dat blijven we monitoren en zodra ik daar iets over kan roepen of vinden en ik zit hier na maart 2022 nog steeds, dan zal ik u daar zeker van op de hoogte stellen, mocht ik dit nog steeds mogen doen. Er is een vraag gesteld over de right to challenge. Daar heb ik nog geen goed voorbeeld van gehad, heel eerlijk gezegd, mijnheer Loof, maar we willen wel heel graag die mogelijkheid bieden. Dat als er iemand is die dat via de right to challenge bedenkt, dat die mogelijkheid er wel is. Vandaar dat hij ook is opgenomen in de visie. Specifieke doelgroep van mevrouw Van Nunen ook aan refereerde, de rolstoelafhankelijke cliënten. Dat die beduidend minder tevreden naar voren kwamen, vanuit de onderzoeken. We doen dit door beter te gaan monitoren op de kwaliteit van de zorgaanbieders. Daar gaan we beter opletten. We hebben in ieder geval met onze adviesraad, daar heb ik zelf mee gesproken toen dit voorlag. Daar zitten ook mensen die rolstoel afhankelijk zijn, of andere beperkingen hebben. Ik noembeperkingen in het zicht. Om die zo goed en zo kwaad te kunnen, wat we eigenlijk al doen, maar zover mogelijk aan de voorkant betrekken, zodat we die hopelijk, dat we die tevredenheid in ieder geval in Rijswijk verder omhoog krijgen. Dat ik niet zulke slechte cijfers op te sturen naar de raad volgende keer dat er een cliënttevredenheid onderzoek afgenomen is. Ik hoop daarmee dat het … Want u gaf aan ik hoop dat de wethouder daar goed antwoord op geeft. Ik hoop dat dit een voldoende antwoord voor u is. Mevrouw Jansen heeft nog aangegeven …

De heer Loof (VVD, ter interruptie): Ja, ik wil nog heel even kort op antwoord van de wethouder. Dank u, voorzitter. Met de right to challenge, zei de wethouder: ze willen graag de mogelijkheid bieden. Aan wie wordt die mogelijkheid eigenlijk precies geboden? Is dat aan de personen zelf die er eventueel wat aan heeft? Is dat misschien dan familie? Kunnen er bedrijven achter gaan zitten die denken nou ik ga lekker overal gewoon rights to challenge opzetten? Dus voor wie is dit precies gericht, zo'n right to challenge? Dank u.

Wethouder Bentvelzen: Volgens mij is het gericht, maar dat is wel een aanname die ik nu moet doen, dus daarin begeef ik mij altijd op glad ijs, maar volgens mij is het voor de individuele personen die hierin zelf aan kunnen dragen, waarin ze denken dat ze het beter kunnen dan dat wij het kunnen doen als gemeente. Ja, dus dat is mijn antwoord, mijnheer Loof. Dan heb ik nog een vraag van mevrouw Koopman, de financiële tabel. U geeft aan, zet nou gewoon het overzicht neer van de budgetten die er zijn voor huishoudelijke hulp en begeleiding en dan per gemeente, want dan geef je gewoon een wat beter beeld. Nou, nogmaals, ik ga het uitzetten bij de financiële werkgroep van de H5 en ik hoop daar ook echt voor 21 december, ik ga er ook wel vanuit dat dat lukt, om die boven tafel te krijgen en die dan toe te kunnen voegen aan het voorstel, zodat we die met de raad hebben.

Mevrouw Koopman (D66): Ja, heel kort. Hartelijk dank daarvoor. Mocht het nou niet lukken voor de hele H5 kunt u dan gewoon los van deze gewoon even van Rijswijk aangeven, wat daarvoor de twee componenten zijn? Dat hoeft niet in de nota dan zelf opgenomen te worden, maar gewoon even als een los antwoord op mijn vraag, maar ik hoop dat het voor de H5 er komt.

Wethouder Bentvelzen: Ik heb hem …
De voorzitter: Volgens mij is het antwoord ja.

Wethouder Bentvelzen: Ja, het antwoord is ja. Mevrouw Koopman heeft ook nog aangegeven we moeten mensen beter de weg wijzen als het gaat om alle verschillende facetten, Wmo, WLZ, zorgverzekering. Dat ging net ook al bijna mis. In de uitvoering zijn er wel contacten met CZ om mensen door te verwijzen naar de WLZ. Als ze zich melden bij de Wmo en dan zijn ze eigenlijk aan het verkeerde adres, dan zijn we in de uitvoering wel mee bezig om die mensen op de juiste plek te krijgen. Dat is dan bijvoorbeeld bij de WLZ. Dus dat doen we in de uitvoering wel. Dan heeft volgens mij mevrouw Jansen nog een vraag gesteld, wat heeft een client nu nodig als er geen netwerk is. Dat wordt altijd meegenomen. Als iemand een aanvraag doet bij de Wmo, van help ik heb ondersteuning nodig, dan worden alle leefgebieden afgelopen voor die persoon. Dan is een sociaal netwerk één van de leefgebieden die daar ter sprake komt, maar daar wordt natuurlijk alles in meegenomen. Als daar blijkt dat er een aanvraag ligt voor huishoudelijke hulp, maar diegene blijkt in het gesprek ook vast te lopen op drie andere leefgebieden en dat ligt in het licht van de begeleiding, dan nemen we dat ook zeker mee. Dan organiseren we dat voor die persoon in kwestie, als diegene dat natuurlijk wil, want zorg leggen we niet op, maar we geven dan wel aan wat de mogelijkheden zijn. Voorzitter, mevrouw Van Nunen gaf niet aan net in het tweede termijn, maar ik was hem zelf vergeten en ik had hem wel opgeschreven, de waakvlam. Mevrouw Van Nunen vroeg namelijk in de eerste termijn, nou, wat is dat nou eigenlijk? Dat is een stukje nazorg, die, de vinger wordt eigenlijk aan de pols gehouden: joh, we bellen na een aantal weken, gaat het eigenlijk nog wel goed met u, sinds de zorg is afgeschaald. Dan nou ja, dat gesprek wordt met de klant aangegaan en met de mantelzorger als de klant het niet helemaal eerlijk vertelt, als die daar is, zodat we snel kunnen opschalen als het nodig is alvorens diegene weer helemaal is afgegleden. Voorzitter, dat was het tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Ik begrijp dat het stuk misschien nog wordt aangepast, **dan gaat het per definitie als bespreekstuk naar de raad toe.** Dan sluiten we hierbij dit agendapunt af.

11. Raadsvoorstel Kadernota schulden (21-077)

De voorzitter: Dan gaan we door naar de Kadernota schulden. Wie mag ik daarover het woord geven? Even uitrekken allemaal. Uw nek goed bewegen, ja. Eens even kijken hoor. We beginnen eens even andersom. Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ja, voorzitter, dank u. Wacht, even de camera ook aan. Nou, dank wethouder voor deze Kadernota. Er zitten natuurlijk heel veel aspecten aan in schulden geraken en er weer uitkomen ook. Wat ons opviel, is dat u het heel erg nadrukkelijk heeft in de kadernota over de doorontwikkeling van het financieel servicepunt. Dat betekent, en dat hebben we eigenlijk ook al eerder gelezen in de evaluatie van de armoedemonitor, dat het financieel servicepunt eigenlijk te weinig zichtbaar is tot op heden. Terwijl het toch al anderhalf jaar functioneert. Volgens mij hebben we dat ook in een werkgroep sociaal domein ook al een keer geconstateerd, gewoonlijk met elkaar, met verbeterpunten. Dus niet alleen in de kritieken, in de kritische zin, maar ook in de zin van wat kun je daar aan veranderen. Maar die doorontwikkeling, die is dus nog steeds eigenlijk een kader voor de komende jaren. Dan vraag ik dus aan u, wat is er tussen, nou pakweg het begin en nu dan wel al gebeurt, waardoor eigenlijk dat financieel servicepunt toch misschien beter had kunnen staan dan dat er nu staat. Gewoon een informatieve vraag. Ik begrijp dat het een hele lastige partner is, omdat ze met heel veel anderen in contact moeten treden, maar u zegt wel: dit is een belangrijk aspect van deze kadernota voor de komende jaren, maar wat kunnen we verwachten in dit tijdpad. Dat is een andere vraag van mij. Ik mis een tijdpad, bijvoorbeeld voor die doorontwikkeling van het financieel servicepunt. Ik mis duidelijke indicatoren, die meer kwalitatief zijn. U heeft het over aantallen steeds, als indicator, maar ik zou ook heel graag als indicator willen, bijvoorbeeld de doelgroepen. Welke mensen zitten nu met name, nou ja met name, welke springen eruit met schulden? Zijn dat toch jonge gezinnen? Zijn dat misschien alleenstaanden met een karige uitkering en misschien AOW? Alleen zonder uitkering? Ik wil daar graag wel meer zicht op hebben. Alleen aantallen mensen als indicator noemen die schuldhulpverlening krijgen, of aangemeld worden zegt u en dan in het traject komen, dat vind ik te karig als indicator. Dus die zou ik graag willen uitbreiden. Ziet u daar kans doen nog voor de raadsvergadering om meer kwalitatieve indicatoren te benoemen? Ik mis als partner om samen mee te werken, ook vanuit het financieel servicepunt, mis ik de scholen, mis ik de consultatiebureaus. Daar waar kinderen, waar een gezin natuurlijk achter zit, dagelijks zijn, op scholen en consultatiebureaus zien allemaal de zuigelingen en peuters. Waarom heeft u die niet genoemd in toch de aanpak van schuldhulp voor? Als signalering, als vindplaats. Nou goed, verder staan nog een heleboel mooie dingen in, laat ik dat ook voorop stellen. Voorzitter, ik hou het hier even in het eerste termijn bij, dank u wel.

Mevrouw Oude Alink (GL): Ja, bedankt, voorzitter. Ja, we zijn blij met, dat we met deze kadernota een start wordt gemaakt om inwoners met schulden of dreigende schulden sneller en proactiever te helpen. Het is van groot belang om inwoners handreikingen te doen en ze te wijzen op steunmaatregelen, waar zij dus recht op hebben. Wij zijn blij dat dat er ook in staat. De inwoner zelf wat zij nodig hebben. Kijk dan ook naar wat ook individuele situatie nuttig zou zijn. Uit de kadernota spreekt de ambitie om integraal te werken en de inwoners centraal te stellen. GroenLinks moedigt dit aan en vraagt de gemeente om over beleidsterreinen heen te kijken. Het spreekt ons ook aan dat er wordt aangesloten bij landelijke standaarden, zoals NVVK om mensen sneller te helpen. We hopen ook dat dat ook daadwerkelijk het beleid gaat zijn en niet alleen een streven. Hoe gaat u ervoor zorgen dat inwoners geen weken hoeven te wachten op een reactie van de gemeente? Ook blijft het belangrijk om nieuwe, voorheen onbekende, doelgroepen aan te spreken. Zeker als je weet dat niet iedereen zichzelf of snel bij de gemeente gaat melden. De kadernota heeft het over diverse benaderingen voor verschillende doelgroepen en heeft u daar ook voorbeelden van? Wat GroenLinks betreft is de communicatie nu nog niet optimaal. Gemeentelijke teksten zijn vaak nog ingewikkeld. Voor het FSP valt dat wel mee, het financieel servicepunt. Er was een campagne over financiële hulp vanuit het financieel servicepunt in mei dit jaar. Krijgt deze nog navolging? En hoe gaan we werken aan de armen en jongeren beter bereiken op een

laagdrempelige manier? Als laatste, zou het, naast inderdaad de doelgroepen zoals mevrouw Van Nunen net noemde, ook handig zijn om in de rapportages veel voorkomende redenen van schulden te horen als raad? Want met die kennis kan er effectief worden bijgestuurd en zou dat mogelijk zijn? Tot zover.

Mevrouw Koopman (D66): Ja, dank u wel. Nou, dit keer zou ik starten met een … Oh, ik hoor mezelf … Ja, nu is het volgens mij beter. Ik zal dit keer starten met een compliment. Ik vind het een hele heldere, duidelijke kadernota. Goed geschreven. Ook al is hier geen advies opgenomen van de adviesraad sociaal domein. Ik denk dat dat misschien ook daar goed zou kunnen zijn. Ik denk dat de kadernota nog duidelijker zou kunnen zijn geweest, en mevrouw Van Nunen noemde het net ook al, door net nog wat meer kengetallen op te nemen. Er wordt wel een verwijzing naar het dashboard gedaan, maar even een aantal en kengetallen voor de verschillende doelgroepen zou het sterker maken. Het aantal meldingen bij het FSP is misschien ook … En ik was heel benieuwd, zeker nu met corona, of het aantal ondernemers bijvoorbeeld ook nog daar sterk is toegenomen de afgelopen tijd. Ik weet niet of dit beschikbaar is, maar iets meer aan cijfers erbij zou goed zijn, zodat we ook de ontwikkeling daar beter in kunnen vinden, kunnen zien. Ik had nog één vraag en dat is meer over de privacy. Er staat dat de actie tot het verkrijgen van informatie bij de schuldhulpverlener en niet meer bij de inwoner ligt. In het kader van de … Vroege indicatie … Betekent het dat als je één maand huurachterstand hebt en er wordt aan de bel getrokken, dat de gemeente dan ook inzicht in al je financiën krijgt? Want dat lijkt me een hele gekke situatie, maar ik kan niet helemaal achterhalen hoe dat dan wel in elkaar zit. Hoe, welke middelen de gemeente daarvoor heeft om dat … En welke rechten hebben onze inwoners daarbij? Dus die balans, aan de ene kant helpen, en daar heb je gegevens voor nodig, en de andere kant die privacy. Daar wilde ik het bij laten.

De heer Loof (D66): Ja, voorzitter, dank u wel. De VVD wil de wethouder graag bedanken voor het raadsvoorstel en heeft daarbij zoals u gewend bent, een paar vragen. Een beetje aansluitend op waar mevrouw Van Nunen mee begon. Ja, hoe gaat het eigenlijk met het financieel servicepunt? Wat zijn die resultaten sinds het is opgericht? Hoe werkt dienstverlening daar? Simpele dingen als communicatie vanuit het financieel servicepunt. Worden de ontvangstbevestigingen gestuurd? Basic simpele dingetjes, hoe gaat het daarmee? Wat is tot nu toe ook gedaan om mensen naar het financieel servicepunt te leiden? Ik heb er wel eens, ik heb er wel abri's langs de wegen van gezien, maar wat nog meer? Werkt het ook en in hoeverre wordt dit ook voortgezet? Dan pagina zeven van de kadernota waar wordt aangegeven dat jonge, dat ook voor jongeren vanaf 18 jaar laagdrempelig financieel advies beschikbaar is. Ik vroeg me graag af hoe hard deze grens is? Als er een zestienjarige of zeventienjarige toevallig aanklopt, wordt die dan bijgestuurd, omdat hij geen 18 is? Ik snap dat er geen regelingen voor kunnen zijn, voor 16- of 17-jarigen. Dat snap ik, maar advies is eventueel mogelijk. Hoe we daar mee omgegaan? Worden eventueel ouders benaderd als het iemand onder de 18 is? Daar waren we graag benieuwd naar. Op pagina 17 wordt aangegeven dat schuldhulpverlening in de toekomst ook zal worden toegepast op ondernemers. Kan de wethouder aangeven waar je bij aan gedacht moet worden? In hoeverre dit een verschil inhoudt met hulp aan inwoners die geen ondernemers zijn? Of dit ook van toepassing is op ondernemers die wel in Rijswijk kunnen ondernemen, hun onderneming bedrijven, maar je niet wonen? En dergelijke. Los van deze vragen, ook de overkoepelende vraag, hoe gaan we hier de praktijk uiteindelijk mee om? Is de wethouder al bezig met duidelijke beleidsregels hiervoor, zodat mogelijke concurrentieverstoring kan worden voorkomen, maar ondernemers wel die hulp nodig hebben, wel de hulp krijgen die ze verdienen. Ziet de wethouder überhaupt een risico op eventueel concurrentieverstoring tussen ondernemers onderling door deze nieuwe aanpak? Wil de wethouder de gemeenteraad ook op de hoogte brengen van wanneer deze beleidsregels er zijn? Dat waren mijn, ja, dat waren onze opmerkingen, voorzitter, dank u wel.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil mij graag aansluiten bij eigenlijk de vorige sprekers, mevrouw Van Nunen en mevrouw Koopman. Dus ik wil het ook niet helemaal herhalen. Wij vinden het ook een uitgebreide nota, die goed beeld geeft over de breedte van de problemen rondom schulden en de

organisaties die zich daar mee bezighouden. Inzetten op de verdere ontwikkeling van het FSP om schuldenproblematiek aan te pakken, lijkt ons ook heel zinvol. Ook om in te zetten op preventie en vroegtijdig signaleren. De vraag is wel of het FSP voldoende geëquipeerd is en ook of ze voldoende zichtbaar zijn. Het is wel belangrijk als bedrijven zelf ook signalen doorgegeven aan de gemeente over de betalingsachterstanden. Er wordt een flinke groei verwacht. We vragen ons eigenlijk af of hier ook voldoende rekening mee gehouden is. Je wil ik het even bij laten, dank u wel.

Mevrouw Jansen-Dirkx (Wij): Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, Wij. Rijswijk wil ook een compliment maken over het overzichtelijke document, met diverse illustraties die een duidelijker beeld geven ook van de nota. Daar word ik erg blij van. Op het hebben van schulden berust nog een groot taboe en het is daarom fijn om te weten dat Rijswijk er zoveel mogelijk aan doet om mensen met schulden op een laagdrempelige wijze te helpen. Hopelijk zullen er dan meer inwoners met schulden de stap durven te zetten om hulp te vragen. We hebben hier wel een kleine kanttekening bij. Bij de nieuwe wijze van vroeg signalering wordt het signaal afgesloten, zoals we in de infogram kunnen zien, als de inwoners geen hulp wil, of niet reageert. Is dat niet misschien te snel? Of vindt er toch nog een soort herhaling plaats als de schuld blijft staan of zelfs oploopt? Volgens mij heb ik dat ook al tijdens de behandeling van de kadernota armoede benoemd, veel hulpmiddelen zijn digitaal en niet iedereen is zo digitaal. Hoe wordt er of wordt er voldoende rekening mee gehouden en ondersteuning geboden voor juist die doelgroep? Nou ja, als laatste, voorkomen is beter dan genezen en Wij. Rijswijk is dan ook blij te zien dat er initiatieven zijn die er zijn voor zowel jong als oud schulden te voorkomen of te laten oplopen. Daar wil ik het graag even bij de eerste termijn laten.

De heer Kruger (BVR): Ja, hij is er. Nou, is mooi als je achter in de lijn zit, want er is al heel veel gezegd. Dus hoef ik niet in herhaling te komen. Beter Voor Rijswijk is blij dat er nu dus een kadernota ligt. We hebben wel wat vragen. Jongeren worden genoemd in het hoofdstuk realiseren van vernieuwingen. In 2018 al heeft Beter Voor Rijswijk een motie ingediend die gericht was op de oprichting van een jongerenperspectievenfonds, zoals dat in Den Haag al jaren bestaat, dan wel eventueel aansluiting met het fonds in Den Haag. Ja, wat is er met deze alinea bedoeld? Of wanneer krijgt de raad een integralen aanpak die expliciet voor deze doelgroep ontwikkeld te zien? Beter Voor Rijswijk blijkt te lezen dat u streeft naar duurzaam beleid. Nou, duurzaam uit de schulden komen en daarmee financieel onafhankelijk worden, ja dat is natuurlijk de grootste wens dat men niet terugvalt. De urgentie, eigenlijk wordt er steeds groter en het aantal gevallen van schulden zal wellicht ook wel aanzienlijk gaan toenemen, want de inflatie is in veertig jaar tijd nog niet zo hoog geweest. Dus daarbij zullen ook de schulden weer gaan toenemen. Uitkeringen, AOW en pensioenen die lopen steeds, die zijn nog steeds … Ja, die liggen vast, die zijn niet geïndexeerd …
De voorzitter: Sorry dat ik u onderbreek, maar ik kijk ook een beetje naar de tijd. Dus ik zou willen pleiten om echt even te beperken tot de vragen.
De heer Kruger (BVR): Nou goed, ik ga wel door en ik zal de sneltrein achter zetten. Hoe gaat het met de schuldmaatjes? Dat is in 2020 is dat gestart, hoeveel schuldmaatjes hebben we inmiddels in Rijswijk? Een vraag voor de toelating in de schuldregeling, hoeven cliënten geen overzicht meer te overleggen? Dat heb ik eerder ook al aangegeven. Het is eigenlijk een beetje raar, want besef dat je financiële problemen heb, is ook goed. Dat je zelf eens ervoor gaat zitten van wat zijn eigenlijk mijn schulden. Dan uiteraard verwacht ik ook dat men een opgave heeft van bezittingen. Het zal niet de eerste client zijn, ik hoop dat dat sporadisch voor komt, die blijkt onroerend goed te bezitten in buitenland. Dus dat soort zaken moeten dan ook mee betrokken worden. Op pagina 10 staat een mooie tekening over het schuldenloket. Nou, ik zou die tekening uit die nota halen, want het lijkt wel een stand op een vakantiebeurs. Dat mensen gezellig aan tafel zitten met een balie met bordjes. Ik denk niet dat dat iemand vrolijk wordt als hij daar naartoe zou moeten, als hij zijn problemen wil bespreken. Dat mag ik aannemen, dat gaat toch in wat meer privacy sfeer. Merken we al meer van de dienstverlening aan ondernemers met schulden? We kunnen ons voorstellen dat door coronapandemie er al een aantal ondernemers zijn die wat hulp kunnen gebruiken. Wordt de gemeente goed gevonden door de ondernemers? Wat vinden ze ervan? Want heeft u al cijfers en wanneer komen die? Bovendien komen

problemen ook niet altijd uit de lucht vallen, want er moet ook aandacht worden besteed aan startende ondernemers. Steun bij het maken van een ondernemersplan, voldoende kennis van financiële zaken, kennis van fiscale gevolgen, want in mijn arbeidzaam verleden organiseerde ik regelmatig met de kamer van koophandel bijeenkomsten voor startende ondernemers. Dan blijkt er dus heel erg weinig inzicht te zijn. Wellicht kan er ook samenwerking worden aangegaan met beroepsorganisaties, want ze weten vaak niet waaraan ze beginnen en dan kan dat ver weg zakken, zodat ze ook aan het loket staan. De opmerking om ze te helpen aan een baan bij een vaste baas, dat is ook niet altijd de oplossing, want ze laten een spoor van ellende achter en allerlei verplichtingen. Nou, op pagina 24 daar geeft u aan over de bewaartermijn van de gegevens. Waarom worden niet voor langere termijn bewaard en gedigitaliseerd, want dat moet toch geen probleem zijn? Helaas komt het ook voor dat mensen in de schuldsanering hebben gezeten en na vrij korte tijd daar weer in terugvallen in de schulden. Dan is het altijd goed als je terug kan vallen op oudere dossiers. Dan kan je zien waar het nou misgegaan is en als dat verdwenen is, dan moet je er extra tijd en je bent die informatie kwijt. Goed is ook te zien dat de financiële paragraaf en risico's direct zijn meegenomen. Dat scheelt weer een boel vragen uit de raad. Nou, tot slot, we vinden het een heel duidelijk stuk en we zijn benieuwd naar de beantwoording van deze vragen in het eerste termijn. Dat was mijn bijdrage.

Mevrouw Van Amerongen (GBR): Ja, dank u wel, voorzitter. Op het eerste gezicht leek deze kadernota erg ingewikkeld. Veel wetten, veel kaders, veel wijzigingen ook in wetten, maar desondanks was het document erg prettig leesbaar. Je vloog er eigenlijk zo doorheen. Dus ik wil de wethouder hiervoor bedanken. Ik zal mij beperken tot mijn vragen, voorzitter. Mevrouw Jansen had het er ook al even kort over. Door de wijzigingen in de WGS kunnen we nu meer doen aan vroeg signalering, maar het stroomschema stopt eigenlijk wanneer een inwoner dit niet wil. Wat gebeurt er hierna? Verliezen we deze inwoner uit het oog of gaan we hier nog wel extra signalen opzetten? Ook wordt er aangegeven dat schuld hulpverleners nu zelf moeten zorgen voor inzage in de schulden van de inwoner en niet de inwoner zelf, maar dit is landelijk nog niet geregeld. Hoe gaan we dit dan zelf uitvoeren of kunnen we hier gewoon simpelweg nog niet mee beginnen en moeten we wachten tot het landelijk geregeld is? Dan wordt er gezegd dat inwoners vaak niet zoeken naar hulp bij schulden, omdat zij bang zijn direct een officiële schuldhulpregeling getroffen wordt, wat niet altijd het geval is. Nu focussen we vooral op het laagdrempeliger maken, maar hoe gaan we zorgen dat deze assumptie niet meer bij de inwoners ligt? Dus dat deze assumptie wordt weggehaald en dat zij eerder hulp kunnen zoeken. Ook kan de gemeente nu advies geven aan de kantonrechter na een uitspraak. Dat is met de wet AGS nu geregeld, maar vervolgens wordt er gezegd dat Rijswijk voorkeur geeft aan grip vooraan het proces, in plaats van achteraan. Dat begrijp ik, daar kan ik mij ook helemaal in vinden. Mijn vraag is of wij dit nou gaan doen of dat we dit nu niet gaan uitvoeren in Rijswijk? Tot slot, de laatste vraag. De verwachting is dat door de crisis inwoners met schulden toeneemt en daarmee ook de vraag op het FSP. Is het al meegenomen in de financiën en in het stuk? En wat gaat er gebeuren als er meer inwoners beroep doen op het FSP dan verwacht? Dat was hem, dank u wel.

Mevrouw Koegler-Böhm (RB): Ja, dank u wel, voorzitter. Ook vanuit Rijswijks Belang complimenten aan de wethouder voor het helder geschreven stuk. Echt in Jip-en-Janneke-taal. Dat kan Rijswijks Belang zeker waarderen. De ambitie van de kadernota is dat inwoners erop kunnen vertrouwen om snel en slagvaardig geholpen worden. Nou, dat is natuurlijk een prima ambitie. Ik moet ook zeggen, de afgelopen raadsperiode zijn er ook echt wel stappen gezet als het gaat over snel en adequaat helpen, maar ook bijvoorbeeld de laagdrempeligheid van het financieel servicepunt. Daarover horen wij echt heel veel goede verhalen van inwoners. We hebben nog wel een aantal korte vragen. In hoeverre lukt het de gemeente in de praktijk om binnen de wettelijke termijn van vier plus acht weken te komen van signaal tot plan van aanpak? Ziet de wethouder mogelijkheden om deze doorlooptijd in de toekomst nog verder te verkorten? Hoelang duurt het eigenlijk vanaf het moment dat het plan van aanpak er ligt totdat de inwoners daadwerkelijk gebruik kunnen gaan maken van de faciliteiten en tegemoetkomingen waar ze recht op hebben, zoals bijvoorbeeld de ooievaarspas op de Voedselbank? Tenslotte, op 1 januari gaan 10 gemeenten starten met het experiment

gemeentebelastingen. Tijdens dat experiment wordt onderzocht met behulp van de signalen over betalingsachterstanden op gemeentebelastingen mensen eerder in beeld kunnen komen. Ziet de wethouder mogelijkheden om dit volgend jaar ook voor Rijswijk zo op te gaan pakken?

De heer Krumeich (fractie Krumeich): Nou, ik heb de kadernota ook gelezen en hartstikke veel complimenten gekregen. Dus daar sluit ik mij bij aan. Ik heb toch nog mijn best gedaan om iets te vinden in de kritische sfeer. Heel veel in deze vergadering wordt ook gesproken over hele nette vroegtijdige signalering. Ik wil eigenlijk nog voor die vroegtijdige signalering iets aan de orde hebben, want voordat je … Dan heb je al een probleem en je moet hem oplossen. Dan is het laagdrempelig, maar dat is allemaal vanaf het moment dat er al ellende is. Nou wil ik niet helemaal plezant gaan zitten doen aan het eind van de avond, maar we hebben in het begin van de avond hebben we het over Mondriaan gehad, die in een kwaad daglicht zat. Kan Mondriaan zijn opleidingen niet inrichten richting gemeente Rijswijk. Die opleidingen verzorgt voor schuldhulpverlening. In het Rotterdamse heb ik het zelf geïnitieerd, waarin je in scholen, bij jongeren kan voorkomen dat ze in de ellende komen. Dus veel meer preventief. Dus ik wil veel meer inzetten op preventief beleid en dat wat er nu geschreven is in de kadernota aan curatief beleid, ben ik het gewoon helemaal mee eens. Dat is netjes, prima, maar aan de voorkant moet je volgens mij veel harder aan de weg timmeren. Misschien zelfs in gezinnen en huizen, maar goed, daar gaan we niet over, maar … Dus dat is een kanttekening die ik nog graag wil zetten. Als daar inspiratie op nodig is, ik heb wel ervaring dat scholingen. Dat Mbo-scholen zich inzetten voor deze groepen mensen. Dus dat is mijn toevoeging.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Bentvelzen.

Wethouder Bentvelzen: Ja, dank u wel, voorzitter en dank voor de complimenten die over de tafel heen zijn gegaan. Die zal ik zeker overbrengen naar de mensen die hier keihard aan hebben gewerkt. Voorzitter, er zijn vragen, er zijn een hele hoop vragen gesteld. Ik zal beginnen met het tijdspad waar mevrouw Van Nunen aan refereert. Volgens mij is mevrouw Van Nunen voor mij wel gewend als er een kadernota ligt dat er vervolgens een uitvoeringsagenda uit voortvloeit. Daarin zal het tijdspad, excuus, dan ook worden opgenomen. Indicatoren, ja, volgens mij denkt de raad er zelf ook aan mee, via de werkgroep sociaal domein. Daar zijn deze indicatoren in ieder geval uit naar voren gekomen in gesprekken die hierover hebben plaatsgevonden. Dus ik zal er naar kijken. U heeft aangegeven wat meer kwalitatieve indicatoren, van wat voor soort mensen gaat het. Ik zal kijken wat ik daar nog mee kan doen. U heeft aangegeven er zitten wat weinig in, in het kader van samenwerking met scholen en consultatiebureaus. Daarin denk ik dat de vraag van mijnheer Krumeich, die aan het einde van de rit zat, ook maar gelijk meeneem, maar er is ook in de kadernota opgenomen … Er is juist wel samenwerking met het onderwijs. Dat doen we samen met het financieel netwerk Rijswijk. Daarmee zitten we heel erg in een preventieve kader. Door zowel in het primair, dus in het basisonderwijs, als in het voortgezet onderwijs in te zetten zodat de kinderen en jongeren bewust maken van zaken rondom geld. Van hoe ga je om met zakgeld? Is merkkleding nou echt zo belangrijk? Wat als je in de verleiding komt tot frauderen of tot katvanger om geld te verdienen? Wat zijn de gevolgen daarvan? Het financieel netwerk Rijswijk heeft samen met haar maatschappelijke partners in het veld daar leskisten voor ontwikkeld, die zijn afgestemd op de doelgroep. Dus op kleine kinderen of de wat oudere kinderen. Die worden ingezet op school en het financieel netwerk organiseert ook het jaarlijkse jongerencarrousel. Daarin zitten de samenwerkingspartners die voorlichting geven, ervaringsdeskundigen die schulden hebben gehad, die in een traject hebben gezeten, die een strafblad hebben doordat ze gefraudeerd hebben in jongere leeftijd. Die vormen samen de carrousel en daar geven ze helemaal aan de voorkant, mijnheer Krumeich en mevrouw Van Nunen, echt voorin de, voor de vroeg signalering eigenlijk nog, geven ze daar een preventief veld voorlichting over. Mevrouw Oude Alink geeft aan, die campagne van het FSP, die is in mei geweest en krijgt het nog vervolg? Die krijgt zeker vervolg kan ik u aangeven. Daar zijn we druk mee bezig om daar in ieder geval nog een keer goed mee de boer op te gaan, zodat veel Rijswijkers of meer Rijswijkers nog bereikt worden. Daarover gesproken, we hebben tot nu toe aan vroeg signalen, die binnengekomen zijn sinds het financieel

servicepunt er is 3985 mensen aan vroeg signalen bereikt. Dus ik denk dat we daarin mooie stappen maken als het gaat om het FSP. We hebben het FSP, die heeft geïnvesteerd in het begin in het opbouwen van haar netwerk. Het netwerk, samenwerking met de partners, aangegaan de samenwerking met de schuldhulpmaatje, mijnheer Kruger verwees daarnaar. Nou, er zijn twaalf schuldhulpmaatjes nu getraind en gecertificeerd, mijnheer Kruger. Er zijn tot nu toe twintig mensen ook geholpen door die schuldhulpmaatjes. Nou, het FSP wordt verder nog ingezet communicatie en is aangesloten bij de Nederlandse Schuldhulproute, waardoor we ook bijvoorbeeld wederom in dat preventieve kader voor de vroeg signalering de geldfit plannen hebben gepresenteerd. Die zijn onlangs wel gecommuniceerd via de social media kanalen en de krant van Rijswijk. Daarin hebben we 1203 bezoeken gehad en 548 keer is de test gedaan door inwoners. Daarvan hebben 374 inwoners een advies gekregen. Daarin denk ik dat we mooie stappen aan het maken zijn. We zijn er nog niet, maar we zijn mooie eerste stappen aan het maken in Rijswijk als het gaat om de vroeg signalering. Dat mag ook wel, want als je de CBS-data erop naslaat, heeft 8,9 procent van de Rijswijkse inwoners problematische schulden. Ik benoem problematisch maar specifiek. Inwoners wachten namelijk over het algemeen lang, vijf jaar voordat er hulp wordt gezocht met schulden. Ondernemers wachten nog langer, mijnheer Loof, die wachten namelijk zeven jaar alvorens ze aan de bel trekken. We zijn inderdaad gestart met schuldhulpverlening voor ondernemers. Tot nu toe hebben er zes ondernemers direct of indirect gemeld. Dat zijn er nog niet heel veel. Ik kan u vertellen dat zeer binnenkort communicatie wederom de wereld in wordt geslingerd door mij en samen met mijn collega Armand van de Laar, vanuit integrale portefeuille van mij en economie, aan ondernemers om daar nog meer de aandacht op te vestigen en te laten weten dat we er in Rijswijk zijn voor die ondernemers als zij in de financiële problemen komen of zitten, zodat we die zo snel mogelijk op de juiste weg kunnen helpen. Dan is er wederom gevraagd om de **advies van de adviesraad**, excuus. Ik denk door alle kadernota's en uitvoeringsplannen waar ik mee bezig ben dat ik die zelf over het hoofd heb gezien, **maar die zal ik zeker toesturen, mevrouw Koopman, was onder andere iemand die daar om vroeg**. Cijfers heb ik volgens mij net gegeven. De heer Loof heeft nog aangegeven, nou, als er nou 16- of 17-jarige komt, bieden we die dan ook hulp of moet hij weg? Nou, ik heb net aangegeven, op scholen proberen we nu via de jongerencarrousel een hele hoop te doen. Daarnaast krijgen jongeren die 18 jaar worden een aantal maanden daarvoor een brief van het NIBUD, daar zijn we op aangesloten. Van joh, je wordt 18 jaar, wat moet je allemaal regelen? Zorgverzekering, zorgtoeslag, noem dat soort dingen maar op. Dus daar zijn we ook op aangesloten. Hoe leiden we mensen naar het FSP? Ja, dat doen we door onze communicatielijnen zo goed en zo kwaad als we kunnen in te zetten en door het FSP op een gegeven moment hoop ik steeds meer door mond-tot-mondreclame ook dat andere mensen en inwoners elkaar sturen naar het FSP en door de integrale samenwerking. Als je bijvoorbeeld in de bijstand zit en je hebt een gesprek met je consulent bij het WSP en het gaat niet goed, dan wordt er direct contact gelegd met het FSP. Op die manier proberen we er sneller bij te zijn voor onze inwoners. Er zijn vragen gesteld van joh, er is een groei die jullie voorzien of die ingeschat wordt. Ja, die is voorzien, want er zijn vooraf prognoses gemaakt dat we dat aankunnen als er heel veel aanmeldingen gaan komen bij het FSP. Er is gevraagd door mevrouw Jansen, wordt er wel een keertje extra gebeld als men nou hulp weigert in het kader van de vroeg signalering. Er wordt contact gezocht met de persoon in kwestie en diegene zegt in eerste instantie: nee, ik heb helemaal geen probleem, er is niets aan de hand. Dat we nog wel een tweede keer proberen contact te leggen met die persoon of een derde keer als dat nodig is. Nou, zover ik weet gebeurt dat wel. Zeker omdat er meerdere samenwerkingsverbanden zijn, zowel met de energieleveranciers, als met de zorgverzekeraars, als met de woningbouwcorporaties. Dus elke keer als er een belletje gaan rinkelen, daar gaat onze telefoontje ook rinkelen richting de inwoner om diegene toch het vertrouwen van te winnen om diegene te helpen vanuit het gemeentelijk orgaan. Beter Voor Rijswijk heeft nog gevraagd naar bewaartermijn van de gegevens, waarom is dat zo kort? Nou, daar is gewoon een wet voor. Dus dat is een wettelijke termijn waar we ons keurig netjes aan houden. Rijswijks Belang heeft nog gevraagd, in hoeverre blijven we eigenlijk binnen de doorlooptijd? Nou, ik heb begrepen dat we binnen de doorlooptijd blijven. Meer dan dat kan ik aan informatie momenteel niet verstrekken**. U heeft nog gevraagd, hoelang duurt het nu als er een plan ligt en dat er vervolgens stappen worden gemaakt voor een ooievaarspas en de voedselbank en dat soort zaken**. Dat weet ik niet. **Die**

vraag houdt u van mij tegoed. U heeft aangegeven, er loopt een pilot rondom de gemeentelijke belastingen en pakken we die volgend jaar ook op in Rijswijk? We kijken … Best practices pak ik altijd graag mee uit het land. Dat weet u van mij. Dus ik volg dat op de voet en als dat … Ik denk dat dat wel wat kan opleveren voor de gemeente, dan pakken we dat zeker ook in Rijswijk op als idee wat we zouden moeten doen. Mevrouw Jansen, ik wilde ook nog even zeggen, als er geweigerd wordt aan de telefoon, naar aanleiding van een telefonisch moment met de persoon in kwestie, dat we ook altijd nog vanuit vroeg signalering een keer op huisbezoek kunnen gaan. Niet om mensen achter de broek echt aan te zitten of te dwingen tot een schuldhulpverleningstraject of wat dan ook, maar wel om die mensen extra inzet te plegen en te helpen met hulp, in samenwerking met Meldpunt Bezorgd overigens. Voorzitter, dat waren wederom een hoop vragen.

De voorzitter: En een hoop antwoorden.
Wethouder Bentvelzen: Ik zit te lezen of ik nu … Ik heb geprobeerd volgens mij alles wederom te beantwoorden. Dus ik houd het hierbij.
De voorzitter: Dank u wel.

De heer Kruger (BVR, ter interruptie): Voorzitter, misschien zou het voor mijn bijdrage tweede termijn, maar ik heb ook gevraagd naar **waarom de gemeente de schulden moet gaan opzoeken en niet degene die zich als, die zich aandient, dat die geen opgave verstrekt**. Of het is mij ontgaan of daar is geen reactie op geweest van de wethouder.

Wethouder Bentvelzen: Voorzitter, dank. Daar is inderdaad nog geen antwoord op geweest, mijnheer Kruger. Dus dat heeft u, u heeft goed geluisterd. Dus dat is fijn. **U houdt dat antwoord van mij tegoed, want ik heb daar het antwoord nu niet voor klaarliggen**.

De voorzitter: Is er behoefte aan een tweede termijn? Beetje terughoudendheid, verzoek ik. Ja. Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ja, voorzitter, ik zal het even heel kort houden, want de vraag die ik over onderwijs stelde, ging niet over lespakketten, dan wel voorlichting, maar had echt betrekking op het vinden van gezinnen met schulden via consultatiebureau, dan wel primair onderwijs vooral, waar kinderen gewoon dagelijks komen en waar men mogelijk vragen heeft vanuit de leerkrachten, directie, over hoe gaat het daar in een achterliggend gezin. Dus dat vond ik een beetje vreemd dat in een kadernota schuldhulpverlening niet naast partners die u al noemt, onderwijs en consultatiebureau genoemd werden. Dus een totaal andere zin dan zoals de heer Krumeich het bedoelde. Misschien kunt u daar nog heel even op ingaan. Huisartsen zou u daar ook wel eigenlijk onder kunnen, of daarnaast kunnen zetten. Dan nog over de, en dat is mijn enige andere opmerking, nog over de indicatoren. Ik zie toch heel graag een verdere differentiatie in, zowel jong-oud, huishouden, werkend, niet-werkend. Eventueel ook, wat heel belangrijk denk ik ook voor ons is als raad, terugval in schuldhulpverlening na verloop van tijd. Dan bedoel ik niet na vijf jaar, maar toch binnen een korter termijn. Kunt u daar, en dan stel ik toch nog de vraag, voor 21 december ons in de kadernota meer kwalitatieve indicatoren ons doen toekomen? Nu vind ik het toch eigenlijk heel mager, alleen gericht op aantallen met eigenlijk een hele grote, ja, nou, weinig, laat ik het zo zeggen, weinig onderscheidende criteria. Ik kan niks met, er zitten vierduizend mensen, ik hoop het niet hoor, in de schuldhulpverlening in Rijswijk. Dan stel ik meteen de vraag daarachter, wie zijn dat dan? Welke mensen hebben in Rijswijk problematische schulden? Welke doelgroepen zitten daarachter?

De voorzitter: Mevrouw Van Nunen, kunt u afronden?
Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ja. Voorzitter, ik hoop dat het duidelijk genoeg is dat deze criteria voor mij toch wel belangrijk zijn. Dank u.

Mevrouw Oude Alink (GL): Ja, dank u. Ja, dit sluit redelijk aan op wat mevrouw Van Nunen net zegt. Inderdaad, als we de doelgroepen beter in beeld hebben dan zou dat heel erg helpen denk ik, maar misschien kunnen we ook in beeld krijgen wat dan de achterliggende redenen zijn voor schulden. Als er bijvoorbeeld energiearmoede speelt, dat dan heleboel gezinnen problemen hebben met de energierekening betalen of wij dat dan zouden kunnen horen. Dat was de vraag.

Mevrouw Koopman (D66): Ja, dank u wel. Nou, zo ver als de twee voorgaande sprekers gaan met de aantal indicatoren die ze willen zien, wil ik zeker niet gaan, maar mevrouw Bentvelzen, dank trouwens voor de andere beantwoording. Gaf aan dat ze goed weet wat er aan best practices speelt in het land. U kent vast ook wel het onderzoek van de stichting van schulden naar kansen. Daar wordt ook heel duidelijk aangegeven dat één van de hele effectieve methoden is, is goed interventies aan te laten sluiten bij de doelgroep. Dat is veel effectiever dan generieke interventies. Ook op de juiste manier doorverwijzen naar de juiste projecten die er zijn, van personen. Dus een hele goede intake en ik hoop dan ook bij de uitwerking dat u goed investeert in het financieel servicepunt, zodat deze mensen ook daadwerkelijk de capaciteit hebben om dit te kunnen doen, want als je daarop gaat bezuinigen, dan gaat het later wreken. Dus dat wilde ik graag nog meegeven. Nou, dan zien we wel tegemoet. De vraag die u had over de privacy, die heeft u niet helemaal genoemd, maar dat kunt u meenemen met de vraag van de heer Kruger, want u moet daar toch nog het een en ander uitzoeken waarom de gemeente dat zelf moet doen of de schuldverlener.

De heer Loof (VVD): Ja, voorzitter, dank u wel. Voorzitter, graag nog … Eerst bedankt voor de beantwoording aan de wethouder. Graag nog heel even kort over de hulp aan ondernemers. Graag extra kleine verduidelijking over hoe dat nou precies verschilt met, laten we even zeggen, reguliere mensen die daar zo, niet zijnde ondernemers die aankloppen bij het FSP. Of er al duidelijke beleidsregels ook daarop liggen. U zei dat er al wat ondernemers zich hadden gemeld. Hoe worden die in dat traject precies meegenomen? Zeker omdat het kennelijk een nieuwe groep is die wordt aangepakt. Of aangepakt, geholpen natuurlijk. Dat was hem op dat punt als het goed is. Ja, dat was hem. Dank u.

Mevrouw Van Amerongen (GBR): Ja, dank u wel. Nog twee korte vragen. Namelijk, hoe we gaan zorgen dat de schuldhulpverlener inzage kan geven in de schulden van de inwoners, als dit landelijk nog niet geregeld is. Sluit eigenlijk aan op de vraag van mevrouw Koopman. Of we ondanks dat het onze voorkeur niet heeft, gebruik gaan maken van de mogelijkheid om advies te geven aan de kantonrechter.

De heer Kruger (BVR): Dank u wel, voorzitter. Nou, ik heb in het tweede termijn geen vragen. De wethouder is erg transparant geweest met de beantwoording. Wat mij betreft zou het als een akkoordstuk door mogen gaan naar de raad, maar ik vrees dat dat misschien niet helemaal in zal zitten. Dank u wel.

De voorzitter: Dat gaan we zo direct even peilen.
De heer Kruger (BVR): Ja.

De voorzitter: Mevrouw Bentvelzen.

Wethouder Bentvelzen: Ja, voorzitter, dank. **Die landelijke regeling, mevrouw Van Amerongen, waar u aan refereert, dat ligt voor mij wel een beetje in hetzelfde licht als de AVG waar mevrouw Koopman om vroeg en de vraag die de heer Kruger heeft gesteld. Dus met uw welbevinden neem ik dat even mee en kom ik daarop terug**. De heer Loof, u vraagt mij wat is dan het verschil met een ondernemer of een gewoon privaat persoon als het gaat om schulden. Nou, om te beginnen heeft een ondernemer een hele andere administratie, een veel ingewikkeldere administratie als het gaat om schuldhulpverlening. Dus daar zit gewoon een stukje expertise op en daarnaast is het zo dat een ondernemer hier wel kan ondernemen, maar als we hem hier willen helpen, moet hij hier wel wonen. Dus dat is ook een belangrijke vereiste die we stellen. Daarnaast doen

we ook inzetten op, als dat nodig is, coaching/begeleiding naar werk, dan wel een schuldhulpverleningstraject vanuit het loket voor de ondernemers. Ik hoop dat dat voor u voor nu voldoende is. Dan heeft mevrouw Van Nunen nog aangegeven, ja, die kwalitatieve indicatoren. U heeft het over terugval et cetera. Mevrouw Koopman geeft aan dat het hoeft dan voor mij weer niet zo ver te gaan. Dat maakt het altijd een beetje lastig in de raad, wat nou wel, wat nou niet. Ik kan in ieder geval niet volledig blij maken denk ik vanavond, want die indicatoren kan ik wel toevoegen, maar op dit moment is daar nog geen data van. Dus dat moet er dan wel … Die monitor moet gemaakt worden en dat wordt op dit moment wel gedaan. Er is een begin mee gemaakt, maar ik kan dat niet voor 21 december opleveren. Dat daar al een hele … Dat ik een hele monitor op kwalitatief niveau aan kan …

Mevrouw Van Nunen (PvdA, ter interruptie): Ja, voorzitter, misschien zouden we een tussenweg kunnen vinden. Kijk, als aantallen wel kunnen worden gemonitord, dan weet je ook wat meer over de achtergrond. Dat kan ik mij bijna niet voorstellen. Dan weet je wie daarachter zitten. Ik ben al tevreden als u toch een aantal kwalitatieve indicatoren zou kunnen toevoegen voor 21 december. Helemaal uitgesplitst naar misschien de details die ik net vroeg, dat hoeft niet, maar wel type huishouden en bijvoorbeeld jong of oud. Is dat mogelijk?

Wethouder Bentvelzen: Voorzitter, voordat ik hieraan een toezegging vast hang. Dat maakt het altijd een beetje lastig. We zijn de monitor aan het maken. Ik denk dat het moeilijk wordt, maar **ik ga wel kijken wat ik kan doen voor 21 december en misschien dat ik daar voorafgaand aan de raad van 21 december dan nog even contact overleg met mevrouw Van Nunen of dat dan afdoende is**. Dat we daarin elkaar op een middenweg kunnen vinden. Voorzitter, dan is er nog, even kijken hoor. Een vraag gesteld door mevrouw Van Amerongen, wachten we op het … Die landelijke regeling had ik al aangegeven. U had nog **een vraag over wat we doen met die adviezen aan de kantonrechter, die moet ik u verschuldigd blijven, die stuur ik u nog even schriftelijk toe**. Wat we daar nu in Rijswijk mee doen, of we dat wel of niet doen. Nou goed, volgens mij heb ik daarmee de tweede termijn beantwoord, voorzitter.

De voorzitter: Ja, dank u wel. Ja, als ik het zo hoor, dan denk ik toch dat het een bespreekstuk gaat worden, omdat er eventueel misschien nog dingen worden toegevoegd. Is die conclusie juist?

Wethouder Bentvelzen: Ik zal voor de gemakkelijkheid voor de raad, die denk ik 21 december ook overvol is, de zaken die we hier in ieder geval met elkaar hebben afgesproken even in een apart document zetten wat er dan eventueel veranderd is aan de kadernota, zodat niet iedereen zich gek zit te bladeren in 29 pagina's.

De voorzitter: Ja. Tegelijkertijd hoor ik ook geen fundamentele bezwaren, dus we zouden het ook zo kunnen doen dat we hem **als akkoordstuk naar de raad toesturen en als iemand in de raad daar bezwaar tegen heeft, dan gaat hij alsnog naar bespreken toe**. Is dat goed? Ja, dan gaan we dat zo doen.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Nou, voorzitter, ogenblik. Ik wil ook zeker de vergadering van 21 december niet overbelasten, maar ik vind indicatoren nou geen detail. Dus ik heb onder voorbehoud …

De voorzitter: Nee, **maar u heeft alle recht met het voorbehoud om hem alsnog naar bespreekstuk te halen als datgene wat mevrouw Bentvelzen namens het college gaat doen u niet zint. Is dat akkoord? Ja.** Dan gaan we het zo doen. Een beetje de tussenweg zoeken. Dank daarvoor. Dan sluiten we dit punt af.

12. Raadsvoorstel Kadernota Jeugd en Onderwijs 2022 (21-069)

De voorzitter: Ik wou toch nog even doorgaan met het volgende raadsvoorstel. Dat is het laatste raadsvoorstel. Dan misschien heel even kort weer een korte schorsing en dan gaan we door naar de laatste

agendapunten. Dus nu het raadsvoorstel Kadernota Jeugd en Onderwijs. Ik ga even kijken wie daarover het woord wil voeren. Ik zie mevrouw Kistemaker, u mag beginnen. Dan ga ik de rest even noteren.

Mevrouw Kistemaker (GL): Ja, dank, voorzitter. Ja, een jaar geleden spraken we ook al over deze kadernota. Er waren toen heel veel vragen en opmerkingen. De wethouders beloofden om daarmee aan de slag te gaan. Dat zien we ook wel voor een deel terug. Ik moet zeggen, de opbouw van het stuk is wat ons betreft een stuk duidelijker en ik vind het heel prettig dat er is toegevoegd wat er al is gedaan. Dat heeft echt een toegevoegde waarde van het stuk. Ook ben ik blij dat mijn opmerkingen over het meldpunt voor vrijwilligers ter harte is genomen en uit het stuk is verdwenen. Daar is een hele mooie ambitie om vrijwilligers juist te ondersteunen voor teruggekomen. Die wijziging is voor ons echt essentieel. Van het anoniem melden van zorgen, naar het ondersteunen van mensen om die zorgen met de betrokkenen te bespreken en hen daarbij te helpen. Ik ben toch blij dat er ook heel veel essentiële punten openstaan. Veel van de opmerkingen die we in januari hadden, kunnen we hier eigenlijk gewoon halen. De financiële kaders ontbreken nog steeds ons betreft. De ambities zijn niet altijd even ambitieus. Het is veelal een beschrijving van wat we eigenlijk al doen. Bij de bullets van waar we verder op in gaan zetten, lezen we eigenlijk vooral continueren, voortzetten, door ontwikkelen. Weinig nieuws. Dat maakt dat ik mij, net als tijdens de besprekingen vorige keer, afvraag wat nu precies de toegevoegde waarde is van deze kadernota. Wat is nu precies de aanleiding geweest om deze kadernota Jeugd en Onderwijs te herschrijven? Want er lag eigenlijk best wel een goede kadernota Jeugd en Onderwijs, waaruit dingen die zijn verdwenen. Waarom zijn sommige stukken tekst nou wel letterlijk overgenomen en andere hoofdstukken zijn verwijderd? Is die nota geëvalueerd? Die vragen stelde ik vorige keer ook en die zijn eigenlijk nog steeds niet beantwoord. Dat roept bij mij eigenlijk wel de belangrijkste vraag op, waarom heeft dit bijna een jaar moeten duren? Wat hebben de wethouders nu eigenlijk concreet gedaan om deze nota naar een hoger plan te tillen? Ik zie dat onvoldoende terug in de nota en ik zou graag van de wethouders horen wat zij hebben gedaan het afgelopen jaar aan deze nota.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ja, voorzitter, wij hadden, naast wat mevrouw Kistemaker net al aangaf, eigenlijk een beetje dezelfde opmerkingen bijna een jaar geleden over de kadernota Jeugd en Onderwijs. Ik moet zeggen, ik ben er heel snel doorheen gegaan, ook omdat ik veel algemeenheden las. Naast wel degelijk ook verbeteringen wat ons betreft, maar ik heb mij vooral gefocust toch op het deel onderwijs, want jeugd vond ik heel algemeen. Dan denk ik: ja, dat opvoeding, ontwikkeling, ja, natuurlijk wil je dat zo optimaal mogelijk als gemeente faciliteren. Dat lijkt me logisch. Dus ik las daar ook inderdaad niet veel nieuws in, maar ik heb het toch vooral gefocust op onderwijs, omdat ik dat in de vorige kadernota Jeugd en Onderwijs ook heb gedaan. Dan vooral op het onderwijs achterstanden beleid. Wij hebben toegezegd, en volgens mij waren dat meer fracties, dat mag wel wat ambitieuzer en wat innovatiever. Niet alleen gericht op de reguliere gelden die van Rijk doorgesluisd worden naar bijvoorbeeld de vve, de voorschoolse educatie. Nou zie ik die innovatie nog steeds niet in de onderwijsparagrafen. Wel heel veel, en daarvoor dank, over een aanpak, zeker beter dan wat in de vorige nota staat, aanpak voor tijdig schoolverlaten en de zorg daaromheen. Dat is zeker een groot verbeterpunt, maar wat ik toch mis, is bijvoorbeeld partners als ouders in het onderwijs achterstandenbeleid. U kunt zich voorstellen dat ik daar erg de nadruk op wil leggen, ook omdat ik daar de meerwaarde van zien. De thuistaal en de schooltaal. De thuiscultuur en de schoolcultuur. Waarom staat daar zo weinig, dan wel niks over in? Dat vind ik jammer en dan heb ik het dus niet over de vve en contacten met ouders, maar echt over school en contacten met ouders rondom onderwijskansen, gelijke onderwijskansen. Dat vind ik jammer. Verder heb ik wat betreft de onderwijsparagraaf ook eigenlijk wel een paar vragen rondom dat NPO. Misschien kan de wethouder mij uitleggen wat nou de gemeente eigenlijk gaat doen in het kader van de gelden NPO. Scholen krijgen heel veel budget daarvoor, om naar deels eigen inzicht met een plan daaronder liggend natuurlijk, te investeren, maar wat is nou precies de rol van de gemeente Rijswijk. Laten we het daar maar even over hebben, in dat NPO. U zegt dat u daar gelden voor ontvangt, maar u beschrijft niet nader wat uw ambitie is om in het kader van NPO met scholen in Rijswijk te doen. Kunt u dat wat betreft in ieder geval

onze fractie nog eens helder formuleren? Voorzitter, hier houd ik het even bij in het eerste termijn. Dank u wel.

De heer Ezinga (VVD): Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, wethouders, voor het opnieuw aanleveren van deze kadernota. Het voelt als heel kortgeleden dat we dit hebben behandeld. We hebben hier toch een flinke boterham over gegeten in januari. Dat kan ik mij nog goed herinneren. Ik heb het teruggelezen en ik heb ook mijn eigen opmerkingen daaruit weten te destilleren. Ik kan mij, net zoals vorige fracties, zeker herkennen in een verbetering rondom de op- en aanmerkingen die ik toen heb gegeven. Ik moet eerlijk zeggen, ik heb ook niet echt nu aanvullende opmerkingen an sich, over datgene wat ik toen heb gevraagd als verbeteren. Dat ging specifiek over de rol en verbinding van het CNG en het preventieve, alsmede … Aantekeningen … Lekker kort, ja. De inbedding van de Covid-situatie in het kadernota als zodanig, als onderdeel vormend van het opgroeien en educatie. Nou, kort gezegd, ik ben met name benieuwd naar de reactie op de andere fracties die toch wel redelijk fundamentele vragen stellen. Die zal ik met nieuwsgierigheid volgen, maar voor nu is het voor deze termijn akkoord.

Mevrouw Koopman (D66): Ja, dank u wel. Nou, ook de fractie van D66 ziet dat beide wethouders nog eens goed naar deze kadernota hebben gekeken en vinden dat die sterk verbeterd is. We hebben nog wel … En mooi ook inderdaad de aandacht voor een aantal projecten, zoals bijvoorbeeld de real social en follow your dreams, om jeugdparticipatie breder te trekken. Nog wel een kritisch puntje. In eerste instantie dacht ik ook dat de financiële paragraaf er niet was. Hij zit een beetje verstopt in een infographic op pagina 6 en het zou de kadernota leesbaarder maken als de hoofdpijlers gewoon aan het eind ook onder het kopje financiële paragraaf worden opgenomen. Volgens mij heel simpel toe te voegen. Met ook iets meer aandacht ook voor mogelijke risico's. Ik heb de nota ook voorgelegd aan mensen in het onderwijsveld en die hadden nog wel een aantal aandachtspunten. De ambities die erin staan misschien ervoor zorgen dat die moeilijk te halen zijn. Ze hebben eigenlijk allemaal te maken met lerarentekort. Lerarentekort, lerarentekort en er staat in deze nota, op pagina 19, dat in Rijswijk men de formatie kan rondkrijgen en men betwist dat. Er zijn een aantal scholen, bijvoorbeeld Steenvoordeschool, die dat zeker niet kan. Dus het lerarentekort is echt ernstig, los van corona. Er zijn ook al scholen waar ze van naar vier dagen zijn gegaan, standaard. Dus dat is echt serieus. Het tweede punt is dat, en ik heb dat vorig jaar ook aangegeven, of in ieder geval in het begin van het jaar ook aangegeven, en dat is alleen maar erger geworden, de toename van het aantal kinderen dat zonder vast adres of dakloos is. Men komt dat steeds vaker tegen en daardoor lopen de achterstanden ook op. Dan mooi de aandacht voor laaggeletterdheid, maar we zijn blijkbaar heel effectief geweest, want sinds januari zijn we van twaalf naar tien procent gedaald. We zaten eerst nog op het landelijk gemiddelde, nu zitten we er ver onder. Dus ik zou zeggen: ga door met dat tempo, maar ik denk dat het een foutje is in het stuk. Ook daarbij, aandacht voor laaggeletterdheid in achterstanden, mensen met een taalachterstand. Door het lerarentekort loopt dat veel verder op, niet alleen in het aantal leraren, maar ook in de kwaliteit van de leraren, want er worden steeds meer onderwijsassistenten en niet-gekwalificeerde mensen ingezet om dat maar op te lossen. Dan nog een laatste opmerking. Dat gaat over het passend onderwijs en de samenwerking tussen jeugdmaatjes, schoolmaatschappelijk werker en school. Dat wordt aangemoedigd, daar moeten we echt op inzetten en dat werkt goed. Dus dat wilde ik nog even meegeven.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Dank u wel, voorzitter. Wij vinden dat er goede aanpassingen zijn gedaan in het document. Zoals eerder verzocht in het forum. Spreken ook onze waardering uit dat de samenwerking is gezocht met het onderwijs. Herkennen het stukje lerarentekort ook inderdaad. Ligt er nu wel een goed uitvoerbaar document, met aandacht voor diverse projecten die er zijn. Vanuit het CDA zijn we van mening dat de opvoeding primair bij de ouders ligt. Goed dat er aandacht op preventie en ontwikkeling ligt. We hebben hier verder geen aanvullingen op, opmerkingen over het document.

Mevrouw Jansen (Wij): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik ben toch een klein beetje verbaasd over een deel van de opmerkingen die ik hiervoor heb gehoord, want ja, Wij. Rijswijk heeft de afgelopen week met verbazing eigenlijk de nieuwe versie van de kadernota gelezen, want na tien maanden en een flinke dosis kritiek uit onze raad, heb ik toch het gevoel dat we oude wijn in nieuwe zakken gepresenteerd krijgen. Waar ik wel bij moet zeggen dat het wisselend is, want de ene wethouder heeft duidelijk haar huiswerk niet gedaan. Bijvoorbeeld bij de terugblik voor het onderwijshuisvesting, die heeft namelijk helemaal geen update gekregen. De situatie zoals beschreven is nog uit 2020. Dat vind ik al slordig, want we zijn tien maanden verder, dan kun je op zijn minst wel een update doen over een terugblik. Binnen het thema educatie, daar heb ik ook toch best wel een flink aantal kritiekpunten niet verwerkt gezien. Daarom herhaal ik nog maar eens de punten die ik toentertijd ook al gezegd en aangegeven heb, inclusief mijn collega de heer Van Dam. Ondanks dat in de doelstellingen van de educatie beschreven staat, dat indien mogelijk een startkwalificatie gehaald wordt, kunnen we in het verdere hoofdstuk niet lezen hoe men omgaat met jongeren die desbetreffende startkwalificatie niet halen. Er wordt alleen maar ingezet op terugleiden naar school, bij vroegtijdige schoolverlaters. Dat is jammer, want begin dit jaar stipte ik al aan dat jeugd die liever aan het werk gaan ook een bijdrage kunnen leveren aan onze maatschappij. Zolang ze niet thuis op de bank blijven zitten en wat doen om zich te ontwikkelen en eventueel een eigen boterham verdienen, zouden we dat als gemeente moeten toejuichen. Niet elk kind is gemaakt voor de schoolbanken namelijk. Dus Wij. Rijswijk hoort graag nog van de wethouder hoe we die kinderen ook accepteren en ondersteunen. Hierbij wel natuurlijk de kanttekening dat de wettelijke verplichting natuurlijk niet in de prullenbak hoeft, maar Wij. Rijswijk vraagt wel concreet om verder te kijken dan dat. Wederom zien we ook geen uitwerking voor de samenwerking met Delft op het gebied van passend onderwijs. Dan kunt u zeggen van ja, dat is wettelijk niet vastgelegd en wettelijk moeten we alleen met Den Haag en Leidschendam-Voorburg samenwerken, maar wat gebeurt er dan met de leerlingen uit Rijswijk die in Delft op school zitten? En weer ondersteuning nodig hebben vanuit passend onderwijs, want er gaat een grote hoeveelheid leerlingen op dit moment richting Delft. Zeker in het voortgezet onderwijs en dat aantal groeit alleen maar, zeker met name uit Rijswijk-Buiten. Dus Wij. Rijswijk zou daarom graag een uitwerking zien voor ook een samenwerking met Delft, ondanks dat het geen wettelijke verplichting is. Voorderest missen we concreet nog de volgende zaken, in zijn geheel in dit document: aanpak van eenzaamheid onder jongeren, aanpak achterstanden door corona, een toetsingskader, een financiële onderbouwing behalve een begroting. Niet alles, wat ik al zei, is hetzelfde, want de andere wethouder heeft duidelijk wel aantekeningen gemaakt tijdens de vorige behandeling en zoveel mogelijk de kritiek ter harte genomen en stukken aangepast en sowieso een update gegeven naar de huidige situatie. We hebben hier nog wel een kleine aanvulling voor het thema persoonlijke ontwikkeling. Hier ontbreekt voor Wij. Rijswijk nog een invulling hoe we jongeren beter gaan bereiken met de activiteiten die georganiseerd worden. Wij. Rijswijk hoort nog vaak de opmerking dat er zo weinig georganiseerd wordt voor jongeren. Het is natuurlijk zonde dat de vraag en aanbod elkaar niet weten te vinden. Wij. Rijswijk geeft dan graag de tip mee om het juiste medium te gebruiken om de activiteiten te promoten. Zoals de Engelsen dat mooi verwoorden: know your audience. Wij. Rijswijk is blij om te lezen dat activiteiten voor de doelgroep 12-plus verwerkt zijn in deze nota en hiermee geborgd zijn. Al met al, hebben we nog steeds een nota voor die zich voornamelijk houdt aan de wettelijk opgelegde taken en nauwelijks durft te innoveren of over grenzen durft te gaan. Het ontbreekt daar echt aan een visie die ons als gemeente uitdaagt een stapje verder te gaan voor deze jeugd. Daarmee wil ik een klein stapje zijwaarts maken. Een visie is namelijk soms buiten de lijntjes durven te kleuren en ik wil de wethouder Onderwijs daar bijvoorbeeld bij uitdagen en een voorbeeld te nemen aan uw collega Onderwijs, van nota bene uw eigen partij in Dordrecht, die langdurig twintig procent extra budget voor lessen beschikbaar stelt voor op basisscholen in achterstandswijken in de stad. Hierdoor konden deze scholen gemiddeld vijf uur extra les geven om achterstanden weg te werken. Niet een taak van de gemeente zou u zeggen, maar juist daarom … Juist zo innovatief en een prachtig voorbeeld van een visie die verder durft te gaan dan de wettelijke taken. Wij. Rijswijk is trouwens ook erg benieuwd naar de mening van de adviesraad Sociaal Domein. Daar hebben we hem weer, over deze visie, want we konden alleen het vorige advies terugvinden bij deze stukken. Gaat de adviesraad nog een nieuw advies formuleren of is dat juist niet nodig aangezien we eigenlijk dezelfde nota

bespreken? Om in onderwijstermen te eindigen. Dat deed ik de vorige keer ook al. Het huiswerk is slecht gemaakt en verdient nog steeds geen voldoende. Het document is zoals gezegd oude wijn in nieuwe zakken. Het roept het gevoel op dat de kritiek van de raad niet serieus genomen is en dat kan niet de bedoeling zijn. Dat is wat Wij. Rijswijk betreft erg teleurstellend.

De heer Kruger (BVR): Dank u wel, voorzitter. Ik ben er weer helemaal bij. Ja, Beter Voor Rijswijk vindt tien maanden wachten op een nota wel erg lang. Maar goed, hij is er inmiddels en daar zijn we al blij mee. Als we het stuk lezen, dan lezen we dat, wanneer het gaat om versterking en uitbreiding van ontwikkelingsgericht educatief aanbod gaat. Dit is nu verder uitgewerkt in de beleidsnota Onderwijsachterstand beleid en peuteropvang. Daar zijn we best blij mee. Deze hebben we namelijk al besproken in februari 2021, anderen hebben dat al eerder aangegeven. Er staat nog een vraag open, die ons schriftelijk zou worden toegestuurd, namelijk, waarom gaan de peuters in Rijswijk pas met 2,5 jaar naar de peuteropvang en niet vanaf twee jaar, zoals in veel omliggende steden is? Misschien na tien maanden tijd, heeft wellicht de wethouder de gelegenheid gekregen om dat nu te kunnen beantwoorden. Nou, en voorzitter, helaas moet de fractie constateren dat er ook behoorlijk wat copy en paste-werk, in goed Nederlands gezegd, zit van de vorige nota. Dat is niet per se dramatisch, want dingen die goed zijn die moet je gewoon niet weggooien, maar het is wel gek dat je zaken tien maanden tijd niet even verfrist. Oftewel, eventjes up to date maken. We hebben het over een voorbeeld te noemen op pagina 30 over peuteropvang waar staat, ik citeer: met ingang van 1 augustus 2020 uitgebreid van veertien naar vijftien groepen. Wat is er in augustus 2021 gebeurd? Aangezien Rijswijk behoorlijk groeit met veel jonge kinderen en heel veel nieuwe kindertjes erbij van jonge gezinnen. Nou, voorzitter, we zien graag een verbeterslag als het gaat om de samenwerking van de gemeente met de SPPOH. Beter Voor Rijswijk ontvangt eigenlijk steeds meer klachten. We zien ook graag terug als punt. Waar gaan we extra op inzetten? Daarnaast had de fractie het fijn gevonden als er concreet had gestaan bij zaken waarop we gaan inzetten en wat betreft de financiën eens goed onder de loep moeten nemen wie er waarvoor betaald? Valt dat onder onderwijs of valt dat onder jeugdhulp? Onze fractie denkt dat hier behoorlijk nog wat voortgang is aan te brengen. Dat waren mijn punten op eerste termijn, voorzitter.

Mevrouw Koegler-Böhm (RB): Ja, dank u wel, voorzitter. We hebben in januari uitgebreid met elkaar de kadernota besproken en ik kan aansluiten bij de voorgaande sprekers, die aangeven dat de concretiseringsslag deels gemaakt is, maar deels ook niet. Als je bijvoorbeeld kijkt naar de doelstellingen voor de thema's opgroeien en opvoeden, maar ook educatie, dan zijn die gewoon identiek overgenomen van de vorige versie. Terwijl we juist ook die doelstellingen en die maatschappelijke effecten tijdens de raad en het forum in januari uitgebreid besproken hebben met elkaar. Dus daarom wel de vraag aan de wethouder, wat hebben jullie nu in die tien maanden met de input vanuit de raad gedaan? En welke wijzigingen zijn nu doorgevoerd, waardoor de raad nu wel akkoord zou gaan met de kadernota? Daarnaast nog vragen over twee onderwerpen. In de visie staat beschreven dat we niemand laten vallen. Nou, dat is natuurlijk een hele goede ambitie, daar kunnen allemaal achter staan. Toch kennen we in Rijswijk ook allemaal voorbeelden dat er wel kinderen en jongeren tussen wal en schip vallen. Een van die voorbeelden heb ik in juli nog aan wethouder Besteman gemaild. Dan zie je toch dat er jongeren al jaren buiten het systeem valt. Geen startkwalificatie heeft, nu 18 jaar is geworden en al inmiddels een Wajong-uitkering heeft, maar juist in die gevallen komt geen oplossing vanuit de gemeente. Dat zijn nou juist die gevallen die je ook in een kadernota, in een soort visie terug zou willen zien. Wat gaan we nu met die jongeren doen, die niet binnen het systeem passen? Terug gaan leiden naar school, terug herleiden naar simpele dagbesteding? Maar niet jaren achter elkaar thuis laten zitten. Dus dat mist Rijswijks Belang wel in de kadernota. Verder hebben we als speerpunt echt ouders die primair verantwoordelijk zijn. We ondersteunen jeugd en hun ouders daar waar nodig is. Nou, daar staat het Rijswijks Belang helemaal achter. Wat wel opvalt, is dat de beschikbare ondersteuning voor de Rijswijkse ouders op dit moment nog steeds vooral bestaat uit individuele zorg of hulp. Nog altijd ontbreekt het eigenlijk aan opvoedcursussen voor onze ouders. Ik heb in Midden-Delfland gezien dat die wel beschikbaar is, maar voor Rijswijk is die toch nog steeds het hele jaar niet beschikbaar geweest. Ik heb er al vaker om gevraagd bij de

wethouder. Die opvoedcursussen zijn gewoon preventief, groepsgewijs, kostenbesparend, werkt efficiënt, krijgen ook nog een eigen netwerk. Dus ik zou de wethouder echt willen vragen om te zorgen dat het volgend jaar in het cursussenaanbod terugkomt.

De voorzitter: Dank u wel. Welke wethouder mag ik als eerst het woord geven? Mevrouw Bentvelzen?
Wethouder Besteman: Ja, maakt niet heel veel uit denk ik, voorzitter, maar …
De voorzitter: Nou, gaat u als eerste dan. Mevrouw Bentvelzen is al een keertje geweest.

Wethouder Besteman: Ja, precies. Ja, dat is goed. Dan steek ik van wal, voorzitter, dank u wel. Dank ook aan de raad voor de inbreng. Net als mevrouw Bentvelzen heb ik mijn best gedaan om alles mee te schrijven. Ja, we spreken vandaag weer over de kadernota Jeugd en Onderwijs. Een aantal fracties is daar content over. Een aantal heeft ook nog wat kritische opmerkingen. Misschien is het goed om even bij het begin te beginnen. Start van dit proces is geweest in november 2019, waarin we met Onderwijs en ook de geïnteresseerde raadsleden hebben gekeken wat is er nodig in vervolgend kadernota, die afliep in 2020, als het gaat om Jeugd en Onderwijs. Welke kaders, in algemene en brede zin, zoals de burgemeester begin van de vergadering zo mooi zei, nemen we mee vanuit het veld en vanuit de raad. Nou, dat heeft geleid tot de kadernota die we begin dit jaar hebben besproken. De raad heeft toen nog zeer zinvolle opmerkingen meegegeven, inderdaad een aantal fracties verwijzen daar al naar. Die hebben wij er ook bij gepakt. We hebben gekeken naar de inbreng van de fracties destijds, maar ook de lijst van toezeggingen, waar een aantal interessante en zeer nuttige onderdelen en toezeggingen ook zijn gedaan door ons aan de raad. Die hebben we verwerkt in een brede visie op jeugd en onderwijs zoals die nu voorligt. Die ziet er op toe in algemene zin dat we ervoor staan vanuit de gemeente dat jongeren, jeugdigen zich vrij en veilig kunnen ontwikkelen. We willen graag dat zelfredzame, maatschappelijk betrokken volwassenen worden. We zetten daartoe in op een zo goed mogelijk opgroei en ontwikkelklimaat en bevorderen daarmee de kansengelijkheid. Nou, dat is in zijn algemene zin de visie, zeg ik dan maar meteen tegen mevrouw Jansen. Dat betekent dus dat je naast de wettelijke educatietaken die in het onderdeel educatie met name terugkomen, ook inzet op persoonlijke ontwikkeling. Dus dat betekent activiteiten buiten de schooltijd, waar wij ook in het kader van de onderwijsachterstanden nota destijds met elkaar over gewisseld. Dus dat is in de brede zin de visie. Ja, dan zegt mevrouw Kistemaker, als ik haar goed begrijp, ja, wat is nou eigenlijk die ambitie? Kan dat niet wat hoger gesteld worden? Nou, ik denk dat mevrouw Koopman het ook heel helder heeft aangegeven, ook begrijp ik uit haar bijdrage dat ze contact heeft gehad met het onderwijs, wat ik zeer waardeer. Op sommige punten is deze visie voor onderwijs al best enorm hoog. Dat heeft zeker ook te maken, zoals mevrouw Koopman ook heel terecht zegt, vanwege dat lerarentekort wat echt een enorm groot en allesomvattend bijna probleem is, naast corona, waar de scholen natuurlijk ook nog mee te maken hebben. Dat is misschien ook denk ik goed om hier even onder de aandacht brengen. Deze nota is verwerkt de afgelopen maanden, of aangepast moet ik zeggen. Ja, ook scholen en andere partners zijn betrokken geweest bij het opstellen van de nota. In het begin, maar ook later heb je natuurlijk weer dat gesprek met hen willen voeren. Ja, het is zo dat corona grote impact heeft op het onderwijs. Dat hoef ik u allemaal niet te vertellen. Dat de prioriteiten daar soms ook wat anders liggen dan wij vanuit de gemeente zouden willen zien, want we vragen nu op een aantal momenten willen voorleggen. Maar goed, deze visie die voorligt is de kapstok in feite voor al het onderliggende beleid. Dus we werken allemaal gestructureerd tool naar die ontwikkeling van de jeugdigen en dat bevorderen van de kansengelijkheid. Dat misschien even ter inleiding, voorzitter. Dan loop ik ook alle fracties nog even langs.

De voorzitter: Ik hoop niet dat dat alleen de inleiding was, want dan wordt het heel laat vanavond.
Wethouder Besteman: Nou, ik heb volgens mij een aantal vragen al in de inleiding al meegenomen, voorzitter. Dus ik ga mijn best doen om het efficiënt af te handelen, als ik uw opmerking zo mag vertalen. Nou, de financiële kaders ontbreken, geeft mevrouw Kistemaker aan. Ja, ook eigenlijk daar heeft mevrouw Koopman ook al antwoord op gegeven. Er zitten inderdaad, misschien niet op een al te logische plek als ik het zo begrijp van D66, maar de financiële kaders zijn opgenomen in de raad. Ik denk dat het goed is als we nog even kijken

naar wat een logische plek zou zijn. Nou, over die ambitie heb ik denk ik al het een en ander gezegd. Even kijken. Nou, de Partij van de Arbeid geeft ook aan, ja, het zijn algemeenheden en we zien ook verbeteringen. Nou, dat is inderdaad in het kort ook wat die kadernota is. De focus vanuit onderwijs. Ja, de focus vanuit de kadernota Jeugd en Onderwijs is natuurlijk wel die brede visie op onderwijs en persoonlijke ontwikkeling van jeugdigen. Dat is nou exact wat in deze nota staat. Als het gaat om het ontbreken van ouders, heb ik mevrouw Van Nunen ook een opmerking over gehoord, over de thuissituatie. Ben ik het niet met haar eens, want het is juist zo dat in de nota onderwijsachterstanden ouders natuurlijk een hele belangrijke en ook benoemde groep zijn, als het gaat om het wegwerken of het voorkomen van taalachterstanden. Dus die ouders die hebben een zeer prominente rol. Misschien nog even in dat licht ook van taalachterstanden, want ik weet ook dat dat een onderwerp is dat mevrouw Van Nunen zeer aan het hart ligt. We zijn onlangs ook weer in gesprek geweest met schoolbesturen om te kijken of we de schakelklas kunnen uitbreiden, omdat we ook zien dat, mevrouw Koopman refereerde ook al naar de laaggeletterdheid, dat is een serieus maatschappelijk probleem. We willen dat in een zo vroeg mogelijk stadium aanpakken en vandaar ook onze actie om die schakelklas uit te breiden. Als het gaat om de NPO-gelden, voorzitter, ja, is het op dit moment nog onduidelijk hoeveel geld de gemeente precies krijgt vanuit het rijk. We verwachten dat wel, nou ik hoop in de decembercirculaire, maar het is al wel … We zijn daar natuurlijk als gemeente allang over in gesprek met onderwijs. Het onderwijs heeft zelf analyses klaar zo'n beetje. Nou, ter illustratie is er één van de VO-besturen die ons heeft gevraagd om juist ook meer in te zetten op die buitenschoolse activiteiten voor de oudere leerlingen. Nou, dat is onder andere ook iets waar mevrouw Jansen het over heeft. Dat is voorzien dus in het NPO-traject, maar zit zeker ook in de expeditie en de persoonlijke ontwikkeling en het aanbod wat we daar doen. Dus dat tackelen we zo. Nou, nog even aanvullend over die NPO-gelden. We zijn in gesprek met de schoolbesturen, maar zeker ook met de regiogemeenten, die natuurlijk ook NPO-gelden hebben. Dus we kijken ook hoe we dat in samenhang en in samenspraak vooral met onderwijs kunnen inzetten. Nou, de VVD was ook, zag ook een verbetering begreep ik van de heer Ezinga. Nou, hartstikke fijn. Ja, u heeft inderdaad vorige keer ook, zoals u zelf ook al zegt, opmerkingen gemaakt over het CNG en de covid-situatie. Ja, we zitten daar natuurlijk ook weer nu middenin. We zien ook besmettingen op scholen. Nou, ik hoef het u allemaal niet te vertellen, want u volgt ook het nieuws, maar ook in Rijswijk is dat aan de hand. Dus we zitten nog steeds in een hele pittige periode voor dat onderwijs. Als het gaat om de ambitie. Ja, ik kom dan bij de fractie van D66. Een kritisch puntje van mevrouw Koopman over de te hoge ambitie, mogelijk, wordt vanuit onderwijs aangegeven. Dat komt inderdaad door dat lerarentekort. Ik denk ook de covid-situatie. Dus dat is zeker een heel groot aandachtspunt. Ik ben ook blij dat u hier aandacht daarvoor vraagt en dat geldt ook voor de laaggeletterdheid, want dat is ook zeker een punt. Ik noemde net al even die schakelklas, maar ook in relatie tot personeelsgebrek, is dat … Nou ja, lopen we daar ook gewoon weer tegenaan. Dus daar moeten wel alle zeilen bijgezet worden. Dus zeker een reëel probleem. De fractie van het CDA, nou, noemt de goede aanpassingen. Dank daarvoor en inderdaad de samenwerking met onderwijs, die ten grondslag heeft gelegen aan het tot stand komen van de nota. Nou, de fractie van Wij is verbaasd. Ja, ik begrijp dat dan niet helemaal, voorzitter, maar dat zal u dan misschien weer niet verbazen. Onderwijshuisvesting is, als ik het goed heb begrepen van mevrouw Jansen, nog niet helemaal up to date. Nou, dat zou kunnen zijn, want de raad heeft daar natuurlijk onlangs over besloten en het kan zijn, nou ja, dat er iets in de procedures niet helemaal goed is gegaan, maar dat is natuurlijk niet goed. Dus ik stel voor dat we dat gaan aanpassen in de nota, mocht mevrouw Jansen daar een punt hebben. Daar ga ik helemaal vanuit. Ja, als het gaat om de startkwalificatie. Ik kan mij nog herinneren dat mevrouw Jansen daar in de vorige behandeling ook over heeft gesproken. Het is zo dat bij thuiszitters, ja, een wettelijke taak is om leerlingen terug te geleiden naar school. Mevrouw Jansen hoor ik eigenlijk vragen. Beste wethouder, beste college, kunt u afwijken van uw wettelijke taak? Nou, ik ben dat niet van plan. Ik vind het van groot belang dat we jongeren op school houden zolang dat gaat, met de allergrootste inzet die mogelijk is toe leiden naar een startkwalificatie, want we weten gewoon dat als er een basis is van een opleiding, kinderen en jeugdigen daar hun leven lang plezier van hebben. Dus dat gun ik ieder kind, voorzitter. Als het gaat om de samenwerking. Ja, wettelijk gezien doen we dat inderdaad met Den Haag en Leidschendam-Voorburg. Daar hebben we vorige keer ook over gesproken. Dat betekent natuurlijk niet dat kinderen niet naar Delft op school gaan, of naar

andere gemeenten. Natuurlijk, de praktijk van alledag is nou eenmaal zo in deze stedelijke regio dat kinderen over en weer naar school gaan. Dat betekent dan ook niet dat dat niet kan of dat we niet, dat daar geen passend onderwijs voor beschikbaar is. Dat zou natuurlijk juist haaks staan op de doelstelling van dat passend onderwijs. Als het gaat om het toetsingskader, doen we dat natuurlijk tegelijkertijd met de financiële cyclus, één keer per jaar. Dus dat … Ja, is wat het is. Ik kan mij best voorstellen dat er vanuit de raad, en daar hebben we het ook op het stadhuis over gehad, de behoefte is om dat wat op onderwijs breed gebied te doen. We zijn daar nu ook mee aan het werk en aan het kijken of we daar zinvolle rapportage over kunnen opstellen. Dus dat wil ik u alvast meegeven. Ja, als het gaat om de jongerenactiviteiten. Heeft mevrouw Jansen nog een hele belangrijke opmerking ook gemaakt. Inderdaad, we hebben flink ingezet op meer activiteiten. Ook activiteiten voor een bredere doelgroep, maar we blijven daar ook vol op mee communiceren, want ja, hoe meer bereik is hoe beter natuurlijk. Dus dat is zeker een tip die wij ook meenemen en hij stond ook op de planning, want richting de kerstvakantie gaan de activiteiten natuurlijk ook weer los. We hopen dat ook op een structurele manier te doen. Ja, misschien nog heel even, voorzitter, ook tegen mevrouw Jansen, want zij daagt mij toch een beetje uit merk ik, als het gaat om de innovatie die zij zoekt of zou willen zien in de nota. Kijk, het is zo dat we op het gebied van onderwijs een aantal wettelijke taken hebben. Nou, daar hoeven we niet heel erg ingewikkeld over te doen. Die moeten we gewoon zo goed doen als mogelijk. Dat is ook onze ambitie, maar daarnaast hebben we als gemeente natuurlijk ook inzet vanuit de onderwijsbegroting. Juist op die persoonlijke ontwikkeling en dat zijn de activiteiten die we buiten schooltijd organiseren met partners in de stad op het gebied van taal, cultuur, sport, natuur, techniek. Dat zijn zaken die natuurlijk bij uitstek bijdragen aan het ontwikkelen van talenten. Eén onderwerp wil ik ook zeker noemen en dat is ons extra project onderwijs en arbeidsmarkt. Nou, we kunnen daar van mening over verschillen of dat innovatief is of niet. Ik vind van wel en ik weet ook dat wat we doen in dat project leidt tot concrete resultaten, want dat is waar we het voor doen. Dus betere stageplekken, meer stageaanbod voor kinderen en jongeren in de regio. Dus dat is wat het is.

De voorzitter: Kunt u proberen tot een afronding te komen?

Wethouder Besteman: Ja, voorzitter, ik zou het kort houden. Dat heb ik niet gedaan. De peuteropvang, die de heer Kruger hier inbrengt. We zijn op het moment aan het onderzoeken of we dat binnen begroting mogelijk kunnen aanpassen. De leeftijd kunnen verlagen naar twee jaar. De verwijzing die de heer Kruger doet in de nota, als het gaat om de data die niet zouden kloppen. Ja, dat staat als ik mij goed herinner in de terugblik. Dus dat gaat over een periode die geweest is. De klachten die bij de fractie van Beter Voor Rijswijk zijn binnengekomen. Ja, daar zou ik heel graag, maar het liefst buiten deze vergadering om, nader met de heer Kruger over willen spreken, want ik denk dat we dat serieus moeten nemen. Wellicht is het dan te bespreken in het regio overleg wat we ook hebben. Even kijken. De financiën staan erin, heeft de heer Kruger nog iets over gezegd. Persoonlijke ontwikkeling en de educatie staat dan op de onderwijsbegroting. Ik hoop dat dat uw vraag beantwoord. Mijn aantekeningen zijn wat cryptisch. Rijswijks Belang, tot slot, voorzitter, maar mijn licht gaat uit hier. Nou, ik … Er is een concretiseringsslag gemaakt, voorzitter, zoals ook gevraagd is in de raad destijds. Als het gaat om de thuiszitters, maakte mevrouw Koegler ook een heel belangrijke opmerking wat mij betreft. Ja, proberen we natuurlijk juist bij gevallen, bij jongeren moet ik zeggen, ja, die niet volgens een gemiddelde aanpak kunnen aarden, die aanpak op maat te doen. Dus dat blijft natuurlijk altijd belangrijk. Zeker als het gaat om thuiszitters, want ik kan u verzekeren dat er zijn jongeren die echt onze aandacht nodig hebben, maar zeker ook verdienen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Bentvelzen.

Wethouder Bentvelzen: Ja, voorzitter, ik vlieg er nog even doorheen, want ik heb volgens mij niet zo heel veel vragen meer gehad. Mevrouw Koegler refereert nog aan de **opvoedcursussen**, die wel in Midden-Delfland te vinden zijn, maar niet in Rijswijk. Ik heb hem heel even snel gegoogeld, want ik dacht hoe kan dat nou. We hebben het er wel over gehad namelijk in de overleggen met JGZ, de jeugdgezondheidszorg. Ik zie inderdaad

dat die opvoedcursussen in Midden-Delfland al operatief zijn en dat die daar wel in groepsverband, maar wel digitaal plaatsvinden, in het kader van corona. **Ik zal het even navragen waarom dat in Rijswijk nog niet operatief is**, maar ik kan u wel geruststellen dat Midden-Delfland dan wel weer de enige gemeente is, als je kijkt naar JGZ, die dat al wel digitaal al helemaal in een platform heeft gegoten. Dus wellicht dat dat volgt. Ik weet dat de JGZ ontzettend haar best doet om digitaliseringsslag te maken en tegelijkertijd levert JGZ ook weer personeelsleden aan de GGD om de vaccinaties op orde te brengen. Er is nog een vraag gesteld door mevrouw Jansen over de adviesraad. Komt er nog een nieuw advies? Nou, die komt er niet. Het is geen nieuwe kadernota, maar een kadernota die is aangepast. Om die reden komt er geen nieuw advies. Die wilde ik u nog meegeven. U gaf aan nog even in de persoonlijke ontwikkeling, hoe gaan we die jongeren nou beter bereiken? Gebruiken we wel de juiste kanalen? Nou, misschien dat we daar een keer over moeten brainstormen met elkaar. Dat we als raad op TikTok moeten ofzo, om die gasten allemaal te bereiken, want dat is volgens mij tegenwoordig het medium willen we jongeren bereiken en niet meer via facebook. Dat is een beetje oldskool aan het worden. Dus we moeten daarin misschien wel een slagje gaan maken, binnen de gemeente en ikzelf ook. Voorzitter, dan heb ik volgens mij nog één opmerking van mevrouw Kistemaker, in het kader van het anoniem melden. De behoefte van anoniem melden, ja, die is er. We moeten alleen wel waken dat er een duidelijke afstemming plaatsvindt met veilig thuis, want dat is immers wel het bekende meldpunt voor het huiselijk geweld. Dus dat is wat wel willen bewaken en willen borgen. Voorzitter, ik heb volgens mij verder geen vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de tweede termijn, waarbij ik u echt wil vragen om dat te beperken tot concrete verzoeken en verduidelijkingen die nog niet zijn gegeven. Even exposés achterwege te laten, want anders wordt het heel laat vanavond. Wie mag ik het woord geven? Ik zie mevrouw Kistemaker. Ja.

Mevrouw Kistemaker (GL): Ja, als ik het goed begrijp dan is deze nota dus voorgelegd aan onderwijs en heeft het daarom wat langer geduurd. Als ik het goed begrijp, maar als ik het hoofdstuk op educatie lees, dan zie ik daar niks fundamenteels in veranderd. Dus, terwijl u ook zelf aangeeft van het lerarentekort en door die corona, dat zijn eigenlijk de belangrijkste uitdagingen momenteel voor het onderwijs. Dan lees ik eigenlijk gewoon precies dezelfde tekst als een jaar geleden over het lerarentekort en dat de formatie nog rond te krijgen is. Dus ja, ik vind het toch lastig en kunt u dan toch nog iets concreter zijn over hoe dat proces dan precies is gelopen? Heeft u de nota rondgemaild naar een aantal schoolbesturen? Of zijn er bijeenkomsten geweest? Want zoals het nu op mij overkomt denk ik echt dat dat niet tien maanden had hoeven duren. Dat het echt wat sneller had gekund. Dan tot slot nog even over de financiële kaders. Ik heb geen problemen met waar het staat in het document, ik had het ook al wel gezien. Ik had daar iets meer van verwacht. Ik had iets meer verwacht dan drie bedragen per hoofdthema, maar als dit het is, is dit het blijkbaar.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ja, voorzitter, dank u en dank wethouders. Dan toch nog heel even over dat onderwijsachterstandenbeleid, want dat vind ik voor mij in ieder geval het belangrijkste onderdeel. U zegt, wethouder Besteman, we gaan voor gelijke kansen onderwijs, maar het maakt nog steeds uit … En dat is niet in Rijswijk zo, maar in Nederland, waar je wieg heeft gestaan voor je toekomstkansen. Dat is natuurlijk een enorme open deur, want die kent iedereen, maar daar kan de gemeente iets aan doen. Door heel ambitieus, progressief in te zetten op dat gelijke kansen onderwijs. Dat betekent dat je leerlingen ongelijk moet behandelen, wil je ze gelijke kansen bieden. Dat is ook weer een algemene uitspraak. Ik zie in de nota staan dat scholen aanvragen kunnen doen voor extra onderwijsachterstandengelden. In hoeverre wordt daar gebruik van gemaakt en welke mogelijkheden biedt u daarin? Gaat u daarin vrij ver? Mevrouw Jansen noemde het voorbeeld van een partijgenoot van u in Dordrecht, maar ook een partijgenoot van u in Den Haag gaat … Wat mij betreft wat ik van de heer Bredemeijer weet en het college natuurlijk ook, een stuk verder in dat gelijke kansen onderwijs van de gemeente Rijswijk. Ik zou u willen vragen om daar toch nog een stapje verder in te doen. Bijvoorbeeld in Den Haag kijken ze wel degelijk naar hoe bijvoorbeeld de schooladviezen worden gegeven, op basis bijvoorbeeld van taligheid. Daar wordt door de wethouder zelf, en dat vind ik heel dapper

van hem, heel kritische kanttekeningen bij geplaatst naar schoolbesturen, dan wel schooldirecties. Bent u bijvoorbeeld tot zoiets ook bereid om … Het staat niet in de nota dus ik denk het van niet, maar dat zou nou een stap verder zijn … Daarmee zou u een stap verder hebben gezet in dat gelijke kansen onderwijs, wat Partij van de Arbeid betreft dan in ieder geval. Nou, laat ik het even beperken tot wat we hier op papier hebben, want wat er niet staat dat kunnen we er ook niet meer aan toevoegen. Dat denk ik niet, maar dat geeft wel een stukje ambitie aan van u als wethouder, of u als college, als beide wethouders ….

De voorzitter: Mevrouw Van Nunen, u kunt altijd nog een amendement indienen om zaken toe te voegen. Dus, ja …
Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ja, nou ja, die aanvraag voor onderwijsachterstandengelden is dat … Hoe breed is dat? Kan dat vrij royaal worden aangevraagd? En wie kunnen dat dan aanvragen? Basisscholen, voortgezet onderwijs? Kunt u mij aangeven hoever u daarin wil gaan? Ook in bijvoorbeeld inzet van gemeentelijk budget, buiten de rijksgelden om. Voorzitter, hier beperk ik mij toe. Dank u wel.

Mevrouw Jansen (Wij): Ja, dank u wel. Laat ik beginnen even met, mevrouw Besteman had het over ja, misschien inderdaad dat er dingen niet geüpdatet zijn. Ik citeer even in dit geval, en dat is niet om de tijd …
De voorzitter: Ja, ik zou toch even willen vragen concrete verzoeken en onduidelijkheden …
Mevrouw Jansen (Wij): Snap, maar ik vind het ook heel belangrijk en ik begrijp dat de tijd laat is, maar ook dit onderwerp is net zo belangrijk.
De voorzitter: Ja, maar we zijn inmiddels hier ook wel al drie kwartier mee bezig. Dus ik heb alle ruimte gegeven.
Mevrouw Jansen (Wij): Snap ik, maar ik wil wel …
De voorzitter: Ja, ik ga toch, sorry, mevrouw Jansen, want anders loopt het uit de hand. Ik heb alle ruimte gegeven tot nu toe. Ik ga het toch even wat strikter doen. Mijn vriendelijke verzoek is concrete verzoeken aan het college en verdere vragen voor verduidelijking.

Mevrouw Jansen (Wij): Maar de vraag was ook, luidt letterlijk van of ik erop kon wijzen waar de fouten zaten en dat doe ik dus bij deze. De terugblik in onderwijshuisvesting heeft het namelijk over dat kind centrum Buitenwijk geopend is en de montessorischool Parkrijk in de tijdelijke huisvesting is gestart. Zover ik weet, is inmiddels Parkrijk in zijn, hoe heet het, vaste locatie geplaatst. Dit soort kleine dingetjes maken het, en ook dat er in 2019 is veel gebeurd. We zitten in 2021 dus dat zou gewoon aangepast moeten zijn. Dus dat betreft de aanpassingen waar ik het over had. Dan het tweede ding. Ik vraag u niet af te wijken van de wettelijke taken. Dat zeg ik namelijk letterlijk. Ik zeg namelijk gooi het niet in de prullenbak. Ik vraag u verder te kijken en juist dus ook beleid te maken voor jongeren die buiten die boot vallen. Door gewoon te werken en niet verder te leren in een schoolbank, maar wel te leren door te werken. Daar vraag ik u beleid op te maken. Als laatste wil ik de uitdaging van mevrouw Bentvelzen aannemen. Zij daagde mij uit om te praten over hoe gaan we mensen bereiken. Nou, daar doe ik graag aan mee. Dus bij deze, uitdaging aangenomen, want ik denk dat er zeker manieren zijn om jongeren beter te bereiken en te laten weten: hé, wat hebben we allemaal leuke activiteiten. Want nogmaals, dat wil ik wel zeggen, die zijn er echt wel. Ik zie dat ook en ik benoem dat ook constant als dat tegen mij gezegd wordt. Desalniettemin, moet ik nog steeds zeggen dat ik het … We verschillen waarschijnlijk van mening, sorry mevrouw Bent… Mevrouw Besteman, maar ik vind het echt niet uitdagend genoeg. Het mag echt wat steviger en daar blijf ik bij. Dus wat dat betreft nog steeds ontevreden en geen voldoende. Dank u wel.

De heer Kruger (BVR): Dank u wel, voorzitter. Ik zal het heel kort maken, want er is al veel gezegd, zoals u al terecht opmerkte. Ik bedank even de beantwoording van de wethouder. Zij heeft mij uitgenodigd om op een aantal punten wat nu te ver zou doorvoeren rustig door te praten. Ik had al een paar keer eerder een uitnodiging staan, die heb ik nooit, ben ik niet geweest. Goede aanleiding om het nu wel te doen. Dus ik ga bij

haar aan tafel. Verder, ik zou haast zeggen, wat mij betreft mag het door als een akkoordstuk, maar daar zal ongetwijfeld niet iedereen het mee eens zijn. Dus wat betreft is dat mijn tweede termijn. Bedankt.

De voorzitter: Dan geef ik het woord aan mevrouw Besteman.

Wethouder Besteman: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, dat gaat heel vlot. Ik doe ook mijn best weer om snel te zijn. De input van onderwijs en werkveld is gestart voor de nota met een onderwijsconferentie in 2019, zeg ik nog maar even tegen mevrouw Kistemaker. Ja, zij vindt het allemaal wat, dat het allemaal wat te lang heeft geduurd. Ja, nou ja, goed, er zit natuurlijk ook wat productietijd in en de termijnen waarin we dingen bespreken kost ook gewoon tijd. Dat allemaal naast natuurlijk de reguliere werkzaamheden en de covid-situatie. Als het gaat om lerarentekort, ja, hebben de schoolbesturen ons in september nog aangegeven dat ze de formatie rond hadden. Dat zijn natuurlijk dagkoersen en we blijven hierover goed in gesprek met elkaar. Datzelfde geldt ook voor de covid-situatie en de besteding van de NPO-gelden. Dan, voorzitter, nog even richting mevrouw Van Nunen van de Partij van de Arbeid over de onderwijsachterstanden en de inzet op gelijke kansen. Ja, wij zijn het daar volledig over eens. Ik zie daar helemaal geen licht tussen wat dit college wil wat mevrouw Van Nunen inbrengt. We zetten ook het volledige AOB-budget in voor die scholen. Zij kunnen een extra aanvraag doen. Mevrouw Van Nunen zegt het al. Ja, zij kunnen die gelden inzetten voor extra personeel of extra activiteiten, extra methodes. Allemaal gericht op nou ja, het verkleinen van die onderwijsachterstanden, liever nog het wegwerken. Nou ja, dus het kan breed aangevraagd worden door het PO en dat gebeurt ook kan ik u verzekeren. Ja, dan, voorzitter, nog even kort richting mevrouw Jansen. Ik heb nog even snel gecheckt welke tekst er niet correct waren. De tekst over het onderwijshuisvesting is correct, daar staan natuurlijk terugblikken in de nota en dat is ook denk ik de verwarring als het gaat om de tijdelijke school Parkrijk. Ja, dat is opgenomen in de terugblik, dat is verleden tijd. Natuurlijk is het zo dat er onderhand verhuizing heeft plaatsgevonden naar de permanente locatie, voorzitter, in RijswijkBuiten. En dan, ja, toch nog even terug over het wel of niet buiten de wettelijke taken treden. Nou, ik ben blij dat we daar geen misverstanden over hebben. We houden ons natuurlijk uiteraard aan de wettelijke taken en mevrouw Jansen ziet dat ook zo, begrijp ik van haar, dus dat is goed om te horen.

Mevrouw Jansen (Wij, ter interruptie): Ja, want u zegt van het staat er inderdaad in maar ik vraag u ook om het aan te passen naar de huidige situatie, dus zou u ieder geval dan willen aanpassen, als ik het heb dan over de terugblik, dat dus nu anno december 2021 Parkrijk niet meer in een tijdelijke locatie zit maar in een permanente locatie? Dat zijn van die kleine dingen die het maken dat het up-to-date is. Dat vraag ik.

Wethouder Besteman: Ja voorzitter, nou ja, ik denk toch dat we daar een klein verschil van mening dan vinden, want kijk, we hebben daar de situatie beschreven die nu is afgerond. Dus zeker, de uitvoeringsrichting vanaf heden en verder wordt natuurlijk aangepast aan wat we nu gaan doen en wat we ook in de toekomst gaan doen, maar het was nou juist de raad die vroeg om die terugblik toe te voegen dus dat hebben we op die manier opgelost. Dan nog even een opmerking, voorzitter, over de jongeren die buiten de boot vallen, zoals mevrouw Jansen dat ook zegt. Ja, daar hebben we het beleid voor dat we juist die aanpak op maat hebben want dat zijn jongeren die je niet met algemeenheden vaak weer terug kunt leiden naar school dan wel een andere passende plek. Dus dat is een belangrijk uitgangspunt van het beleid. Tot slot, voorzitter, zie ik uit naar de afspraak met de heer Kruger.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Bentvelzen.
Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, ik houd het kort, ik heb geen vragen tweede termijn, dank u.

De voorzitter: Ook geen antwoord. Dank. Gehoord de beraadslaging denk ik dat **dit als bespreekstuk naar de raad toe gaat.** Ik nodig dan wel partijen uit om als ze iets willen wijzigen aan het stuk dan ook gewoon met concrete voorstellen en amendementen te komen. Want het zou zonde zijn als we dit debat in de raad

gewoon gaan overdoen. Ja? Een oproep van mijn kant. Ik stel voor dat wij heel even schorsen tot tien over elf en dat wij wel gaan proberen om de agenda vanavond af te maken, dat zal wel rond twaalf uur, misschien zelfs iets later worden. Kunt u daarmee instemmen? Ja? Dan gaan we nu even vijf minuten schorsen. Laatste stukje. Ik stel voor dat we weer beginnen. Terwijl ik nog hier en daar wat lege plekken zie.

13. IB 21-096 Quickscan en bekrachtiging van geheimhouding

De voorzitter: Maar als iemand van BVR aanwezig is dan gaan wij naar agendapunt 14. Bespreking van de IB-brief over Quickscan en bekrachtiging van geheimhouding. Aangevraagd door BVR, wie mag ik het woord geven? De heer Kruger?

De heer Kruger (BVR): Wij hadden oorspronkelijk ook bezwaren tegen het onderzoek gericht op rechtsextremisme. Ja, met deze toelichting zie ik dat bekend is dat er ook dreiging afkomstig is vanuit het gewelddadige jihadistische gedachtegoed. En daarmee wordt eigenlijk alleen maar geweld uit rechtsextremisme zou voorspelbaar zijn. Voorspelbaar, dat is niet een feitelijk ge… Dat dat dus aan de orde is, en het doet zich ook niet, nauwelijks voor. En mocht dat zoiets voordoen dan is het heel vaak een reactie op het linksextremisme. En ach, als recent voorbeeld kan ik alleen de plaats Volendam gaan noemen. Daar is veel sprake van uitlokking en dat is natuurlijk vervelend en dat wil niemand. Details van het rapport zijn niet openbaar maar we kunnen in ieder geval wel de conclusie van dat onderzoek wel onderschrijven, omdat daar uitdrukkelijk wordt aangegeven om ook het extremisme vanuit de linkerhoek moet worden voortgezet. Ja, als je dat van beide in beeld brengt, dan krijg je, dan heb je wel, kan je, daar kan je het stukje beleid op afstemmen en niet naar één kant. En het leek oorspronkelijk om dat het alleen naar het rechtse extremisme zou gaan. Nou, beide vormen van extremisme zijn te verwerpen, dat is natuurlijk nooit goed, maar in ieder geval de toelichting die we hebben ontvangen daar hebben wij vrede mee. Dus dat is eigenlijk mijn reactie op dit agendapunt.

Mevrouw Kames (RB): Dank je wel, voorzitter. Ik heb, mijnheer Weterings is natuurlijk vorige keer daarbij geweest, die zit nu bij Stad. En ik heb de mededeling meegekregen dat die zijn mening al heeft gegeven op dit vreemde maar vooral eenzijdige onderzoek. Het is een hoog Wikipediagehalte en onnodige bangmakerij vanuit een nietszeggend onderzoek. Dat wilde ik nog even mededelen. Dank u wel.

De voorzitter: Nou, er zijn geen concrete vragen maar ik weet niet of de burgemeester nog wil reageren.

Burgemeester Verkerk: Voorzitter, ik ben even uit contact geweest. Wilt u dat ik reageer?

De voorzitter: Ja, ik zie overigens de heer Loof ook nog. Sorry, ik geef eerst even het woord aan mijnheer Loof.

De heer Loof (VVD): Ja voorzitter, dank u wel. Nou, eerder, laat ik dan zeggen punt van orde. Ik snap niet echt waarom dit geagendeerd is. Ik hoor alleen maar rare opmerkingen alsof de heer, mevrouw Kames en de heer Kruger zich aangesproken voelen dat het onderzoek over rechtsextremisme gaat. Ik weet niet waarom. Ik zou ook willen opvragen dat gewoon niet te doen en als ze zo graag willen dat er over linksextremisme een onderzoek wordt gedaan, dien een motie in maar ga niet een onderzoek onderuithalen omdat je vindt dat het eenzijdig is, alsjeblieft. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Even los van de inhoudelijke opmerking, het heeft alleen maar zin om IB-rieven te agenderen op het moment dat er ook gewoon concrete vragen of verzoeken liggen. Dus dat wil ik, dat wil ik bij dezen wel even hardop uitspreken. De heer Verkerk, wilt u nog reageren?

Burgemeester Verkerk: Ja, heel graag. We hebben hier een vertrouwelijke bespreking over gehad. Opkomst viel mij niet helemaal mee, maar dat terzijde. En daar is dit punt ook aangevoerd, dit gaat over extreemrechts terrorisme. Ja, dat komt omdat er rapportage is gemaakt in het district, het district Delft/Westland, Midden-Delfland en Rijswijk. En die hebben aanleiding gezien om hier wat dieper op in te gaan naar aanleiding van een rapportage van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid in 19, of 2018, waarin er toch wel een alarmerend rapport kwam dat rechtsextremistische bewegingen in Nederland actiever werden. Nou ja, dan is het niet raar dat je dat verder uitzoekt en bekijkt of dat jouw gemeenten ook raakt. Nou, daar is deze rapportage over gegaan. Ja, volgens mij is die gewoon wel aan wetenschappelijke kwalificaties gedaan, maar het was een quickscan, mevrouw Kames, heeft u wel gelijk in. Het is niet een 100 procent wetenschappelijke aanpak, hadden we ook geen geld voor, hadden we geen tijd voor, maar het geeft wel indicatie van wat speelt er nou? Nou, dat ligt op tafel en dat betekent dat wij waakzaam zijn en dat is gewoon oké. En ik heb in die vergadering ook gezegd dat we ook permanent bewaken wat er gebeurt met het extremisme vanuit jihadistische kant, en dat is op dit moment ook zo. En ik kan u melden dat de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid in oktober, even kijken, kun je het zien, dit rapport heeft uitgebracht aan de Tweede Kamer, dus dat is openbare informatie. En daar staat heel precies in geformuleerd wat in de openbaarheid daarover geformuleerd kan worden, dat het dreigingsbeeld terrorisme in Nederland zit op het niveau 3 op een schaal van 5. En daarmee is die eentje afgeschaald ten opzichte van de tijd van de Syriëgangers, kunt u ze wel herinneren. Dat is afgestopt, denk ik, op goede wijze in Nederland, en daarmee zit het totale terrorismedreigingniveau op 3, en dat is niveau aanzienlijk. Dus betekent wel dat we met zijn allen waakzaam moeten zijn, ja, dat we dat goed moeten volgen en dat gebeurt dus ook en nou ja, af en toe worden wij daarvan op de hoogte gesteld in vertrouwelijke rapportages, in de politie-eenheid hier in Den Haag, dus we houden dat zorgvuldig bij. Dat heb ik daar ook verteld en als u meer daarover wilt weten dan kunt u gewoon kijken in dit openbare stuk, dan kunt u zien hoe er tegenaan gekeken wordt. Ik ben er zelf ook alert op, zelfde geldt voor het linksextremisme, dat ook verschillende verschijningsvormen heeft. Ja, dat geldt ook voor het rechtsextremisme. Het is helemaal niet raar dat we daarnaar kijken, ik kan alleen maar zeggen dat het uitermate verstandig is om dit te doen, want als er wat gebeurt dan zijn de gevolgen enorm groot. U weet dat ook, en ja, af en toe gebeuren er ook gewoon aanslagen en moordpartijen. Daar moeten we niet ons vrij van waren en dat kan in Nederland ook gebeuren. Zelfs hier in Rijswijk. Dus wat dat betreft vind ik het alleen maar goed dat wij waakzaam zijn, dat u als raad ook weet dat er mensen zijn in onze samenleving, nou, die misschien neigingen hebben die kant op te gaan. En dat is denk ik de waarde van de rapportage geweest. Het is goed om die nog even goed aan de orde te stellen en ik zeg het vooral toe naar de beide fracties die dit punt op de agenda hebben gezet. Ja, wij zijn waakzaam en ja, wij zijn ook waakzaam op andere vormen van terrorisme. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Sluiten we hiermee dit agendapunt af …

De heer Kruger (BVR): Nou, misschien tweede termijn …
De voorzitter: Nee, nee, nee, de heer Kruger.
De heer Kruger (BVR): Kleine op… Nee, kleine opmerking. Hallo, we hebben twee termijnen. En is het dan de voorzitter die een tweede termijn onthouden? Ik wil even een korte reactie geven op de opmerking van de burgemeester en ik denk dat ik daar recht toe heb.

De voorzitter: U heeft alle recht daartoe maar ik verzoek u toch om het niet te doen.

De heer Kruger (BVR): Nou, ik verzoek het om het wel te doen, heel kort.

De voorzitter: Nou, gaat uw gang.

De heer Kruger (BVR): Want het gaat om een bepaalde toon zetten. Ik wil nog even benadrukken dat aanvankelijk in alle stukken werd aangegeven dat het ging om een onderzoek van rechtsextremisme. De toelichting van de burgemeester stelt dat gerust en dat wil ik even laten weten, alleen in voorkomende gevallen vind ik het dat het wat breder moet worden weergegeven, het leek nu net alsof alleen rechtsextremisme werd onderzocht en bekeken door allerlei stukken, maar dat blijkt dan niet zo te zijn en dat wil ik wel even kwijt. En dat heb ik bij dezen gedaan.

De voorzitter: Dank u wel. Dan sluiten we nu dit agendapunt af.

14. RA 21-078 Brief over het Strandwalfestival 2021 en verder

De voorzitter: En dan gaan we over naar RA 21-078, brief over het Strandwalfestival op verzoek van Rijswijks Belang, Partij van de Arbeid, maar ik vermoed dat er ook nog wat andere partijen zijn die het woord willen voeren. Allereerst het woord aan mevrouw Kames.

Mevrouw Kames (RB): Dank u wel, voorzitter. Rijswijks Belang ziet echt het Strandwalfestival als een begrip in Rijswijk en volgens ons mag het absoluut nooit verdwijnen. We begrijpen ook wel dat de vrijwilligers zeggen dat zij niet op zich kunnen nemen dat zij garant kunnen staan voor de 3 ton, dat is ook niet normaal voor een vrijwilliger. Ik zou ook willen vragen of misschien het Strandwalfestival onder de cultuur kan vallen, en dat we daarom dan jaarlijks met een soort subsidie dat Strandwalfestival kunnen behouden. En ik roep ook mijn collega-raadsleden op om zeker dit festival niet te laten verdwijnen en dat we er alles en alles op zetten om dit toch ieder jaar weer terug te laten komen. Dank je wel.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ja voorzitter, dank u, kort. Ik heb eigenlijk een informatieve vraag aan de burgemeester met betrekking tot de, ja, het overleg dat gevoerd is, allereerst natuurlijk de verslaggeving vanuit het Strandwalfestival over de verantwoording van de laatste editie om het zo maar te zeggen. En daarna het gesprek en de kwalificatie zoals u die als burgemeester daaraan wil geven. Want ik heb het idee dat er best nog wel mogelijkheden zijn als we dat willen, en daar is de raad ook bij aan zet. En daarom denk ik dat het goed is dat we dit niet alleen hier in een forumsessie met betrekking tot een RA bespreken maar ook breder, en daar heb ik natuurlijk de steun van andere fracties voor nodig. Dus ik zou eigenlijk allereerst aan de burgemeester willen vragen: hoe ziet u nog openingen, mogelijkheden tot een voortzetting van deze toch voor ons belangrijke, ja, belangrijk evenement hè, samen maken we Rijswijk, dat is onder andere het Strandwalfestival. Wat, welke mogelijkheden ziet u nog binnen de randvoorwaarden die wel het Strandwalfestivalbestuur heeft gesteld en de financiële mogelijkheden om keuzes die we maken daarin als raad, als bestuur van Rijswijk?

De heer Sleddering (VVD): Ja, goedenacht voorzitter. Ja, het Strandwalfestival, wat eerst mij opvalt, ik vind eigenlijk dat de tijd tussen het vorige Strandwalfestival en nu deze opeens abrupte stop, vind ik eigenlijk een beetje raar. Waarom hebben we dat niet eerder gedaan, want we zitten nu toch al heel dicht tegen het volgende festival aan. Voor de VVD behoort het Strandwalfestival tot de interne structuur van onze stad. Het is een onderdeel van de stad. Wij zien het Strandwalfestival als de uitmarkt van Rijswijk. Start van het seizoen voor cultuur, sport en recreatie. En dat moet gewoon ieder jaar plaatsvinden. Dus wij moeten niet alleen praten van een subsidietje ieder jaar, nee, we spreken gewoon af: het Strandwalfestival, de Rijswijkse uitmarkt, is een structureel onderdeel van het hele palet in Rijswijk wat wij onze burgers aanbieden. Dan kun je zeggen van heb ik het dan over de informatiemarkt of heb ik het over het festival, het park, en de avondbezigheden? Voor de VVD wil ik onderscheid maken. Wij zijn voor het houden van ieder jaar een uitmarkt in Rijswijk op de Vredenburchweg met twee podia erbij, optredens van Rijswijkse instellingen en af en toe wat muziek en een gezellige horeca erbij. Dat is de basis van het Strandwalfestival. En of daar dan ook nog een popconcert bij De Naald bij moet, leuk, maar dat laten wij graag aan de markt over, niet aan de

gemeente. En ik vind dus ook, over geld gesproken, u weet, daar zijn we al heel zuinig mee, maar omdat de uitmarkt een essentieel onderdeel is van de Rijswijkse infrastructuur moet daar de gemeente gewoon ter beschikking voor stellen, een opdracht geven aan het bestuur of aan een organisatie van het Strandwal om dat voor de komende vijf jaar te organiseren, los van het festival in het park. En dat moet zo snel mogelijk gebeuren, dus de VVD roept de burgemeester op en ook de voorzitter van het Strandwalfestival, gauw bij elkaar zitten, redden wat er te redden valt en gewoon volgend jaar gewoon een uitmarkt op de Vredenburchweg als minimumvariant. Dank u, voorzitter.

De heer Veerman (D66): Dank u wel, voorzitter. Ook wij zijn voorstander om in ieder geval in de raad te gaan bespreken. Ik denk dat daar ook het college best de beslissing zou kunnen nemen om ook dingen die gefinancierd worden na deze periode, om daar toch nog een mening over te vormen, ik denk dat dat juist goed zou zijn. Ja, want als we geen besluit nemen dan zou dat kunnen betekenen dat het besluit eigenlijk uiteindelijk ook valt, want dan hebben we geen Strandwalfestival meer en zoals ik al een aantal mensen hoor, de inzet, de organisatie, de vrijwilligers, de uitvoerenden, iedereen heeft daar heel veel plezier aan en heel veel mensen komen daaropaf dus ik denk echt dat het een must is voor Rijswijk om dat te behouden. Dus wij willen dit graag agenderen voor de raadsvergadering die nog komen gaat. Ik denk dat we de initiatieven dan gezamenlijk kunnen formuleren en dan het college daar een opdracht toe geven vanuit de raad om te kijken wat er nog wel mogelijk is, ik denk dat dat goed is, we kunnen beter het schip ten hele gekeerd dan dat het op het Strandwal neerkomt. Dank u wel.

De heer Kruger (BVR): Dank je wel, voorzitter. Ja, mijn betrekking, ik vind het pijnlijk zoals zaken zijn gaan lopen. Ik bedoel, lange tijd hebben we al signalen gehad dat de financiële basis op orde zou moeten zetten en dat blijkt niet gelukt te zijn, dat is spijtig. Ja, Beter Voor Rijswijk is wel degelijk van mening dat er echt een behoefte is aan een jaarlijks evenement waarin we dus Rijswijk gewoon kunnen laten zien voor onze inwoners. Opvallende is, en dat weten we allemaal, de mensen die je daar ontmoet dat zijn vrijwel allemaal Rijswijkers en die komen er maar zelden, veel minder uit andere gemeenten op af. Het is echt een stuk folklore wat bij onze stad hoort. Het zou in- en intriest zijn als dat zou verdwijnen het komend jaar, als we hopelijk uit deze pandemie zijn gekomen. Dus ik zou er echt op aandringen om dus heel veel, misschien wel alles uit de kast te halen om dit, daar toch een beeld aan te geven en hoe we het gaan bekleden met een popfestival eraan, we hadden vroeger een Herfstpop en die deden dus vrij weinig geld werd wat volwaardigs neergezet, maar artiesten zijn duur geworden dus ik hoop in ieder geval dat men toch in overleg blijft en ja, dat is mijn bijdrage.

Mevrouw Kistemaker (GL): Ja, eigenlijk is alles al gezegd, ik wil me aansluiten bij het voorstel van mevrouw Van Nunen om het te bespreken in de raad en het lijkt me goed om in de tussentijd wel ook te gaan kijken wat er wel mogelijk is, want het zou ontzettend zonde zijn als we dit kwijtraken.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Klopt, dank u voorzitter. Ik sluit me ook aan bij de heer Veerman en de heer Dolmans om het te agenderen in de raad, en dit toch proberen te behouden met elkaar. Het zou toch zonde zijn als dit verloren gaat.

De voorzitter: Ik had geen voorstel gedaan, maar dat doet er even niet toe.
Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Ach, excuus, Veerman en …
De voorzitter: Maakt niet uit.
Mevrouw Schröter-Haas: Maakt niet uit.
De voorzitter: Mevrouw Kames heb ik gehoord, mevrouw Kistemaker heb ik gehoord. Ja. Ik geef het woord aan de heer Verkerk.

Burgemeester Verkerk: Ja, dank. Dank ook voor het enthousiasme waarmee u reageert op het Strandwalfestival omdat dat inderdaad ook een vaste waarde is in deze gemeente. We zijn in deze situatie

terechtgekomen omdat er een aflopend subsidieregime was, en de gedachte van dit gemeentebestuur was van nou ja, ze moeten maar meer uit sponsoring halen en dan zakken wij met de subsidie. En die is in 2019, het laatste normale jaar, afgezakt tot de 150.000. In het jaar 2020 werd het al ingewikkelder en ik mocht in, nou, volgens mij begin februari van dit jaar uit de krant vernemen dat het bestuurslid wat zorgde voor sponsoring ermee stopte omdat het niet lukte. Ik was daar uitermate verbaasd over omdat daar niet over gecommuniceerd is met mij of met mijn ambtenaren, dus ik heb toen binnen 48 uur het bestuur bij mij geroepen op maandagochtend half acht en zij zijn gekomen. En we zijn gezamenlijk tot de conclusie gekomen dat het de moeite waard is om ook in dit coronajaar een uiterste poging te doen om het Strandwalfestival, ja, weer plaats te laten vinden. Het was toen februari, we zouden allemaal gevaccineerd worden en we dachten allemaal in juni, uiterlijk juli is alles weer normaal. Dus we hebben toen wel ingezet op een normale, volle Strandwal-editie, alleen de sponsoring viel helemaal weg. Toen heb ik toch aangedrongen van doe dan een light, daar willen wij ons allemaal voor inzetten. Toen hebben we dan ingezet op een lichter programma, vanuit de gedachte: nou ja, augustus is het allemaal normaal, september kun je gewoon Strandwal doen. Maar wel zonder sponsorinkomsten. Ja, wie schetst onze verbazing toen in juli bleek dat het toch niet normaal kon, toen hebben we toch met een aangepast programma gemoeten. Dus deze avonturen hadden wij allemaal al achter de rug vanuit de indringende, nou, ambitie om iets neer te zetten. Intussen liep het nog steeds slecht af met corona en kwamen er nog steeds geen sponsorinbreng, ja, sponsoring is gewoon buitengewoon moeilijk omdat bedrijfsleven het moeilijk heeft en het ook lastig vindt om, ja, nou iets te investeren zonder helemaal dat helder is wat de commerciële opbrengsten zouden kunnen zijn. Dus er was heel weinig animo om aan sponsoring te beginnen. In the meantime hebben wij onze begroting vastgesteld en daar staat in 150.000 voor alle evenementen. Ja, dan weet je dus dat je aan alle kanten financieel veel minder ruimte hebt, terwijl het bestuur in de huidige ingewikkelde omstandigheden en een slechtlopende sponsoring, ja, toch op een bedrag van 2 ton moest zien te komen. Nou ja, dan ga je elkaar niet op een of andere manier in het midden uitkomen. Dat hebben wij in gezamenlijk heel goed overleg vastgesteld, en vandaar dus ook dat dit ons standpunt is, wat door ons beiden wordt gedragen. En dat vind ik ook zeer krachtig en een hele goede uiting van de samenwerking. Dat moet u goed weten. Waar staan wij dan? Ja, we staan op een tweesprong, willen we op een hoogwaardige manier een mooi evenement hebben of gaan we zwaar inkrimpen op de ambitie en houden we een klein evenement over? Dat laatste kan, dat is te doen, maar dan heb je eigenlijk, ja, geen geld voor de organisatie zoals die nu is. Kan wel maar dan ga je naar een echt heel licht Strandwalfestival met alle mooie dingen. Als je het echt nog een keertje goed op niveau wil doen dan zal er gewoon meer geld ter beschikking moeten worden gesteld en dan zal het ook professioneel moeten worden aangebracht. Dat geldt trouwens ook voor andere evenementen in deze stad, mag ik die erbij betrekken? Omdat je ziet dat de eisen aan de organisatie hoger worden, omdat je ziet dat het complexer is, niet alleen met corona maar ook met veiligheid op openbare manifestaties en feesten en partijen, en omdat je ziet dat de animo van bedrijfsleven om te sponsoren gewoon een flink stuk minder is. Dat betekent gewoon dat we in een ander tijdperk zijn beland als we het hebben over evenementen in de groeistad Rijswijk. Ik vind wel dat wij ook om onze groei, onze schaalsprong, ook wel een, nou, een antwoord moeten geven op het type evenementen en de diepgang. We gaan groeien naar 65.000 inwoners, dan ben je echt gewoon een middelgrote stad, en als ik Rijswijk zo bezie dan is er gewoon heel veel leuks te bedenken en heel veel te laten zien ook, en ik voeg dat dus ook bij de nieuwe ontwikkeling die wij ingaan op dat gebied als we straks in het nieuwe stadhuis gaan zitten. Met ook kunstinstellingen, cultuurinstellingen in dat gebouw, en een toenemende, nou, schaalsprong ook van de schouwburg en een prachtig openbare ruimte. Als ergens het nieuwe stadshart vorm moet krijgen is het daar. Dus dat moet u ook voor de beeldvorming van de stad, naar de burgers toe, maar ook naar de regio toe, moet het daar gebeuren. Dat is mijn vaste overtuiging als je kijkt naar de ontwikkeling van steden. En dan past daar dus ook één of twee keer per jaar een uitgesproken evenement bij waarin iedereen met veel plezier naartoe komt. En misschien leidt dat er ook wel toe dat er meer reuring gaat ontstaan in dat mooie stukje van Rijswijk. De schouwburg staat daarvoor open, ik weet ook zeker dat de nieuwe culturele instellingen die in het stadhuis gaan zitten daar ook open voor staan en dat moeten wij dus ook doen. Laten zien dat je stad bent, en daar kun je dat beleven. En daar past ook een groot evenement bij, maar het moet wel professioneel gebeuren, dus …

En ook als je gewoon kijkt naar andere evenementen die wij hebben in de stad, denk alleen maar aan de Sinterklaasbeleving in deze stad, dan zou daar wel wat meer aan kunnen gebeuren. We hebben ook nog Veteranendag en nog veel meer, de 4 mei, 5 mei, Koninginnedag doen we nooit zo veel aan, 5 mei doen we nooit zo veel aan, maar dat kun je echt op die locatie op een hele mooie manier vormgeven. Dus ik kom zelf tot de conclusie dat het professioneler moet en dat we er ook iets meer geld aan moeten besteden. En heel veel steden hebben daarom een stichting evenementen in hun stad, die je dus gewoon professioneel kunt equiperen met professionaliteit, die natuurlijk gewoon ondersteund, ja, bij het werven van subsidies en bij het werven van sponsoring, maar dat moet dan een aparte stichting zijn die dat kan en die dat ook kan bestieren. En zal de gemeente er, ja, toch wat meer geld aan moeten besteden en ook intern in onze organisatie zijn wij er in onderbemand. Ik heb in tijden van corona en tijden van politieke drukte mijn eigen staff, nou, meer dan overuren moeten zien draaien om de zaken maar, nou, goed bediend te krijgen. En het gaat niet meer, ik wil dat ook niet meer, dat mensen zo overbelast zijn dat het gewoon bijna niet gaat, en dit is een van de thema's waarin dat gebeurt. Dus ik kom zelf tot de conclusie, wij moeten zo'n stichting in het leven roepen, die goed bemensen, met een professionele staff en een representatief bestuur die er verstand van heeft en ook nog wat kennis van nou ja, DNA wat deze stad heeft om dat te kunnen doen. En dan gaan we die schaalsprong van deze stad neerzetten. We gaan het hart van de stad ook neerzetten. En dat is hartstikke goed voor de identiteit van de stad en onze burgers, maar het is ook heel goed om regionaal een betere plaats in te nemen als stad dan we nu hebben. We zijn niet een aanhangsel van Den Haag of iets wat tussen Delft en Den Haag ligt. Nee, wij zijn een trotse, volwassen, middelgrote stad met volop potentie in het bedrijfsleven en de economie, een schitterende woonomgeving voor de mensen die hier zitten. Dus laten wij ons ook nou als stad manifesteren. Ik weet dat de burgemeester van Zoetermeer zich presenteert …

De voorzitter: Lijkt mij een mooi statement om mee af te ronden, mijnheer Verkerk. Ja.
Burgemeester Verkerk: Ja. Nou, dat is waar ik heen wil.
De voorzitter: Dank u wel.
Burgemeester Verkerk: Ik vind het prima om het in de raad te bespreken. Als je zou zeggen van nou burgemeester, dat is een goed plan, ga het doen. Dan voel ik mij gesterkt om dat te doen maar dan moet er ook geld bij.

De voorzitter: Ja. En daar moet dan een raadsbesluit over genomen worden. Heel snel tweede ronde. Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames (RB): Dank je wel, voorzitter. Nou, ik ben heel blij dat we dit, deze brief hebben kunnen agenderen met de steun ook van de Partij van de Arbeid, want ik merk wel aan mijn collega's of in de raad dat het breed gedragen wordt, het Strandwalfestival, en dat we allemaal eigenlijk vinden dat die zeker moet blijven. Dus misschien kunnen we het voor volgende keer nogmaals erover hebben of agenderen of een motie die we misschien unaniem kunnen aannemen en dat we ervoor zorgen dat het ieder jaar terugkomend iets is. Het leeft behoorlijk onder de Rijswijkers en nogmaals, het is een topfeest en dat moeten we zeker houden. Dank je wel.

De heer Sleddering (vvd): Ja, ik zou toch de burgemeester mee willen geven, maar dat komt dan in de raad wel, dat we toch echt twee trajecten moeten uitzetten. Eén, we moeten het absoluut geen gat laten vallen, dus daar moet volgend jaar wat georganiseerd worden. Zijn plannen over de Stichting Evenementen vind ik allemaal prachtig maar die gaan … Ik ken Rijswijk zo langzamerhand een beetje, die gaan heel lang duren. En wat er dus moet gebeuren is fase 1, een goede deal maken voor het aankomende jaar, met een basismarkt, en uiteraard studie over hoe kunnen we evenementen in deze stad aanpakken rond De Naald. Heb ik helemaal geen probleem, ben ik voor, maar ik ben bang, Rijswijk kennende, dat als we gaan nadenken over een stichting met deze raad met 31 man, met 35 partijen, dan hebben we die stichting nog helemaal niet op korte termijn en dan is het Strandwalfestival weg en dat mag niet gebeuren. Dus ook een actie voor volgend jaar.

Burgemeester Verkerk: Oké, boomer. Oké, boomer.

De voorzitter: Ja. Ik wou de discussie hiermee, ja, mevrouw, ja. Nou, ik wou de discussie maar even afsluiten met het **verzoek aan de griffie, want het moet formeel denk ik even langs presidium, verzoek om agendering bij de raad**. Ik verzoek het presidium om dat even langs … Of het presidium, de griffie om het even langs het presidium te halen. Maar de geluiden hier horende denk ik dat we dat **voor de raad kunnen agenderen**. Sluiten we dit agendapunt af.

15. Vragenuur

De voorzitter: En dan gaan we tenslotte door naar het vragenuur, waarvan ik wederom iedereen verzoek om niet een heel exposé te houden maar zich even te beperken tot de vraag want dan kunnen we misschien nog een beetje op tijd naar bed toe vanavond. Ik begin met de VVD, de heer Ezinga.

De heer Loof (VVD): De heer Ezinga laat zich even vervangen door mijnheer Loof, voorzitter.
De voorzitter: Mijnheer Loof, natuurlijk.
De heer Loof (VVD): Hij is naar Stad verhuisd.
De voorzitter: Ja.

De heer Loof (VVD): Ja voorzitter, vragen over Happy Fit. Korte inleiding, social media heeft destijds wethouder Lugthart bericht geplaatst over Happy Fit waarin hij stelt dat het een gigantisch succes is en de VVD Rijswijk wil graag de onderbouwing daarvoor zien, nu van de plaatsvervanger als het goed is nu mevrouw wethouder Bentvelzen. Korte vraag: hoeveel mensen zijn na een gratis introductiekwartaal doorgestroomd naar een sportvereniging? Tweede vraag: hoeveel deelnemers aan het gratis introductiekwartaal waren tot dat moment niet actief bezig met een sport? Hoeveel subsidie en/of financiële bijdrage heeft Happy Fit ontvangen in de afgelopen raadsperiode? In het stuk wordt gesteld dat de gezondheidssituatie in Rijswijk is verbeterd door Happy Fit, op welke cijfers is deze uitspraak gebaseerd? En tot slot, in het verhaal wordt gevreesd dat door het vertrek van wethouder Lugthart de continuïteit van de activiteiten van Happy Fit onder druk komt te staan. Hoezo zijn de activiteiten van Happy Fit gebonden aan de persoon van deze wethouder? Voorzitter, dank u wel.

Wethouder Bentvelzen: Ja voorzitter, dank, ik ga proberen de vragen zo kort mogelijk te beantwoorden in het kader van de tijd en ook in het kader van je bijna zou denken dat de verkiezingen voor de deur staan. U vraagt mij namelijk iets wat u ook in de technische vragenronde bij de begroting gevraagd heeft en daarin is al aangegeven dat de raad eind 2022 geïnformeerd wordt over de stand van zaken, dat heeft te maken met het feit dat er een gezondheidsagenda is van 2020 tot 2022 waar Happy Fit onderdeel van is. Om niet, nou ja, goed, momenteel levert Happy Fit ons gewoon kwartaalrapportages aan met informatie over opkomst en doorstroom maar ik heb nog niet de kwartaalrapportage 2021 volledig, dat kan ook niet want het jaar is nog niet voorbij. Het tweede kwartaal van 2021 is er een 16 procent van de deelnemers doorgestroomd naar beweegaanbod van onze partners, om u daar maar een tipje van de sluier te geven. U vraagt mij vervolgens hoeveel deelnemers er aan het gratis introductiekwartaal op dat moment nog niet actief bezig waren met een sport, ik verwijs u daar graag toch over naar de raadsinformatiebrief die u, en ik begrijp dat dat nog ver weg is als we kijken naar de datum van vandaag, maar eind 2022 is toegezegd. Omdat we, nou goed, dan alle zaken duidelijk op een rij hebben. Om door te gaan naar de volgende vragen, voorzitter, is er nog gevraagd hoeveel subsidie en/of financiële bijdrage heeft Happy Fit ontvangen. Nou, jaarlijks gaat dat om 120.000 euro. Er is gevraagd, er wordt gesteld dat de gezondheidssituatie in Rijswijk verbeterd is door Happy Fit, op welke uitspraak is dat gebaseerd, op welke cijfers is deze uitspraak gebaseerd moet ik zeggen. Nou, in het artikel staat letterlijk: inmiddels zijn de gezondheidscijfers een stuk beter dan toen Happy Fit begon, en Happy Fit is al een tijdje geleden gestart, dus die uitspraak is gebaseerd op gegevens van nieuwe resultaten van de

Gezondheidsgids Haaglanden, en signalen vanuit de partners en deelnemers uiteraard. Als laatste wordt er aangegeven dat er wordt gevreesd voor het vertrek van de heer Lugthart, dat de continuïteit in het gedrang zou komen te staan. Nou goed, Happy Fit is voor 0 tot 100 jaar, Happy Fit is niet gekoppeld aan een wethouder, daar werken allemaal gigantisch veel enthousiaste mensen, het is in 2014 door verschillende partijen opgericht. Het is gegroeid tot een Rijswijkse organisatie met, of het is gegroeid tot een organisatie met meer dan 25 aangesloten Rijswijkse organisaties, het is een onderdeel van onze integrale uitvoeringsagenda wat verweven zit door heel Rijswijk en momenteel werken we keihard aan de doorontwikkeling van Happy Fit. Daarnaast denk ik dat de VVD zich terdege bewust is van persvrijheid en dat dat weleens iets anders geframed kan worden in een krantenartikeltje dan dat het daadwerkelijk bedoeld is door een wethouder in kwestie. Voorzitter, daar laat ik het graag bij in de beantwoording.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Loof, heeft u nog aanvullende vragen?

De heer Loof (VVD): Nee, nou, dat over … Voorzitter, kort, dat over de persvrijheid, ja, tuurlijk totaal niks te maken met de vragen. Verder aanvullend, nee, duidelijk, we wachten, ook al is het erg lang, maar eventjes de brief af tot eind ’22. Ik zou eigenlijk willen oproepen: kan dat niet wat eerder, of in ieder geval tussentijds. Maar verder geen aanvullende vragen, dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan heb ik een vraag over het zwembad Steenvoorde. Van de heer Van Enk, maar die heb ik nog niet in de vergadering gezien dus ik vraag mij even af … Doet u die vragen, mevrouw Schröter?

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Excuus. Ik doe de vragen inderdaad.
De voorzitter: Ja. Nou mag u ze meteen allebei stellen.
Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Ja. Wilt u dat ik ze herhaal? Ik denk dat …
De voorzitter: Is handig voor de kijker, voor zover die nog aanwezig is thuis, wel prettig. Ja.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Ja. Tijdens de algemene beschouwingen heeft het college toegezegd om te gaan praten met de eigenaar van het zwembad Steenvoorde, instelling, zorginstelling Florence, om te kijken hoe de sluiting van het warmwaterbad voorkomen kan worden. Zijn er intussen gesprekken gevoerd met de belanghebbenden? Is het college bekend Is het college bekend met het feit dat het Zweminstituut inmiddels een kort geding tegen Florence heeft aangespannen om het zwembad open te houden en dat deze gebruiker daarbij heeft aangeboden zowel de reparatiekosten als het exploitatietekort aan Florence te willen vergoeden? Is het college met de CDA-fractie eens dat het warmwaterbad sociaal en qua gezondheid enorm belangrijk is voor ouderen en voor zwemles aan honderden kinderen, het gaat om zo 400, 600 kinderen, die anders in Rijswijk geen goed alternatief hebben? En wat is nu de stand van zaken? Wat doet het college verder om te bemiddelen tussen de gebruikers en de zorginstelling om sluiting van het zwembad te voorkomen?

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Bentvelzen, u heeft weer hard mee zitten schrijven.

Wethouder Bentvelzen: Nee, ik heb dit keer niet mee zitten schrijven, het is allemaal in mijn hoofd, deze beantwoording.
De voorzitter: Ja, heel goed.

Wethouder Bentvelzen: Nee, voorzitter, er is een hoop mee van doen met het zwembad in Florence, dat zien wij als college natuurlijk ook in de, op de kanalen via social media, het is opgepakt door Omroep West die nogal grote achterban heeft op de mediakanalen. Desondanks, ja, er is telefonisch contact geweest met directeur services van Florence. Daar is aangegeven wat u waarschijnlijk allemaal al heeft kunnen lezen, dat zij een verandering hebben van het eigen cliëntenbestand. Het is aan Florence ook om te bepalen hoe zij hun eigen verzorgingstehuis inrichten en exploiteren. Dat is niet aan de gemeente om daar wat van te vinden, het

is ook geen zwembad die van de gemeente is. Wij zijn ons er terdege van bewust dat het Zweminstituut daar gebruik van maakt en ook oudere mensen gebruik van maakt en ook een fysiotherapeut gebruik maakte van die ruimte. Nu kan ik u in die zin geruststellen dat er wel degelijk een alternatief is voor het zwemwater, alle kinderen zijn al bijna geborgd als het gaat om zwemles bij, via Optisport bij De Schilp, daar is het Zweminstituut gewoon welkom geheten, die hebben op de zaterdag ruimte gekregen om daar de zwemlessen te verzorgen. Dus wat ik zeg, bijna alle zwemlesleerlingen of kinderen die hebben daar een plekje gekregen, zijn geborgd. Ouderen ook, er zijn zelfs ouderen geweest die in ieder geval teruggelegd hebben bij ons dat ze blij zijn dat ze daar ook wel horeca hebben waar ze gebruik van kunnen maken want dat kon dan weer bij het zwembad van Florence niet, dus van een negatief iets wordt er ook wel in sommige gevallen iets positiefs van gemaakt. Er is een fysiotherapeut die in het stukje van Florence ook opereerde en die is ook ingetrokken bij zwembad De Schilp in een ruimte waar hij de fysiolessen gewoon kan doen. En als laatste ben ik bekend met het kort geding die door het Zweminstituut tegen Florence aangespannen? Ja, daar ben ik uiteraard mee bekend en daarom wil ik het ook graag in deze beantwoording hierbij laten, voorzitter. De uitspraak van de rechter is op 13 december, dat is over een x aantal dagen. Het is altijd een beetje spannend als iets onder de rechter ligt om daar voor de rest nog wat over te vinden op dit moment, al vind ik er persoonlijk natuurlijk wel wat van en begrijp ik dat dit ook maatschappelijk best wel wat stof doet opwaaien. Voorzitter, dank.

De voorzitter: Dank u wel. Beantwoordt dat voldoende de vraag?
Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Ja, zeker weten. Dank voor de uitgebreide beantwoording.

De voorzitter: Dan heeft u ook nog vragen over de boosterprik.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Ja. Sorry, even de vragen erbij pakken. Sinds 19 november is de GGD Haaglanden begonnen met het geven van de boostervaccinatie. Deze vaccinatie is van groot belang, in het bijzonder voor mensen van 60 jaar en ouder. Maar voor deze boosterprik moeten mensen naar Den Haag, Delft of Leidschendam-Voorburg. En de CDA-fractie heeft daarom de volgende vragen. Is het college het met het CDA eens dat de boosterprik van groot belang is en dat mensen van 60 jaar en ouder daarvoor in Rijswijk terecht moeten kunnen? Is het college bereid met spoed te overleggen met GGD Haaglanden en het ministerie? Zo ja, wanneer? Is het college bereid om directe afspraken te maken over de vaccinatielocatie in Rijswijk voor de boosterprik voor mensen van jonger dan 60? En op de tijdelijke priklocatie in de wijk geeft de GGD Haaglanden informatie over vaccineren en wordt er meteen gevaccineerd. Hoe vaak is er een tijdelijke priklocatie in Rijswijk geweest en hoe ziet het schema er de komende tijd uit? Is dit serviceniveau naar mening van het college voldoende en kunt u het antwoord toelichten?

Burgemeester Verkerk: Voorzitter, ik kan daarop antwoorden.
Wethouder Bentvelzen: Zal ik het doen, Bas?
De voorzitter: Oké. Ik dacht dat mevrouw Bentvelzen over de GGD ging maar ik laat het even bij jullie.
Burgemeester Verkerk: Nee, ik heb de laatste stand van zaken.
De voorzitter: De heer Verkerk.
Wethouder Bentvelzen: Nou, zal ik het … Zal ik het doen, Bas?
Burgemeester Verkerk: Nee, want ik ben er vandaag nog geweest. Voorzitter, er is snel geschakeld op de onduidelijkheid over de boosterprikken. Ik kwam er vrijdag achter dat De Broodfabriek is opengesteld als Rijswijkse en ook regionale locatie voor de boosterprikken. Hoe zit het in elkaar? Er wordt van acht uur ’s ochtends tot ’s avonds acht uur geprikt, zeven dagen in de week, oproepen worden gedaan vanuit de GGD. En die hebben, nou ja, het nationale regime, dan beginnen we bij de ouderen en dan zakken we heel snel af. Ik heb begrepen van de dienstdoende boa daar dat er ongeveer tweeduizend mensen per dag komen en dat is de feitelijke situatie. Dus het gaat goed.

De heer Kruger (BVR): Voorzitter, mag ik daar even een kleine correctie op aanbrengen? Als u mij toestaat?
De voorzitter: Nou, heel kort dan want gezien de tijd…
De heer Kruger (BVR): Heel kort. Ik kan u mededelen dat zestigplussers in de rustige uren, en die zijn er ook, zich zonder afspraak kunnen melden. Dat heb ik zelf zaterdag gedaan en inmiddels is half Endezant is daar op zondag langs geweest, die worden allemaal geholpen want er is een enorme voorraad vaccins beschikbaar en er is ruimte om mensen boven de 60 jaar zonder afspraak te vaccineren. Dus dat probleem speelt momenteel helemaal niet en het, de drukte valt daar reuze mee.

De voorzitter: Goed. Ik laat het daar even bij. Beantwoordt dat … Beantwoordt volgens mij uw vraag, mevrouw Schröter, meer dan voldoende. Ja.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Even kijken, dan hebben wij de actuele onderwerpen gehad. Kom ik weer bij u, mevrouw Schröter. IB 21 111 en 21 118.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Dat klopt.
De voorzitter: Ja.
Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Graag zouden we de stand van zaken rondom de motie Iedereen doet mee willen horen. En rondom cliëntervaringsonderzoek van de Wmo vroeg ik me af welke verbeteracties zijn precies opgenomen in de werkprocessen binnen het Zorgloket en wanneer? Welke acties onderneemt het college richting mantelzorgers, nu 38 procent van de respondenten meer mantelzorg ontving? Zijn er aanvullende gegevens over de referentiegroep beschikbaar? En het college schrijft: we kijken naar de mogelijkheden voor eventuele continue monitoring. Waarom eventueel en wat betekent kijken naar de mogelijkheden?

De voorzitter: Mevrouw Bentvelzen.

Wethouder Bentvelzen: Ja, zal ik hem nu wel doen dan?
De voorzitter: Ik zou hem maar gewoon doen.
Wethouder Bentvelzen: De uitvoering motie Iedereen doet mee, de uitvoeringsnota wordt binnenkort in het college besproken, mevrouw Schröter. De middelen die met deze motie gepaard gaan die zijn verwerkt, die zijn per 1-1-2022 zijn die beschikbaar, of worden die beschikbaar gesteld. En de werving voor de consulenten is inmiddels gestart, gesprekken zijn gevoerd met de afdeling P&O van hoe moet de functieomschrijving en dergelijke eruit zien, zodat we in 2022 zo snel als we kunnen starten omdat we dan de werving al gehad hebben van die participatieconsulenten. Ik hoop dat u daarmee voldoende antwoord heeft gehad, ga ik door naar de volgende vragen.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Ja.

Wethouder Bentvelzen: Met betrekking tot het cliëntervaringsonderzoek, u heeft gevraagd welke verbeteracties. Nou, de verbeteracties die zijn opgenomen in de werkprocessen zijn het efficiënter inrichten van het werkproces door digitaal te kunnen laten accorderen. Je zal het niet geloven maar dat kon hier nog niet. Dus digitaal accordering van het ondersteuningsplan en het zorgplan en het zoveel mogelijk uniformiteit aanbrengen aan de formulieren, waar mevrouw Koegler ook al aan refereerde in een, bij een ander agendaonderwerp. Of in die zin, ging ook over de Wmo. Daarnaast wordt er op dit moment gewerkt aan de doordigitalisering van een volledig aanvraagproces, dat mensen dat ook digitaal kunnen doen, en met de nadruk op ook want er zijn ook mensen die niet digitaal kunnen werken, dus die mogelijkheid bestaat er ook nog steeds. Verder is er als verbeteractie de personele bezetting is uitgebreid, en deze acties zijn genomen

naar aanleiding van de resultaten uit het onderzoek naar resultaatstudie Wmo dat begin 2020 is gehouden. De verbeteracties zijn in de tweede helft van 2020 ingezet en die lopen nog steeds door. U heeft mij gevraagd: welke acties onderneemt het college richting mantelzorgers? Nou, het cliëntervaringsonderzoek is anoniem, daarom is, daardoor is het niet mogelijk om gerichte acties te ondernemen richting mantelzorgers die meer mantelzorg hebben geboden tijdens de coronaperiode. Wel zijn de consulenten tijdens hun contacten met hun eigen cliënten extra alert op signalen van mantelzorgers dat ze overbelast zijn geraakt of momenteel nog zijn. En die aanvullende gegevens hierover, die heb ik toevallig volgens mij gister einde van de middag of vanmorgen zijn die nog met u gedeeld naar aanleiding van een onderzoek dat gedaan is met de referentiegroep over mantelzorgers en corona, onder andere. Mevrouw Van Nunen die had daar nog aan gerefereerd toen we het er toestraks over het inkoopvisie hadden. U heeft ook nog gezegd: we kijken naar mogelijkheden voor eventuele continumonitoring en wat betekent dat? Nou, het is nog niet duidelijk of we inderdaad continu willen monitoren, dat hangt af van een verkenningsonderzoek van de voor- en nadelen van continue monitoring. Vandaar het woordje eventueel. Dus we kijken naar de mogelijkheden, daarmee wordt het verkenningsonderzoek bedoeld. Voorzitter, volgens mij heb ik dan de vragen beantwoord van mevrouw Schröter. Klopt dat?

De voorzitter: Dat gaan we mevrouw Schröter vragen.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Ja, dank u wel voor de uitgebreide beantwoording ook van deze vragen, hartelijk dank.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de vragen van de heer Veerman, D66.

De heer Veerman (D66): Dank u wel, voorzitter. Aan het begin van de avond hebben we het over de Pauwenhof gehad, dat was, die heeft dat ook geagendeerd hè, die brief RA 21 086 daar had ik wel enkele vragen over. Nou zie ik dat mijnheer Keus nog in het vorige overleg zit en praat over mobiliteit.

De voorzitter: Wij hebben toen u nog niet bij de vergadering was afgesproken dat we heel kort, heel kort dit punt even breder bespreken. Dus als u eerst even IB 21 117 doet.

De heer Veerman (D66): Ja.

De voorzitter: Dan gaan we daarna naar de Pauwenhof en dan geven we ook de gelegenheid aan andere deelnemers om daar iets over te vinden en te zeggen.

De heer Veerman (D66): Klopt. Maar ik hoorde ook het verzoek om hem eventueel te agenderen voor het volgende overleg dus dat zou ook een optie kunnen zijn straks.

De voorzitter: Ja. Ja.

De heer Veerman (D66): Ga ik IB 21 117, dat is de ondersteuning van de lokale culture voorzieningen coronacrisis 2021. Goed om te zien dat de ondersteuning daadwerkelijk ook is uitgekeerd afgelopen jaar. Toch blijft er nog een flink bedrag over in de reserve van cultuur, en waarom is dit, die reserve nog niet uitgekeerd, waren daar geen doelen voor? De cultuursector heeft weer een nieuwe opdoffer gekregen door de sluiting tot, of de opening tot vijf uur en dat daarna alles weer gesloten is, vanwege de avondklok. Vanaf, vanuit het rijk komt er nieuwe ondersteuning, heeft de wethouder al inzicht hoeveel Rijswijk hiervan krijgt van het Rijk? En op welke manier wilt u die steun uitkeren zodat instellingen niet weer driekwart jaar hoeven te wachten op duidelijkheid, en kunt u misschien een stukje voorfinancieren bijvoorbeeld?

De voorzitter: Mevrouw Besteman.

Wethouder Besteman: Ja. Voorzitter, dank, en dank aan de heer Veerman ook. Inderdaad, de steun is uitgekeerd. We hadden daarvoor geld gereserveerd in een bestemmingsreserve en er is geld beschikbaar gesteld vanuit het Rijk zoals u ook zegt, 2021. Het totaal aangevraagde subsidiale bedrag van de instellingen totaal was lager dan het subsidieplafond hè, dus het geld dat beschikbaar was, dus daarom is daar inderdaad nog een bedragje over. Dat zou ingezet kunnen worden voor acute noodsteun 2021, mocht die er nog komen. Daar hebben wij geen signalen over binnen overigens, maar goed, mocht zich dat nog voordoen dan staat dat geld daarvoor nog klaar. Daarna is er weer met de septembercirculaire geld gekomen, die zijn in de slotwijziging opgenomen en ook met het voorstel die toe te voegen aan de bestemmingsreserve. Nou, tot zover de financieel-technische informatie. U zegt terecht: ja, we zitten weer in een avondlockdown dus de effecten van corona op de culturele sector duren maar voort. En de inschatting is ook natuurlijk dat ze langer duren dan nou ja, dan de laatste lockdown, nou goed, we zitten er nu weer middenin. Komt weer nieuw geld vanuit het Rijk, we zijn nog in afwachting van de minister met het bedrag voor Rijswijk daarin. Dat wordt in de decembercirculaire ter beschikking gesteld. Als het gaat om de nieuwe steun aan cultuur, ja, dat staat natuurlijk op de planning maar u zegt ja, ze hebben driekwart jaar moeten wachten. Dat wil ik wel een nuance op maken want juist in samenspraak met de instelling, of eigenlijk op hen verzoek de aanvraag voor de steun na de zomerperiode jongstleden gedaan omdat zij zelf natuurlijk ook inzicht moeten hebben in hun eigen cijfers, afrekeningen moeten plaatsvinden met de rijksregelingen et cetera, dus dat hebben we zo, we hebben hun gevolgd in dat proces. Ja, mocht er dan nu nog die acute noodsteun nodig zijn komende tijd dan kan dat dus. Maar nogmaals, de signalen zijn er niet, de overbruggingssteun en de transformatiesteun kon ook al voor 2022 worden aangevraagd dus dat is al, zit al in deze aanvraagperiode. En ja, daarnaast is het ook zo dat er voor veel organisaties geldt dat begin van het jaar natuurlijk de subsidie, de reguliere subsidie wordt overgemaakt, dus dat maakt dat de eventuele financiële acute situaties ook weer wat genuanceerd zijn. Maar goed, we hebben die regeling gewoon gemaakt hè, die hebben we afgelopen najaar ingezet dus we kunnen daar weer heel snel mee schakelen mocht dat nodig zijn, en nou, inderdaad, u stelt terecht, de doorwerkingen van corona op cultuur daar zijn we nog niet vanaf. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Beantwoordt dat voldoende de vraag?

De heer Veerman (D66): Ja, ik had toch één klein vraagje over die steun wat er in 2021 is overgebleven. Kan dat alleen dit jaar nog dienen tot financieren of kunnen we het ook meenemen naar volgend jaar voor hetzelfde doel? Wat is beschikt natuurlijk, maar kunnen we dat meenemen dan naar ’22?

Wethouder Besteman: Ja, ik moet even kijken hoe dat financieel-technisch kan maar het uitgangspunt is altijd geweest dat het geld wat vanuit het Rijk komt en beschikbaar is voor cultuur ook wordt ingezet voor cultuur. Dus die lijnen blijf ik gewoon vasthouden tot anders door uw raad besloten.

De heer Veerman (D66): Ja.

De voorzitter: Het loopt via de bestemmingsreserve dus volgens mij kan het. Maar goed, dat is even een zijopmerking van mijn kant. Dan de Pauwenhof. We hebben inderdaad gezegd van dat gaan we voor een volgende keer agenderen. Zijn er nu vanuit het forum hele dringende vragen? Met even de wetenschap dat de heer Keus die over parkeren gaat hier niet aanwezig is.

De heer Veerman (D66): Mag ik daar iets over zeggen?
De voorzitter: Ja.

De heer Veerman (D66): Nou, ik denk dat het goed is dat die naar het volgende overleg gaat. We hebben een aantal vragen gesteld, die ik onder andere, een aantal technische vragen, daar kunnen we natuurlijk antwoord op krijgen en ik denk dat we dan ook misschien anderen kunnen aanzetten om daar nog eens over na te denken, misschien wat vragen te ontwikkelen en die van tevoren in te leveren zodat we daar een goede discussie over kunnen hebben het volgende overleg.

De voorzitter: Ja. Zijn er verder nog mensen die iets hierover willen zeggen? Nee. **Ik verzoek via de griffie het college om de vragen die zijn ingediend wel dan alvast schriftelijk te beantwoorden zodat we daar geen weken op hoeven te wachten**.

De heer Veerman (D66): Krumeich … Er is nog een handje.
De voorzitter: O, sorry, die zag ik niet. De heer Krumeich.
De heer Krumeich (fractie Krumeich): Ja, nee, ik ben er nog.

De voorzitter: Ja.

De heer Krumeich (Fractie Krumeich): Bij het begin van de vergadering was er een vrij, ja, urgent, een urgente situatieschets en daarom kwamen we er ook op uit van joh, we moeten vandaag toch wel even aandacht eraan geven. En **mijnheer Keus is er nou niet, maar misschien kunnen we hem misschien wel alvast huiswerk meegeven dat er toch echt iets gedaan moet worden en dat de urgentie meegenomen wordt**. Dat wil ik in ieder geval vanuit, ja, fractie Krumeich dan wel meegeven. Want om helemaal niks mee te doen en zo lang te wachten, ja, dat is, dat is niet goed.

De voorzitter: Volgens mij wordt dat breder gedragen hier in het forum. **Dus dat verzoek zal ook via de griffie aan de wethouder worden overgebracht**. Ja?

16. Sluiting

De voorzitter: Nou, dan is het weliswaar net na twaalven, maar hebben wij toch het einde van deze vergadering bereikt. Ik dank u allen heel hartelijk, welterusten allemaal en hierbij sluiten we deze forumvergadering. Tot gauw.